

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1929

VEEBRUAR

SISUKS PEALE MUU:

Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite ühtlustamise konventsioon.
Maa- ja linnatöölise toitusolud.
Andmeid laste tervishoiust.
Toodang ja töäjõud suurtööstuses 1927 a.
Surmapõhjused 1927 a.

Nr. 87 (2)

TALLINN

Nr. 87 (2)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.	Page
Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite ühtlustamise konventsioon. — A. Pullerits.	69	Convention concernant l'unification des méthodes des statistiques économiques. — A. Pullerits. 69
Maa- ja linnatööliliste toitlusolud. — H. Reiman.	76	Alimentation des ouvriers agricoles et industriels. — H. Reiman. 76
Andmed laste tervishoiust. — E. Lasberg.	81	Hygiène des enfants. — E. Lasberg. 81
Toodang ja tööjõud suurtööstuses 1927 a. — P. Semper.	84	Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises en 1927. — P. Semper. 84
Surmapõhjused 1927 a. — E. Lasberg.	101	Causes de décès en 1927. — E. Lasberg 101
Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—29.	128	Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921—29. 128

TABELID — TABLEAUX

Standart- numeraal- sioon)		
	(Numération permanente)	Méthodes d'Établissement des données publiées dans les tableaux courants 113
	Jooksvate andmete saavutamiskord 113	
Tab. 1. Sissevedu detsembris	115	Tab. 1. Importation en décembre 115
" 2. Väljavedu detsembris	116	" 2. Exportation en décembre 116
" 3. Sisse- ja väljavedu detsembris (tähtsamad ained)	117	" 3. Importation et exportation des principaux articles en décembre 117
" 4. Tollimatte läbikäik detsembris	119	" 4. Commerce extérieur en décembre (par les douanes) 119
" 5. Tollitasutiste tulud detsembris	119	" 5. Recettes douanières en décembre 119
" 6. Ühendatud riigitraudteede tegevus novembris	120	" 6. Chemins de fer unis en novembre 120
" 7. Tallinna sadama tegevus jaanuaris	121	" 7. Mouvement du port de Tallinn en janvier 121
" 8. Eesti Panga äriksel 31. XII. 1928	121	" 8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 31. XII. 1928 121
" 9. Maapanga äriksel	225	" 9. Situation financière de la Banque agraire 225
" 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriksel 1. XII. 28	122	" 10. Situation financière des banques privées et des prin- cipales banques coopératives au 1. XII. 28 122
" 11. Üksikute pankade äriksel summad 1. XII. 28	122	" 11. Montant des bilans des banques au 1. XII. 28 122
" 12. Riigi sissetulekud novembris	123	" 12. Recettes de l'Etat en novembre 123
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil detsembris	60	" 13. Cours du change à Tallinn en décembre 60
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud jaanuaris	123	" 14. Nombre des personnes passées les confins de la Répu- blique en janvier 123
" 15. Elanikkude arv linnades jaanuaris	132	" 15. Mouvement de la population dans les villes en janvier 132
" 16. Liikvel olev raha l. I. 29.	62	" 16. Billets en circulation l. I. 29. 62
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus detsembris	62	" 18. Mouvement de la chambre de compensation en décembre 62
" 19. Protestitud vekslid novembris	62	" 19. Effets protestés en novembre 62
" 20. Kapitali emissioonid detsembris	62	" 20. Emissions des capitaux en décembre 62
" 21. Tööstustoodang novembris	62	" 21. Production de quelques industries en novembre 62
" 22. Loomataudid oktoobris	62	" 22. Epizooties en octobre 62
" 23. Tapamajade tegevus oktoobris	62	" 23. Fonctionnement des abattoirs en octobre 62
" 24. Suurmuugihinnad novembris ja detsembris	63	" 24. Prix de gros en novembre et décembre 63
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1925—29	123	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—29 123
" 26. Turuhinnad jaanuaris	124	" 26. Prix de détail en janvier 124
" 27. Elumaksumusindeksid	65	" 27. Nombres-indices du coût de la vie 65
" 28. Suurmuugindeksid	65	" 28. Nombres-indices des prix de gros 65
" 29. Tööbörsid ja eravahetatluskontorid detsembris	125	" 29. Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en décembre 125
" 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1. jaanuariks	126	" 30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. janvier 126
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtetes detsembris	127	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industriel- les en décembre 127
" 32. Tööstustööliliste arvu liikumise indeksid	127	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr. 127
" 33. Nakkushaigused detsembris	127	" 33. Maladies contagieuses en décembre 127

RAHVUSVAHELINE MAJANDUSSTATISTIKA MEETODITE ÜHTLUSTAMISE KONVENTSION (Geniis 1928).

CONVENTION CONCERNANT L'UNIFICATION des MÉTHODES des STATISTIQUES ÉCONOMIQUES.

Siisu: 1) Väliskaubandus, lhk. 69. 2) Kutsealade statistika, lhk. 71. 3) Põllumajandus, loomakasvatuse, metsandus ja kalandus, lhk. 71. 4) Kaevandused ja metallurgia, lhk. 72. 5) Tööstus, lhk. 72. 6) Tööstustegevuse indeksid, lhk. 74. 7) Hinnas- (ku indeksid, lhk. 74. 8) Laevandus, lhk. 75.

Silmapaistvamaks sündmuseks statistilise metodoloogia alal rahvusvahelises ulatuses 1928 a. oli Rahvasteliidu poolt kokkukutsutud majandusstatistika konverents (20. XI.—14. XII.), kus sõlmiti konventsioon, millisele sealsamas kirjutasid alla 25 riigi esindajad. Konverentsist võtsid osa 42 riigi esindajad, peale selle Rahvasteliidu majandus- ja rahandustegelased, Rahvusvahelise Töübüroo, Rahvusvahelise Põllumajanduse Instituudi, Rahvusvahelise Kaubanduskoja ja Rahvusvahelise Transportorganisatsiooni esindajad. Konverentsi kokkukutsumise põhjuseks olid eeskätt Geni'i majanduskonverentsi soovivaldused, millistega Rahvasteliidu tähelepanu juhiti majandusstatistika ühtlustamise vajadusele.

Sellele soovivaldusele vastavalt Rahvasteliidu majanduskomitee poolt seati kokku majandusstatistika konventsiooni kava. Nimetatud kava põhjenes peamiselt Rahvusvahelise Statistika Instituudi otsustele. Kaastööliseks majanduskomiteele konventsiooni kava kokkuseadmisel oli ka Rahvusvaheline Kaubanduskoda.

Kuna Rahvusvahelise Statistika Instituudi otsused, mis peamiselt aluseks olid konventsiooni kavale, omavad võrdlemisi laiaulatusliku iseloomu ning nende teostamine kõikidele maadele mitte võimalikuks ei osutu, tuli konventsiooni teksti muuta.

Kuigi konventsioon ei sisalda kuigi palju uusi nõudeid ja paljud riigid enamjao neist nõudeist juba teostanud oma statistikas, on tema tähtsus siiski suur. Võib kindlasti öelda, et käesolev konventsioon on suurimaid sündmusi statistika ajaloos üldse, eriti aga rahvusvahelise majandusstatistika arengus.

Konventsioon käsitab kõiki majandusstatistika alasid peale rahandusstatistika. Ta kohustab kõiki riike korraldama järgmisi statistika-alasid: väliskaubanduse statistikat, rahva kutsealade statistikat, ettevõtete statistikat, põllumajanduse (külvipindade, loomade arvu, toodangu,

metsade, kalanduse), tööstustoodangu, kaevanduste ja metallurgia toodangut, tööstustegevuse indeksite arvutamist, suurmüügihindade ja elumaksumuse indeksite arvutamist, ja sadamate tegevuse statistika korraldamist.

Peale selle konverents võttis vastu suurema hulga soovivaldusi, millistel pole küll kohustavat iseloomu, kuid siiski suur tähtsus.

Konventsiooni peatähtsus ei seisa mitte üksikute alade korraldamise sunduslikuks tegeviseks maadele, vaid tema suurim tähtsus on üksikute statistika alade metoodilises ühtlustamises, ühiste arvestuspõhimõtete rajamises, ühiste definitsioonide andmises mõistetele. Ning just viimased küsimused osutusid konverentsi päevakorra raskemateks ja neis oli raskeim leida kokkulepet üksikute maade vahel.

1. Väliskaubandus. *Commerce extérieur.*

Väliskaubanduse statistika alal kohustab konventsioon arvestama ja avaldama andmeid sisse- ja väljaveo kohta nii kaalu kui ka väärtuse järgi iga kuu, samuti ka aasta kohta, mida suuremosa riike ka teeb. Tähtsama osa konverentsi tööst väliskaubanduse statistika alal moodustab aga konventsiooni lisa, millises üksikasjaliselt käsitatakse väliskaubanduse statistika põhimõtteid, fikseeritakse arvestusmomentid ja antakse üksikute terminide definitsioonid.

Määratakse kindlaks mida tuleb mõista üldväliskaubanduse, eriväliskaubanduse ja transiidi all. Samuti kuidas arvestada kaupasid, mis leidnud täiendavat ümbertöötamist, reeksporti ja reimporti. Nimetatud konventsiooni lisas on ka nähtud ette mil viisil hinnata kaupade väärtust, nimelt deklaratsioon-süsteemiliselt, s. t. iga kaubaaine kohta peab sisse- ehk väljavedaja deklareerima tema väärtust, milliseid andmeid omakord peab kontrollitama. Kauba väärtuseks loetakse väljaveos tema hind piiril, sisseveos — kauba hind ühes trans-

port ja kinnituse kuludega arvatult kuni piirini. Sisseveos ei arvestata kaubaväärtuses mingisuguseid tolli ega teisi makse, väljaveos aga arvestatakse kõik need maksud kaubaväärtusele juure.

Mõõduüksuste kohta näeb konventsiooni lisa ette, et on vajalik esitada kaupade hulka järgmistele mõõduüksustele järgi: kaal, pikkus, pindala, võime jne. Kui kauba hulk on väljendatud teistes üksustes kui kaal, tuleb aastakokkuvõteteis teha arvutust ka kaalu järgi. Mis puutub kaalusse, siis on tarvis täpsustatud mõisteid „brutto kaalu“, „netto kaalu“ ja „ametliku netto kaalu“ suhtes, võttes arvesse, et mitmesugustel ainetel need kaalu üksused võivad omada erineva mõiste. Viimase küsimuse kohta on konventsiooni lõpuaktis nähtud ette soovivaldus, millisega Rahvasteliitu palutakse kaalumisele võtta küsimust, kuidas ühtlustada täpselt neid mõisteid rahvusvahelises ulatuses, nimelt mil viisil tuleks mõista kõikides maades „brutto kaalu“, „netto kaalu“ ja „ametliku netto kaalu“ arvestamist.

Edasi osutus suureks ja raskeks küsimuseks väliskaubanduse arvestamine maade järgi. Rahvasteliidu poolt oli töötatud välja kava, milles kõik maad on liigitatud statistilisteks territooriumiteks. Kuna, näiteks, Eesti osutub üheks statistiliseks territooriumiks, moodustab Inglise kuningriik, kaasaarvatud tema domioonid ja koloniid, palju statistilisi territooriume ehk iseseisvaid majandusüksusi. Mõnesuguste parandustega leidis ka see nimestik vastuvõtmist ning moodustab konventsiooni erilisa. Selle nimestiku tarvitusele võtmisega on saavutatud suur edusamm väliskaubanduse arvestamise ühtluses. Raskemaks osutus arvestamispõhimõtete kindlaksmääramine, mida lugeda välja- ja sisseveo maaks. Teadupärast võib kaup väljaveetud saada ühte riiki, sealt edasiveetud saada teisse riiki ja tarvitajaks võib olla koguni kolmas riik. Sisseveetud võib olla kaup müüjalt maalt, saatjalt maalt ehk produtseerijalt maalt. Senini on osa riike arvestanud kaupad võimalikult valmistaja ja tarvitaja maade järgi ja kuna seda puhtakujuliselt raske teostada, siis ka müüja ja ostja maade järgi. On aga ka terve rida riike, näiteks Skandinaavia riigid, samuti Soome, kes arvestavad kaubavahetust ainult ostu-müügimaade järgi. Rahvusvaheline Statistika Instituut oma Brüsseli istungjärgul soovitas arvestada väliskaubandust kahekordse nomenklatuuri järgi, nimelt: 1) valmistaja-tarvitaja ja 2) müüja-ostja maade järgi. Nimetatud Instituudi otsus oli ka konventsiooni kavas ette nähtud. Kuid kuna kahekordse maade nomenklatuuri järgi arvestamine ülepääsemata raskustega seotud, ei hääletanud konverentsil ükski riik selle poolt

ja tuli teha valikut ülalnimetatud arvestusviiside vahel. Kuid mitmel istungil ei suudetud leida kokkuleppet. Ühed pooldasid arvestamist ostu-müügi maade järgi, põhjendades seda järgmiselt: kõik rahandus-tehingud sünnivad just ostu-müügi maade vahel, rahvusvaheline maksubilanss võib olla nende tehingute tagajärjel aktiivne ehk passiivne just tähendatud maade vahel, ning sagedasti ei osutu sugugi tähtsaks milline maa on kaubaravitaja ehk mülline riik on kaubavalmistaja.

Teiselt poolt leiti, et eestkätt on vajalik teada kaubaravitajat, et võimalust oleks turuga kontakti luua, teada turu erinõudeid jne. Samuti vajalik on ka teada kaubaprodutseerijat maad, et ka temaga kaubavahetust korraldada ilma vahetalitajateta. Kuna kokkuleppe saavutamine osutus võimatuks, anti see küsimus ekspertide komiteele lahendada, milline Rahvasteliidu Nõukogu poolt määratakse. Et aga ekspertide komiteel oleks küllaldaselt selge pilt küsimuse kohta, siis kohustuvad kõik riigid aasta jooksul mõnede üksikute kaupade kohta, oma äranägemise järele arvestama väljaveos: 1) maa, kuhu kaup saadetud, 2) maa, kuhu kaup müüdüd, 3) maa, kus kaup tarvitamist leidnud; sisseveos: 1) maa, kust kaup tulnud, 2) kust kaup ostetud, 3) kus kaup valmistatud (produtseeritud).

Aasta möödumisel esitavad kõik riigid vastavad materjalid ekspertide komiteele, kes on kohustatud seisukohta võtma ja sellest riikidele teatama.

Edasi näeb konventsiooni lisa ette, milliseid kaubaaineid ei tule ja milliseid peab arvestama väliskaubanduses. Nii on vajalik arvestada ja eraldi näidata kallismetallide välja- ja sissevedu. Ei ole vajalik arvestada väljaveos oma-maa laevade moonna, ning sisseveos kalasaadusi, mis omamaa kalanduse toodang. Samuti pole vajalik arvestada nii sissevedu kui ka väljavedu, millisel ajutine iseloom ja mis kaubanduslikku ostu-müügi tehingut ei sisalda. Ka ei pruugi arvestada väljaveona välismaa laevadele müüdüd moonna ja saadetisi, millistel peaaegu mingisugust tähtsust pole kaubavahetuses.

Väliskaubanduse nomenklatuuri suhtes võeti vastu soovivaldus, et seni kui Rahvasteliidu poolt pole töötatud välja uus statistiline nomenklatuur, riigid ei võtaks ette oma praegustes nomenklatuurides mingisuguseid muudatusi peale hädavajalikkude. Nimelt on Rahvasteliit, vastavalt Genfi majanduskonverentsi soovivaldusele, asunud ühise tollitariifide nomenklatuuri kokkuseadmisele. Konventsiooni kavas oli nähtud ette, et see nomenklatuur ühes sellega ka kasutamist leiaks statistilise nomenklatuurina, kuid konverents leidis, et tuleb töötada välja tollitariifi nomenklatuuri kohaselt ka uus nomenklatuur statistiliseks otstarbeks. Arvati, et tolli-

fariifide nomenklatuur kujuneb liiga üksikasjaliseks ja seega statistiliselt ebapraktiliseks. Ka avaldati arvamist, et vaevalt kõik riigid kohe liituvad uue tollitariifi nimestikuga, vähemalt võtaks selle maksmapanemine pikemat aega, kuna soovilik on, et statistilise nomenklatuuri kõik maad vastu võtaks ja kasutama hakaks. Eesti ja Läti esindajad olid sunnitud deklareerima, et sooviavaldusega, osas mis näeb ette, et muudatusi nomenklatuuris ei tule teha, nemad ühineda eisaa, kuna juba 1. jaan. 1929 a. Eestis ja Lätis hakatakse arvestama väliskaubandust uue, mõlema riigile ühise nomenklatuuri järgi, mispärast ei või jääda äraootavale seisukohale, seda rohkem, et mitu aastat võib mööduda kuni Rahvasteliidu uus nomenklatuur leiab vastu võtmist teiste riikide poolt.

Igatahes oleks ühise väliskaubanduse nomenklatuuri maksmapanemisel väliskaubanduse statistika arengus väga suur tähtsus; seda vajadust on kriipsutanud alla peale Genfi majanduskonverentsi terveilt 50 aasta jooksul paljud rahvusvahelised majanduskonverentsid ja ka Rahvusvaheline Statistika Instituut. Teadupärast jõutigi 1913 a. niikaugale, et paljude riikide vahel sõlmiti konventsioon ühise nomenklatuuri kasutamise suhtes. See nomenklatuur, mis aga ei leidnud küllaldast poolehoidu, kõigepealt oma lühiduse tõttu (näeb ette kõigest 180 kaubaainet) ning suuremasa riike ei ole seda tarvitusele võtnud.

2. Kutsealade statistika.

Statistique des professions.

Konventsioon kohustab kõiki riike kindlaksmäärama oma rahva kutsealalist koosseisu vähemalt iga kümne aasta järele ja nimelt aastate kohta mis lõpevad nulliga, näiteks 1930, 1940, 1950 jne. Konverentsi sooviavaldustes on peale selle nähtud ette, et ekspertide komitee poolt saaks töötatud välja üksikasjaline kava tööstusalade ja kutsealade kohta, et samuti ekspertide komitee poolt saaks valmistatud ette kava rahva liigituse kohta tööstusalade ja kutsealade järgi, ning aktiivsete kohta ka liigitus ühiskondliku kihituse järgi.

Rahva kutseala kohta saadi meil andmed rahvalugemisega. Rahvalugemiste korraldamine on aga möödapääsematuks kujunenud iga 10 aasta järele kõigis maades, samuti ka Eestis.

3. Põllumajandus, loomakasvatuse, metsandus ja kalandus.

Agriculture, élevage, sylviculture, pêche.

Konventsioon näeb ette, et põllumajanduslike üleskirjutusi korraldatakse iga 10 aasta järele, võimalikult ajal, millist soovitab Rooma Põllumajanduse Instituut ja võimalikult ka viimase poolt ettepanemata kava järele. Konventsioonile on lisatud juure ka Instituudi poolt

väljatöötatud põllumajandusliku üleskirjutuse kava, millise järele teostatakse põllumajandusliku üleskirjutust 1929/1930 a.

Konventsiooni kavas oli nähtud ette, et põllumajanduslike üleskirjutusi tuleb teostada aastail, mis lõppevad nulliga, kuid kuna paljudel riikidel on võimata korraldada põllumajanduslikku üleskirjutust rahvalugemisega ühel aastal, jätab konventsioon selles suhtes tähendatud vabaduse riikidele, avaldades soovi, et võimaluse korral arvestataks Rooma Põllumajanduse Instituudi sooviavaldustega. Sisuliselt on konventsioonis nähtud ette kohustus — korraldada iga 10 aasta järele põllumajanduslikku üleskirjutust — täiesti vastuvõetav. Paljud riigid korraldavad neid üleskirjutusi isegi viieaastaste vaheaegade järele. Eestil, kui peamiselt põllumajanduslikul riigil, on möödapääsemata vähemalt 10 aasta jooksul kord põllumajandusliku üleskirjutuse korraldamine. Jooksva põllumajanduse statistika alal kohustab konventsioon: iga aasta arvestama tähtsamate kultuuride külvipindasid, määrates kindlaks, kui see huvi pakub, eriti pindala, kust saaki saadud ja kust saaki pole saadud.

Loomade arvu tuleb arvestada perioodiliselt, võimalikult iga aasta, liigitades võimaluse korral soo ja vanuse järgi.

Eestis teostab põllumajanduslik statistika neid korraldusi juba järjekindlalt, ning seega ei too nad uusi kohustusi meile.

Metsade kohta kohustatakse maid, kus metsatoodang omab majandusliku tähtsuse, arvestama perioodiliselt metsade pindala, võimaluse korral ka puumassi, aastast juurekasvu ning aastast kasutamist metsaliikide järgi. Kuna riigi ja linnade metsade majapidamise kohta meil võimalik on anda nõuetavaid andmeid iga aasta, on see täiesti võimata erametsade suhtes, ning siin osutub ainukeseks võimaluseks andmeid hankida koos põllumajandusliku üleskirjutusega, s. o. kümneaastase vaheaaja järele.

Kalanduse statistika suhtes kohustatakse riike, kus kalandus osutub majanduslikult tähtsaks, ning omab majanduslikult organiseeritud iseloomu, järgmisi andmeid koguma: aasta meritoodangu suurus, (kui võimalik, ka sisevete toodang) kalanduslaevade arv, millistega saadused maale tuuakse, samuti arvestades neid rahvusliku lipu järgi, omamaa kalanduslaevastiku suurus, laevade liigitus ja neil laevadel tegutsevate isikute arv. Peale selle kohustuvad riigid oma kalandusstatistika korraldamisel vastu võtma üldpõhimõtetenähtena konventsiooni lisas ettenähtud kalandusstatistika korralduskava. Nimetatud kava järele peab kalandusstatistika vastama järgmistele küsimustele:

1. Kõigi merikalanduse väljalaaditud saaduste hulk ja väärtus, liigitatult tähtsamate

kalafikide järgi, laevade rahvusiik lipp, millistelt kalasaadusi väljalaaditud; samal viisil arvestatakse võimalikult ka sisevete toodang.

2. Välisriikidest sisse- ehk välja veetud kalasaaduste hulk ja väärtus.

3. Kui võimalik siis arvestada tähtsamate kalasaaduste hulk, mis omal maal valmistatud.

4. Niipalju kui võimalik arvestada kalasaaduste hulka, mis omamaa laevadega püütud, ükskõik kus need saadused väljalaaditakse ja ka üldist vetetoodangu hulka.

5. Arvestada kalanduse alal tegutsev rahvastik, liigitatult soo järgi, näidates, kas kalandus osutub pea- või kõrvaltegevusharuks.

6. Laevade arv ja liik, mis kalanduse alal tegutsevad (võimalikult ka sisevete kohta).

7. Kui võimalik tähendada ära kohad, kust tulevad mahalaaditud saadused ja ka aeg, mis kulufatud nende saaduste püügiks.

Kuigi kalandusstatistika ala ei ole Eestis veel tarvilisel kõrgusel, on siiski suurem osa neid andmeid ka Eestil võimalik anda. On loota, et lähemas tulevikus, kaheaastase organiseringimise viilana, meie täiel määral võime kõigi konventsiooni lisas ettenähtud küsimustele vastata. Suureks saavutuseks osutub sel alal ka 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutusega koos läbiviidav kalanduse üleskirjutus, millisega saavuvad andmed kõigi kalanduse alal tegutsevate, ning ka kalapüügi vahendite kohta. Korrespondentvõrk, mis laieneb iga päevaga, võimaldab määrata kindlaks kalanduse toodangu hulka ja väärtust.

4. Kaevandused ja metallurgia.

Mines et métallurgie.

Kohustatakse kõike riike arvestama tähtsamate mineraalide ja metallide aastatoodangut. Nimelt nähakse ette konventsiooni tekstis üksikasjaliselt, milliste mineraalide ja metallide toodangut tuleb arvestada. Konventsiooniliselt aga on nähtud ette üksikasjaline kava selle statistika korraldamiseks, mida riigid kohustuvad kasutama. Kuna Eestis kaevandustööstus vähe arenenud, metallurgia tööstust aga pole, ei oma see kava Eesti suhtes erilist tähtsust, seda rohkem, et olemasolevad kaevandused — põlevkivi, vosvoridi, gipsi, Eesti marmori alal — küllalt üksikasjalised aruanded annavad oma tegevusest. Rahvusvaheliselt seisukohalt on aga nimetatud konventsiooni punktil eriti suur tähtsus, kuna võimaldab täielikke ja ühtlasi andmeid tööstuse esimese järgu tooresainete ja kiite toodangu kohta.

Edasi kohustatakse arvestama kõiki riike tööstustoodangut nii täielikult kui see võimalik. Konventsiooni lõpuaktis aga on võetud vastu soovivaldus, et tööstustoodangu üleskirjutus korraldataks võimalikult iga kümne aasta järele. Konventsiooni erilises on nähtud ette tööstustoodangu üleskirjutuse kava, millist kohustatakse üldjoontes kasutama sel juhusel kui mõni riik korraldab tööstuslikku üleskirjutust.

lisel kõrgusel poleud, annab paljudele riikidele konventsioon suure tõuke selle statistika arendamiseks.

Kõigepealt kohustatakse riike arvestama tööstusettevõtete arvu võimalikult iga kümne aasta järele, kui võimalik siis ka kaubandusettevõtteid. Ettevõtete arvestamist võib teostada koos rahvalugemisega ehk ka tööstustoodangu üleskirjutamisega.

Ettevõtete kohta tuleb saavutada järgmised andmed: teenijate arv soo järgi, kui võimalik liigitades üksikute kutsealade järgi, eritades alaealisi ja täiskasvanuid. Tuleks arvestada ligikaudselt ka üleskirjutusest väljajäänud ettevõtetes töötav personal. Tööstusettevõtete kohta tuleb peale selle arvestada ka jõumasinate võimet, eritades võimaluse korral: 1) aurumasinaid, 2) plahvatus- ja sisepõlemis mootorid, 3) turbiine jne.

Elektri sisseseadete kohta tuleb näidata nende nominaalne võime; elektrijõu kasutamise kohta, kas elektrienergia saavutakse omast jõujaamast või väljastpoolt. Peale selle tuleb arvestada eraldi jõumasinaid, mis on normaalkasutamisel, ning mis on kasutamata ehk reservis.

Edasi kohustatakse arvestama kõiki riike tööstustoodangut nii täielikult kui see võimalik. Konventsiooni lõpuaktis aga on võetud vastu soovivaldus, et tööstustoodangu üleskirjutus korraldataks võimalikult iga kümne aasta järele. Konventsiooni erilises on nähtud ette tööstustoodangu üleskirjutuse kava, millist kohustatakse üldjoontes kasutama sel juhusel kui mõni riik korraldab tööstuslikku üleskirjutust.

Tööstustoodangu andmed peavad näitama aastatoodangut. Tööstustoodangu üleskirjutus peab haarama kõik tööstusalade tegevusharud, ühes hoonete ja ehitistega, kaevandused ja metallide tööstuse. Tööstusharud, milliste kuuluvus võiks olla kahevahel, kas kuuluvad nad tööstusse või põllumajandusse, kalandusse, transporti ehk kaubandusse, tuleb arvestada igal erijuhul töö iseloomu ja töö organisatsiooni iseloomu, et määrata kindlaks ettevõtete kuuluvust ja siis otsustada kas kuulub ettevõtte tööstuse üleskirjutusse ehk mitte.

5. Tööstus. Tööstusstatistika korraldamisele on *Industrie.* konventsiooniliselt erilist tähelepanu pööratud. Kuna senini suurem osa riikes see statistika ala kaugelki mitte tarvi-

lised andmed koguda koos rahvalugemisega 1920 a., kuna pidi ära jääma eriline tööstus-kaubanduslik üleskirjutus, mis koos põllumajandusliku üleskirjutusega oli kavatsatud 1929 a. Mis puutub teistesse andmetesse, näiteks, jõumasinate arvasse, siis pakub see huvi peamiselt ainult suur- ja kesktööstusettevõtete kohta, milliste kohta Keskbüroo kogub andmeid iga kolme aasta järele. Seega ei teeks Eestile see konventsiooni punkt erilisi raskusi.

Iga ettevõtte kohta tuleb selgitada, kas kuulub ta eraettevõtjale, eraseltsile, osahühisusele, riigile, kohalisele administratsioonile ehk on ühistege-line.

Arvestades möödapääsmata raskustega väikeste eraettevõtete täpse toodangu kindlaksmääramisel tuleb nende kohta koguda võimalikult kõige lihtsamad andmed, ning nende järele teha hinnangut toodangu suuruse kohta. Need andmed lisatakse suur- ja kesktööstuse andmetele, kuid näidatakse ka eraldi. Juhtumisel, kui väikeste ettevõtete ja käsitööstuse toodang esineb mõnes tööstusharus eriti suurena ja see pärast ei osutu võimalikuks toodangu määramine hinnangu teel, tuleb korraldada erinimestik väljavaiitud tüübilistes ettevõtetes, et saavutada vajalikke andmeid toodangu määramiseks.

Parandustööd, viimistlemise ja eeskujude järgi tehtavad tööd (*travail à façon*), mis tehakse kliendi materjalist, peab üleskirjutusel arvestatama teatud reservidega, millistest allpool pikemat.

Andmed peavad küima iga ettevõtte kohta. Kui üks ettevõtte tegutseb mitme tööstusharu alal, tuleb iga tema haru vaadelda eraldi. Tuleb hoiduda ühe ja sama produkti kahekordsest arvestamisest. Tuleb eraldi registreerida iga toodangu rühm, millisel riigi ehk tähendatud raiooni kohta suurem majanduslik tähtsus. Alljaotused peavad olema niivõrd üksikasjalised, et esemete hulgad oleks näidatud üksustes mis kooskõlas käsitatud esemete iseloomuga.

Toodangu väärtust tuleb hinnata rahas hinna järele millisega kaup turule läks (suurmuügi hindade järele). Aineid, mis on alles valmistamisprotsessis aasta lõpuks, tuleb hinnata materjalide ja töökulude järele. Ainetega kohta, mis ladust aasta lõpuks veel turule pole lastud, võetakse aluseks registreerimismomendi hind.

Esemed, mis saadetud ühest ettevõttest teise ja kuuluvad ühele omanikule, tulevad hinnata saatmismomendi päevahinnaga.

Andmed materjalide hulga ja väärtuse kohta, mis kasutatud esemete valmistamisel, peavad sisaldama ka andmeid hoonete ja tööriistade paranduse kohta, sel juhtumisel kui need parandused on tehtud ettevõtte oma personaaliga. Eraldi tulevad näidata kõik tähtsamad materjalid — tooresmaterjalide ja poolvalmis ainete kohta, kütteainete ja elektrienergia hind, tööriistade asendamise ja pakkimiseks kasutatud materjalid. Materjalide väärtust tuleb arvestada selle hinna järele, millisega nad ostjale müüdüd.

Iga ettevõtte kohta tuleb eraldi näidata väärtus ja võimalikult ka hulga möödud töö kohta, mis ühe ettevõtte poolt üle antud teisele ettevõttele. Sealjuures loetakse tööväärtuseks tema eest makstud tasu.

Amortisatsiooni kohta on vaevalt võimalik saada täpseid andmeid kõigi ettevõtete suhtes masinate ja sisseseade kulutuse kohta, samuti ka hoonete amortiseerimise kohta, kuigi tootmistingimuste valgustamise suhtes need andmed vajalikud oleksid. Et aga saada siiski soovilikke teateid, tuleks teha ligikaudne hinnang kulutuse suuruse kohta igas tähtsamas tööstusharus ja selleks otstarbeks korraldada eriuuring tüübilistes ettevõtetes.

Soovilikuimad andmed ettevõtete tööjõu kohta on tehtud töötundide arv aasta jooksul. Kui aga see võimatuks osutub, tuleb selgitada tööjõu keskmist arvu. Tuleb liigitada täiealiste tööjõud alaealistest, samuti meeste tööjõud naiste tööjõust. On soovilik eritada tehnilist ja administratiivset personaali. Juhtumisel, kui osa tööjõudu töötab väljaspool ettevõtet (kodus) ehk kui osa töötajaid on reservis, tuleb iga liik eraldi näidata.

Ettevõtete mehaanilise sisseseade kohta on vajalik näidata masinate võime hobujõududes ehk kilovattides, eritades tähtsamate masinliikide järgi (auru-, gaasi-, vee-energia ehk elektrimasinad jne.). On soovilik, et iga tööstusharu kohta oleks eraldi näidatud tähtsamad masinatüübid, samuti ka need masinad, milliseid harilikult ei kasutata.

Kuigi töötasu küsimus ei kuulu tavaliselt tööstustoodangu üleskirjutuse kavasse, on siiski soovilikud üldandmed töötasusumma kohta, mis aasta jooksul ettevõtte poolt maksetud.

Andmed ettevõttesse mahutatud kapitali kohta oleksid väga soovilikud, eriti amortisatsiooni hinnanguks, tootmisvõime kohta jne.

Kuid tuleb arvestada asjaoluga, et üleskirjutusega koos neid andmeid raske on saada.

Lõpuks juhitakse tähelepanu asjaolule, et üleskirjutuse personaal peab täielikult salajas- teks pidama üksikutest ettevõtetest saadud teateid. Samuti tuleb andmete kirjastamisel arvestada asutuste seaduslikkude huvidega diskreet- suse suhtes. On soovilik, et eriseadusega saaks kindlaks määratud karistusnormid üleskirjutus- personaali suhtes, kes kurjasti tarvitavad neile usaldatud andmeid.

Tööstustoodangu üleskirjutusi on soovivat korraldada vähemalt kord 10 aasta jooksul.

Konventsioonilisas ettenähtud kava on seega väga üksikasjaliselt kokku seatud ning osutub kaunis laiaulatuslikuks. Kuid põhjaliku üleskirju- tuse korraldamine vähemalt 10 aasta jooksul on ka äärmiselt vajalik, eriti väiketööstuste kohta osutub see möödapääsemataks, kuna ju suur- ja kesktööstuse kohta tarviisi andmeid saab ka puhtadministratiivsel teel, pole väikeettevõtete suhtes teist teed kui üleskirjutus.

6. Tööstustegevuse indeksid.

Nombres-indices de l'activité industrielle.

Kohustatakse riike regulaarsete vaheaegadega, võimalikult kolmekuuliste, soovilik aga koguni iga kuu, avaldama andmeid tööstustegevuse indekside kohta. Need indeksid peavad näitama tähtsamate tööstusharude toodangu liikumist, kas absoluutsetes arvudes ehk suhtelistes, kus juures võrdlusaluseks on võetud kindel ajajärk.

Ühes sellega on konventsioonilisas nähtud ette enamvähem üksikasjaline kava, mis ei ole küll otsekohe sunduslik, kuid millisega palutakse riike arvestada indekside moodustamisel. Selle kava põhimõtted on järgmised:

Tuleb arvestada juhtumisel kui tehnilised tingimused seda võimaldavad mitte üksi toodangu väärtus, vaid ka hulk.

Juhusel, kui ei ole võimalik saavutada mingisuguseid andmeid toodangu hulga ja väärtuse kohta, tulevad moodustada teised indeksid, mis tööstustegevuse käiku võiksid iseloomustada.

Nende indekside moodustamiseks tuleb kasutada järgmisi andmeid: 1) tooresmaterjalide tarvitamine, 2) tööriistade ja sisseseadete kasutamine, 3) masinatevõime kasutamine (kilovatt-tunnid), hobusejõud jne., 4) töötajate arv, (töölaliste arv), tehnilise ja administratiivse personali arv, tööpäevade ehk töötundide arv, töötasu üldsumma.

Ka pakub huvi saavutada järgmisi andmeid, kuigi need andmed ehk otsekohe ei vasta samale ajajärgule, millise kohta käivad toodangu andmed: 1) saadud tellimised (väärtus ja niipalju kui võimalik, tellitud esemete hulk selle aja jooksul), 2) müüdnud esemete väärtus ja hulk tähendatud aja jooksul, 3) tellimiste hulk ja täitmata tellimiste summa tähendatud aja lõpul.

Need andmed osutuvad eriti siis vajaliksiks, kui puuduvad eelpool nimetatud andmed. Et saavutada rahvusvahelist võrdlust, on vajaline kõigis riikes moodustada indeksid eestkätt järgmiste tööstusalade kohta juhtumisel, kui nad omavad tarvilise tähtsuse: 1) kaevandustööstus, 2) metallurgia, 3) metallitööstus (laevade tehased, lokomotiivide, raudtee jooksva koosseisu ja automobiilide toodangu kohta), 4) tekstiiltööstus (puuvilla, villa, siidi, kunstiidi, lina, kanepi ja jute).

Et aga saada rahvusvahelist võrdlust mitte üksi tähtsamate tööstusharude kohta, vaid ka õiget pilti tööstustegevuse kohta igas riigis, on vajalik eelpool nimetatud tööstustele juure lisada järgmised (ehk vähemalt mõned nendest), väljaminees nende eritähatsusest igas riigis, samuti ka arvestades andmete saamise võimalusega: 1) õllevabrikud, 2) alkoholliste jookide destilleerimine, 3) tubakatööstus, 4) suhkrutööstus, 5) tikutööstus.

Suuremosa nimetatud tööstustest on paljudes maades aktsiisi all, nii et nende kohta andmete saamisel raskusi ei võiks kerkida.

Peale selle on soovilik veel järgmiste tööstustega arvestada: 1) jahutööstus, 2) talmeõlidade tööstus, 3) seebitööstus, 4) nahatööstus, 5) jalanoudetööstus, 6) petrooleumi puhastuse tööstus, 7) kunstväetise tööstus, 8) tselluloositööstus, 9) paberi- ja kartongi tööstus, 10) klaasi-, 11) tsemendi- ja 12) briketi- ja katusekivi-tööstus.

Toodangu hulka on vajalik arvestada iga-kuuliselt ehk kui see võimalik pole, siis selle muudatuse indeksid. Viimasel juhtumisel on soovilik vähemalt aastas kord anda andmeid toodangu hulga kohta.

On tarvilik huvitada avalikke asutusi, samuti ka teaduslikke asutusi ja töösturite ühinguid vastavate andmete koostamiseks. On oluline, et saaks võetud tarvitusele abinõud, mis andmete andjatele kindlustaks nende andmete salajasust üksikasjades.

Arvude suhtes, mis iga tööstusharu alal avaldatakse, tuleb anda täpne ja üksikasjaline seletus tööstuse iseloomu (tähtsamad esemed) kohta, samuti, kas andmed käivad terve tööstusharu kohta, ehk, eitaval korral, millise osa kohta ligikaudu. Viimase kindlaksmääramiseks on soovitatav kasutada tööstustoodangu üleskirjutuse andmeid. Kui aga aasta andmed lähedaval lahku üleskirjutuse andmetest, tuleb seletada lahkumineku põhjuseid.

Meil Eestis ei tee selle kava teostamine loodetavasti erilisi raskusi kuigi siin mitmete ettevõtete vabatahtlikku kaastööd vaja on hankida. Kavatsus on juba lähemas tulevikus selle teostamisele asuda.

Palju oleneb siin majandusorganisatsioonide, eriti kaubanduskoja ja vabrikantide ühisuse kaastööst, kui ka üksikute ettevõtete vastutulelikkusest.

7. Hinnastiku indeksid.

Nombres indices des prix.

Kohustatakse kõike riike elumaksumuse indeksid arvutama vähemalt kolmekuuliste vaheaegadega. Indeksid võivad olla moodustatud kas ühe ehk mitme tähtsama linna kohta, kas eraldi ehk nende üldarvudena.

Igal andmete avaldamisel tuleb näidata millised ained on arvutuse aluseks võetud, samuti ka millist arvutusmeetodi on tarvitatud. Peale selle võeti vastu konverentsi otsus, millisega tehakse ülesandeks Ekspertide komiteele kaaluda võimalust ning valmistada vastav etekanne elumaksumusindeksi ühise alusaja vastuvõtmise kohta kõikides riikides, kuna rahvusvaheliseks võrdluseks see väga tarvilik.

Elumaksumusindeksi arvutamist teostatakse Eestis iga kuu küllaldava üksikasjalisusega, nii et käesoleva konventsiooni seisukohad meile uusi nõudeid ülesse ei sea.

Kohustakse kõiki riike avaldama suur-
m ü ü g i h i n d a d e indekseid igakuuliselt, seal-
juures peab ka tooma nende ainete hinnad,
milliste põhjal indeksid arvutatud, kas abso-
luut- ehk suhtarvudes.

Ka seda otsust teostatakse Eestis juba järje-
kindlalt.

8. Laevandus. Kohustakse arvestama ja aval-
Navigation. dama aastakokkuvõtted, võimal-
likult aga kolmekuuliselt, nettomahu üle sisse-
ja väljasõitnud laevade kohta, mis rahvusva-
helise kaubavahetuse alal tegutsevad, eritades
neid rahvusliku lipu järgi.

Konverentsi poolt võeti vastu ka soovialvaidus
millisega palutakse Rahvasteliitu seada kokku
kõigi rahvusvaheliseks kaubavahetuseks avatud
sadamate nimestik riikide, ehk nõndanimetatud
statistiliste territooriumite järgi. Uusi kohus-
tusi meile konventsiooni seisukohad laevanduse
ja sadamate tegevuse kohta peale ei pane, kuna
kõik vastavad andmed Eestis avaldatakse järje-
kindlalt iga kuu.

*

Eespool on toodud konventsioonis ja selle
lisades väljendatud seisukohad. Peale selle võeti
konverentsil vastu rida soovialvaidusi, millistel
võrdlemisi suur tähtsus. Toome siin olulisemad.
Konverents peab soovilikuks: 1) et riigid koos-
taks ja kirjastaks andmeid riigi majandusliku
olukorra kohta võimalikult üksikasjalisemalt ja
täielikumalt, kui ette nähtud konventsioonis,
2) et riigid järkjärgult laiendaksid oma statis-
tika kava ja arvestaks selles ekspertide komitee
seisukohtadega (viimane aga peab omakord
arvestama ka tulevikus Rahvusvahelise Statis-
tika Instituudi ja Rahvusvahelise Kaubandus-
koja seisukohtadega), 3) et riigid, kes omavad
küllaldaselt arenenud statistika, sõlmiksid oma-
vahel ametlikke ehk poolametlikke kokkulepe-
peid, kas ekspertide komitee abil ehk ilma,
üksikute andmete sisuliseks ühtlustamiseks,
milliseid pole ette nähtud käesolevas konvent-
sioonis. Selleks on vaja, et Rahvasteliidu sekre-
tariat päriks järele riikidelt, kellele see huvi
pakub, milliseid alasid peavad nad soovilikuks
metoodiliselt ühtlustada. Kõigist ettepanekuist
saab informeeritud teisi riike ning ekspertide
komitee kaalub kõiki ettepanekuid seisukohalt,

mis võimaldaks kokkulepete teostamist. 4) Kõi-
gis riikides, kus majandusstatistika on küllalda-
selt arenenud, arendatakse seda nii, et soovi-
tada võimalust: a) rahvusvahelise sissetuleku
arvutamiseks kindlate vaheaegade järele, b) kir-
jastada võimalikult laialisi andmeid kindlate
vaheaegadega majanduselu võnkumiste kohta,
c) koostada andmeid tähtsamate tööstus-toores-
ainete tagavarade kohta, d) koostada ja aval-
dada andmeid avalikkude keskjaamade elektri-
energia toodangu kohta, eritades hüdrojõujaame
küttejõujaamadest, 5) arvestades Rahvusvahe-
lise energiakonverentsi soovidega, osas mis
käsitab jõumasinate statistikat, et kõik maad
laiendaks andmete kogumist sellel alal, vasta-
valt ekspertide komitee soovialvaidustele, 6) kon-
verents peab soovilikuks, et juba alustatud
teetööd, rahvusvaheline ühtlustamine transport-
statistika alal, saaks kiirelt lõpule viidud ja
rahvusvaheline kokkulepe ses suhtes leiaks
teostamist.

Peale loetletute, mis käsitavad statistika orga-
nisatsioonilisi küsimusi, võeti vastu veel mõned
rohkem üldise iseloomuga soovialvaidused. Siin
võiks eestkiit mainida soovialvaidust, et korralda-
taks statistikute konverentsi väiksemate riikide-
rühmituste vahel mis pole suuremate raskustega
seotud, nagu kauguse ja kulukuse mõttes. Selle-
pärast soovitatakse niisuguseid konverentsi
korraldada linnades, mis tähendatud riikidele
kõige lähemaks osutuksid. Konverentsi arvates
oleks neil kohalistel konverentsidel väga suur
tähtsus, kuna võimaldavad statistikute vastas-
tiku tutvuneda töökorralduse ja metoodikaga,
mis edaspidiseks töö ühtlustamiseks aitaks kaasa.

Käesolevaga on toodud kõik tähtsamad majan-
dusstatistika konverentsi tulemused ja sõlmitud
konventsiooni seisukohad. Nagu sellest näha, ei
too need otsused üksikule riikele palju uusi
sundustikke kohustusi. Muidugi kõigil riikel
tuleb ühte ja teist ala täiendada ja ühtlustamise
mõttes mõningaid põhimõtteid revideerimisele
võtta, mõningaid metoodilisi võtteid muuta.

Eriti aga tuleb arvestada täiesti uue tegu-
riga — Rahvasteliidu Nõukogu poolt nimetatava
ekspertide komiteega. Kuigi selle komitee otsu-
sed ei oma sunduslikku iseloomu, saab tema
mõju ühendava lüliina ja kompetentse ning
autoriteetliku asutisena küllaldaselt suur olema,
et mõjutada statistika arengut.

Seega omab statistika ikka ja enam rahvus-
vahelise iseloomu, nii ulatuse kui ka ühtluse
suunas.

MAA- JA LINNATÖÖLISTE TOITLUSOLUD.

ALIMENTATION des OUVRIERS AGRICOLES et INDUSTRIELS.

Sis u: Andmete laad ja ulatus, lhk. 76. 1) Toitluse iseloom, lhk. 76. 2) Toitluse määr, lhk. 79.

Andmete laad ja ulatus.

Seda mitmeli huvitavat ja rahva tervishoiu seisukohast ülitähtsat küsimust võimaldavad teataval määral võrdlevalt valgustada: maa suhtes põllumajandusliku raamatupidamise talitise andmed („Eesti Põllumajandus 1927“) ja 1925 a. Eesti töölste büdžettide uurimise andmed („Eesti Statistika“ Nr. 48(3) lisas „Eesti töölise büdžet 1925 a.“). Viimane uurimus oli territooriumilt võrdlemisel kitsapiirilise võttes vaatlusele 280 tööliselhkonna büdžetid ning ühes sellega toitlusolud vaid Tallinnas ja Narvas.

Kuid arvestades nels limes elavate töölste arvuga — rahvalugemise andmeil 71,5% kõigist linnatöölstest — võime lugeda saavutatud tulemused linnatöölste toitlusolusid küllaldaselt iseloomustavaks.

Maalt pärit andmed on, kuigi laiemalt territooriumilt, kogult aga eelmistele pea võrdsed — saavutatud üle riigi 220 raamatupidamistalundit. Ent täpsuselt jäävat need andmed tunduvat taha töölisbüdžettide omist; viimased olid saavutatud 1925 a. okt. kuu jooksul tarvitatud toiduainete üleskirjutuse teel, raamatupidamistalundites aga, toitluseks tarvitatud talumajapidamise saaduste arvestamine on, antud juhtnööride kohaselt, vägagi ligikaudne (v. A. Eslas „Lihtühendkordne taluraamatupidamise juhatuskiri“). Teiseks tuleb maa andmete kasutamisel silmas pida eriti seda, et maal toitlusmajapidamiseks võetakse palju aineid ohtramal käel, eeldusega, et jätted lähevad loomade toiduks — taluraamatupidamises aga on viimaste mahaarvamise teostatud vaid loomatoidu kartulite väärtuse järele ainult rahas. Kolmandaks, käsitledes raamatupidamistalundite aruandmeid maatöölste toitlusolude iseloomustajaina, peame arvestama ka sellega, et osutud ümbrkaudse arvestamisviisi juures vahetegemine talu toitlusmajanduseks ja talupidaja perekonna eratarvituseks kulutatud toiduainete hulga vahel ebapäne võib olla. Seda eriti juhtudel, kus kõrgema kvaliteediga eratarvituse ainetekulu üldisest toitlusmajandusest on eraldatud vaid arvutuse teel talupidaja perekonnaliigete toitluspäevade arvu alusel. Kõige selle tõttu võib oletada maa toitlusmajanduse arvele üllrohe ainetelulga kandmist, mis pärast nende kasutamisel linnatöölste toitlusoludega võrdluseks peame tegema põhjendatud kaalutusil tarvilikud mahaarvamised.

Kuna P/m. raamatupidamistalitise kokkuvõtteis puuduvad andmed eratarvituseks kulutatud toiduainete hulga üle, siis jääb selgusetuks ka talupidajate perekondade toitluse tõeline iseloom. Slin esitatud üldise talu toitlusmajanduse andmed võiks makavad olla ka talupidajate perekonnaliigete kohta vast sel määral, kui raamatupidamistalundis tarvituse oli pererahva töölstega ühes taaas söömine; kuid ka vilmasel juhul võib vaevast olla kõnet täiesti ühesugustest toitlusoludest.

Seepärast kasutame olevaid andmeid ainult töölste toitlusolude iseloomustuseks ja sedagi tarvilikkude reservatsioonidega. Linnatöölste toitlusoludega võrdluseks oleme töö lihtsustamiseks võtnud ainult Tallinna andmed, kuigi sellega saame linnadest vähe parema pildi, kui ühes Narva andmetega.

1. Toitluse iseloom.

Caractère de l'alimentation.

Toitluse iseloomu all mõistame maa looduslike tingimuste ja nende vastavate kohalikkude toiduainete laadi koha-

selt väljakujunenud toitmiseviisi. Et selle juures suurt osa etendab ka jõukus (sissetulek) ja kultuuriline tasapind, siis on üksikute ühiskonnakihtide toitluse iseloom tavaliselt väga erinev. Ent ka töölste toitluses linnas ja maal, samuti üksikutes maades võime eeldada küllalt tähelepanuväärseid erinevusi.

Maa- ja linnatöölste toitluse iseloomu võrdluse leiame tab. 1, kus on antud täistarvitajapäeva kohta kulutatud toiduainete hulk ja nende osatähtsus (%/o) päevases toidus — arvatud kaalus ja soojusenergia sisalduses (kaloreis).

Peale eespool mainitud puuduste maa toitlusandmets, sisaldab esitatud võrdlus erineva päritolu tõttu veelgi rea väikesi ebasobivusi, nimelt: 1) mitmes vanuses tarvitajate ümberarvutamine täistarvitajaks pole teostatud täiesti ühtlaste normide järele, 2) toiduainete rühmade täielikku vastavust segab maa andmets vihesel arvil tarvitatud talmevõi arvestamine ühes lehmavõi ja rasvaga, 3) joogid, maitse- ja maitusained, samuti mõningad muud ained vähesel arvil on maal arvestatud ainult rahaväärtuses, 4) samuti ei jäta mõju avaldamata see, et linnatöölste toitlusandmed on saavutatud sügisesest juur- ja puuvilja hooajast (okt.), pealegi saagirikast 1925 a., maa andmed aga näitavad aasta keskmise. Kuid kõige selle peale vaatamata on esitatud võrdlus, lmsiks tulnud erinevuste tõttu, küllalt ülevaattik ja paljuütlev. Seda enam, et tab. 1. toodud %/o vahekordades on p. p. 1 ja 3 all näidatud ebasobivuste mõju kõrvaldatud. Ka ei tule siin toitluse iseloomu selgitamisel kõne alla ainetes kogu, vaid ainult vahekorrad.

Lõpuks mainime seda, et võrdluseks maa andmetega on linnatöölste tarvitatud leib, kaloritte andmeil, ümberarvatud jahudeks.

Tab. 1. sisu juures peatudes, võime, meeletades eeltoodud märkusi, konstateerida kõigepealt ühtivust eestlase põhitoidu — leivavilja suhtelises tarvitamises. Ühesarvatud ka vähe erinevalt tarvitatud kaunvilju — 45% kõigist toiduaineist (kalor. sisalduse kohaselt), langeb tera- ja kaunviljade arvele. Samuti tõenäolikkult ei erine maa- ja linnatöölste toitlus ka keedu- ja ajaviljade suhtelises tarvitamises, kui silmas peame üheltpoolt sügissesooni mõju linnatöölste muu keedu- ja aiavilja tarvitamises ja, teiselt poolt, — maal võimalikku suuremat kartulite „raiskamist“ toitluse valmistamisel. Puuviljas ja marjadets näib erinevus olevat suur, kuid see langeb otsejoones sesoonimõju arvele: linnades aastakeskmise võib vaevast ületada maa andmed, kui mitte vastupidi.

Edasi algavad aga juba silmapaistvad erinevused linnas ja maa toitluse vahel. Juba teiste taimeritgi „saaduste“ rühmas leiame linnas esi-

nevat ligi 2% määral taimevõi, mida maal väga vähe on tarvitatud. Samuti esineb linnas silmapaistva osatähtsusega teravilja ja kartuli järele odavaim aine — suhkur. Peale selle tarvitatakse linnas rohkem ka mõningaid muid taimeriigi saadusi, mitmesuguste valmistoitude näol, kuigi nende ainete kogutarvitust ka tööliliste juures on üsna väikene — alla 1%.

Viimaste erinevuste, eriti suhkru tarvitamise tõttu, on kogu taimeriigi saaduste tarvitamine linnatööliliste juures maast suurem ligi 9% võrra. See paradoksaalne asjaolu linnas, maast suurem taimeriigisaaduste osatähtsus, näitab veel kord, kui ebanormaalne on Eesti linnatööliliste toitlused, millele oleme juba kord võrreides teiste

maadega tähelepanu juhtinud (v. Eesti töölise büdžet lkh. 36).

Sama asjaolu tuleb ilmsiks ka ülejäänud toiduainete võrdlusel. Kõigepealt kalade tarvitamine on linnas suurem kui maal, mis tingitud peamiselt küll vist nende kättesaadavusest (Tallinnas), ent osalt aga ka odavusest, sest näit. heeringas on kalori maksumusel odavam kui liha. Suur on aga erinevus maa kasuks piima ja eriti kanamunade tarvitamises, kuigi seejuures kahelda võib, kuivõrra, näiteks kanamunade tarvitajaiks maal osutuvad just töölised. Samuti tuleb ka seda silmas pidades, et maal tarvitatud piimast on läbistikku 41% kooritud piim. Sellekõrval on ka või tarvitamine maal suhteliselt hästi madalam kui linnas, kuigi absoluutselt viimasele lähidane.

Põllumajanduses tegevate ja tööstustööliliste toidu sisalduse võrdlus
Comparison de l'alimentation des ouvriers agricoles et industriels.

1.	Toiduainete hulk täistarvitaja kohta päevas (gr.) Quantité des aliments par un consommateur adulte et par jour (gr.)		Toiduainete võrdkaal %—% des aliments			
	Maal	Tallinnas	Ainete hulga alusel D'après la quantité des denrées		Ainete kalorilise sisalduse alusel D'après la valeur nutritive (calories)	
			A la campagne	à Tallinn	Maal	Tallinnas
A. Taimeriigilained—Comestibles d'origine végétale	2 152,3	1 454,6	59,4	66,7	66,4	75,0
1. Tera- ja kaunviljaained—Céréales et légumes à cosse	799,0	503,9	22,0	23,1	45,5	45,1
✓ Rukki- ja muud teraviljaained—Farine de seigle	503,9	311,0	13,9	14,3	28,7	28,2
✓ Muud teraviljaained—Autres produits des céréales	279,5	186,3	7,7	8,5	16,0	16,4
✓ Kaunviljaained—Produits des légumes à cosse	15,8	0,5	0,4	0,3	0,8	0,5
2. Keedu- ja aiaviljad—Légumes	1 250,6	775,7	35,4	35,5	17,9	16,2
✓ Kartulid—Pommes de terre	1 102,0	611,8	30,5	28,0	16,9	14,8
✓ Muud keedu- ja aiaviljad—Autres légumes	178,6	163,9	4,9	7,5	1,0	1,4
3. Puuviljad ja marjad—Fruits et baies	28,1	73,4	0,8	3,4	0,1	2,3
4. Teised taimeriigisaadused—Autres comestibles d'origine végétale	44,6	101,7	1,2	4,7	2,9	11,4
Taimevõi—Margarine	...	8,4	...	0,4	...	1,8
Suhkur—Sucre	43,5	85,3	1,2	3,9	2,8	8,9
Muud taimeriigisaadused—Autres comestibles d'origine végétale	1,1	8,0	0,0	0,4	0,1	0,7
B. Loomariigilained—Comestibles d'origine animale	1 467,2	728,3	40,6	33,3	33,6	25,0
1. Piim, piimasaadused ja kanamunad—Lait, produits laitiers et oeufs	1 191,7	466,6	32,9	21,4	17,1	8,2
✓ Piim ja koor—Lait et crème	1 180,0	464,7	32,6	21,3	16,8	8,0
✓ Muud piimasaadused—Autres produits laitiers	...	0,7	...	0,0	...	0,1
✓ Kanamunad—Oeufs	11,7	1,2	0,3	0,1	6,3	0,1
2. Või (koore)—Beurre	14,2	15,5	0,4	0,7	1,8	3,1
3. Rasv, liha ja lihaained—Graisse, viande et produits de viande	208,3	133,9	5,8	6,1	13,3	9,5
Sealiha ja rasv—Viande de porc et graisse	160,7	44,6	4,4	2,1	11,5	4,4
Lambaliha—Viande de mouton	23,4	25,3	0,7	1,1	1,2	2,0
Teised lihad ja lihaained—Autre viande et produits de viande	24,2	63,8	0,7	2,9	0,6	3,1
4. Kalad—Poissons	53,0	112,3	1,5	5,1	1,4	4,2
Heeringad—Harengs	...	29,3	...	1,3	...	1,8
Räimed—Petits harengs balliques	...	40,1	...	1,8	...	1,1
Muud kalad—Autres poissons	...	42,9	...	2,0	...	1,3
Kokku—Total	3 619,5	2 182,9	100	100	100	100
C. Joogid, mahlus- ja maitseained—Boissons, épices et friandises	...	4,0	...	0,18	...	0,16
Muud—Autres	...	...	...	...	...	...
Üldse—Gr. total	...	2 186,9	...	...	...	...

Nii piimasaaduste näol suhteliselt vast väiksem rasvaine saavutamise maal kompenseerub kõrgemal määral tarvitatud lihadega ja rasvade: nii, sealiha ja rasva tarvitamine maal ületab linna grammides enam kui 3 korda, osatähtsusest aga 11,6% : 4,4% vastu. Osalt tasan-

dab seda vahet linnades vähe suurem muude lihadega ja lihaainete tarvitamine, eriti odavamate supikontide näol; kuid seejuures vahe maa kasuks jääb ikkagi küllalt suureks.

Kokkuvõttena võime seni väita, et Eestis toitlus maal ainete koosseisult palju parem on

kui linnatöölisil, nimelt suurema loomariigi ainete sisalduse tõttu.

Üldisest, rahvusvahelisest seisukohast kat-

sume eestlaste toitluse iseloomu valgustada järgneva ainete kaalu andmeil koostatud tab. 2. suhtarvudega.

Tarvitatavate toiduainete rahvusvaheline võrdlus—Composition de l'alimentation comparée avec l'étranger

2.	Ainete laad %		Tähtsamaid aineid %—Dernées les plus import. en %					
	Origine des denrées		Taimeriigi saadus Concessibles d'origine végétale	Loomariigi saadus Concessibles d'origine animale	Tera-avilja-ained Céréales	Kartulid Pommes de terre	Liha ja rasvained l'andé et produits de graisse	Piim ja piimasaadus Lait et produits laitiers
Rahvusvahelised „toidukorvi“ tüübid:								
„Paniers de provision“ typiques (du B. I. T.)								
1. Inglise—Grande-Bretagne	67,2	32,8	37,0	20,1	11,0	20,0	1,9	
2. Prantsuse ja Belgia—France et Belgique	70,1	29,9	33,2	30,5	7,1	21,3	1,5	
3. Lõuna-Euroopa—Europe méridionale	62,5	37,5	46,9	11,2	9,3	26,0	2,2	
4. Kesk-Euroopa—Europe centrale	75,9	24,1	25,9	45,1	2,9	20,9	0,4	
5. Skandinaavia ja Hollandi—Pays scandinaves et Pays-Bas	36,1	63,9	17,6	14,0	2,6	60,2	1,0	
6. Meretagused maad—Pays d'outre-mer	57,5	42,5	25,5	24,7	12,5	27,1	2,8	
Büdsheiti andmed—Données budgétaires.								
Eesti: maa—Agricult.	59,5	40,5	21,7	30,5	5,8	32,0	0,3	
Tallinna—Tallinn	66,6	33,4	22,7	28,0	6,1	22,0	0,1	
Soome: maa—Campagne	47,3	52,7	20,9	24,1	4,0	46,6	0,2	
Helsingi—Helsinki	42,4	57,6	17,8	21,8	5,1	48,7	0,3	
Ukraina: maa—Campagne	...	...	35,6	34,2	7,6	20,9	0,3	

Rahvusvahelised „toidukorvi“ tüübid on väljatöötatud Rahvasteliidu Tööbüroos linnatöölisite palgaolude võrdlusiks; seega võiks arvata, et otsekohe nendega võrrelda võime vaid meie Tallinna andmeid ja vast ainult kaudselt Eesti otusid üldse. — meelesstades, et tavaliselt maa toitlus on taimeriigi saaduste poolest rikkam, nii kul seda näitavad ka Soome büdžetilise uurimuse andmed.

Ent võrreldes „toidukorvide“ erinevusega, on eesti linn ja maa siiski sedavõrra üksteisele lähedased, et võime neile siiski üheskoos koha leida esitatud tüüpide kogus. Nii, leivavilja tarvitamiselt oleme tagasihoidlikkusega lähedased Skandinaaviiale ja Kesk-Euroopale, kuigi ses suhtes Skandinaaviast ja Hollandist hästi ees olles; kartuli tarvitamiselt aga ületame juba kõik tüübid, taha jäädes vaid Kesk-Euroopast; liha aineilt ületame vaid Kesk-Euroopa ja Skandinaavia maad, teistest tublisti mahajäädes; piimasaaduste tarvitamiselt oleme ees vast Inglismaast ja lähedased Prantsus-Belgiale, muudest aga taga, eriti Skandinaaviamaadest ja Hollandist, kus tarvitatakse eriti palju juustu; mõnede tarvitamises aga oleme nähtavasti küll eriti halvas seisukohas. Üldse tähtsamate ainete osatähtsusest seisame kõige lähedamal vast küll Prantsuse-Belgia tüübile — kuigi kokku loomasaaduste tarvitamises neist ees oleme; geograafiliselt meile lähedased Kesk-Euroopa ja Skandinaavia aga erinevad meist palju rohkem kui arvata oleks võinud — mõlemad lihaainete vähesusega ja esimene ülirohke kartuli, teine juustu tarvitamisega.

Võrreldes põhjanaabriga, Soomega, on Eesti toitlusolud erinevad, ligikaudu samalaadiliselt Skandinaaviiale, kuigi vähemal määral, ka Soomes süüakse palju piimasaadusi ja vähem teraviljaaineid ja kartulaid; mune aga tarvitatakse samuti vähe kui Eestis. Üldiselt sisaldab soomlaste toit suurema piima tarvitamise tõttu suhteliselt palju rohkem loomariigi saadusi kui

Eestis. Eriti liha ja rasvaineid aga tarvitatakse siin natukene vähemal määral, kuid seda asetab suuremal määral, tarvitatud või; margariini tarvitamine on aga Helsingis Tallinnast väiksem, maal vast vähe suurem.

Kordame veel, kõik öeldu käib toitluse iseloomu, s. o. toidu koosseisu kohta; mis puutub tarvitatavate toiduainete hulka, siis valgustame seda allpool. Siin aga jätkame veel eestlaste toitluse erinevuste vaatlemist. Nimelt, on võimalik konstateerida küllalt omapäraseid erinevusi ka üksikutes maades, nii kui näitavad seni avaldamata taluraamatupidamise andmed 1926 a. (1927 a. andmete kokkuvõttes seda küsimust valgustada ei luba). Kuna ka 1926 a. andmed mõneski suhtes on puudulikud, toome siin tab. 3. võrdluseks vaid mõned iseloomulikud ained 8 maa kohta.

Eestis tarvitatavate tähtsamate toiduainete osatähtsus (%) maade järgi
Utilisation des plus importantes denrées d'après les arrondissements (en %)

3.	Lihaained Viandes	Kala Poissons	Piim Lait	Kartul Pommes de terre	Leivavilja Céréales
Virumaa	4,1	1,7	39,1	31,4	17,1
Järvamaa	5,4	1,5	27,5	32,1	22,2
Harjuma	5,4	1,8	31,1	32,4	19,4
Lääne-maa	4,6	1,7	31,1	32,6	23,5
Pärnumaa	5,2	1,1	37,6	30,7	19,5
Viljandimaa	6,2	1,5	44,0	19,2	19,3
Tartumaa	5,6	1,5	37,4	28,4	19,3
Võrumaa	6,0	1,4	41,9	24,2	20,6

Nii leiame olevat esikohal: liharavitamises Viljandi- ja Võrumaa, kalatarvitamises aga Harju-, Lääne- ja Virumaa, piimatavitamises jällegi Viljandi- ja Võrumaa ja kartulitarvitamises Harju-, Lääne- ja Virumaa ning leivaviljaainetega Järva- ja Läänemaa. Peale selle: Virumaal eriti väikest leivatavitamist kompenseerib teistest Põhja-Eesti maadest suurem piima

tarvitamine, Järvamaal aga vastupidi väikest piima tarvitamist leiva tarvitamine; segalaadi Pärnumaad võib lugeda lähidasemaks Põhja-Eesti maadele, Tartumaad aga L-Eesti maadele. Seega võiks üldiselt lugeda toilituse iseloomustajaks Kagu-Eestis suuremat liha- ja piimasaa-

duste tarvitamist, Loode-Eestis aga leiva, kartuli ja kala tarvitamist, mis, möödaminnes mainitud, üldiselt vastab ka põllumajandusliste erinevustele.

Toilituse erinevusi talundite suuruselt näitab tab. 4.

Võrdlev toilituse iseloom talundlikes (% toiduainete rahalise väärtuse alusel)
Composition de l'alimentation d'après les groupes de grandeur des exploitations agricoles (en % au coût des denrées)

4.	Väiketalundid (kuni 20 ha) Exploitations moins de 20 ha	Normaal- talundid (21-30 ha) Expt. de 21-30 ha	Täistalundid (31-60 ha) Expt. de 31-60 ha	Suurtalundid (üle 60 ha) Expt. plus de 60 ha
Teraviljaained—Céréales	27,3	28,7	29,3	30,4
Neist rukkiileid—Dont pain de seigle	13,4	14,9	15,5	17,4
Kaunviljaained—Légumes à cosse	0,8	0,8	0,6	0,8
Keedu- ala- ja puuvili—Légumes et fruits	11,1	11,2	10,2	10,7
Sellest kartul—Dont pommes de terre	8,1	7,5	6,8	7,1
Suhkur—Sucre	4,3	3,5	3,7	3,6
Piin ja piimaained (peale või)—Lait et produits laitiers (non compris beurre)	14,2	14,3	12,8	10,5
Kanamunad—Oeufs	2,4	2,3	2,0	1,5
Või ja rasv ühes taimevõlga—Beurre, graisse et margarine	3,4	4,1	5,5	5,8
Liha ja lihained—Viande et produits de viande	29,5	28,2	28,5	30,0
Kalad—Poissons	3,3	3,6	3,9	3,5
Joogid, malus- ja maitseained—Boissons, épices et friandises ¹⁾	1,5	1,7	1,7	1,6
Muud—Autres	2,2	1,4	1,8	1,8
Kokku—Total	100	100	100	100

Talundi suurenedes kasvab selgekujuliselt üheltpoolt teravilja, eriti kiirelt rukki, teiselt— või, rasva ja liha tarvitamine, väheneb aga kaunviljade, keedu, puu- ja juurviljade ning piima ja munade tarvitamine; teised ained osutuvad kõikuvateks. Kuivõrra neis erinevusis on mõõduandjaks talundite arvu erinevus suuruselt ja asukohalt, ning teiselt poolt suuremates talundites suuremal määral võõra töäjõu tarvitamine, pole selge, kuid näib, et väiketalundites, võrreldes suurtega, on toilitus siiski mitmekeisem. Üldse võib aga väita, et talundite suuruselt toilituse erinevus siiski on üsna väike, kaugeltki mitte võrduv maa-alalisele erinevusele.

2. Toilituse määr. Majandusgeograafilisi ja sotsiaalseid erinevusi osutava toilituse iseloomu kõrval on ab erlise tähtsuse rahva toilituse määra selgitamine. Missugune ka ei oleks toiduainete koosseis, tävallselt on see siiski sedavõrra mitmekeisem, et inimorganismi nõuded saavad rahuldatud kõigis toiduainetes, nii põhi (valk, rasv, süsivesik) kui modern toilituseaduse selgitatud erilises orgutasainetes— vitamiines, kui aga toiduainete määr on selleks küllaldane. Vastasel korral võib tekkida kestev alatoitus, mis kuigi mitte otsekohe nälgjasurma ei too, ent siiski inimorganismi teeb alaväärtuslikuks nii töö kui haigustele vastupidavuse suhtes.

Varem teisel (Eesti tööliste büdžet) toilitusmäärasid põhjalikumalt selgitades, võtsime toilitusmäära hinnangu aluseks keskmise töö (näit. kirjandaja, tisler, lukusepp, sõdur) juures vajavat leivarikast toiduhulka, mis suudaks järjest kindlustada organismile 3 150 kalorilise soojusenergia juurevoolu. Raskema töö juures on toiduainete näol soojusenergia nõudlus muidugi suurem—Rubneri järele ümarguselt: raske töö juures (nägu sepp, rauatreial jne.) 3 700 kal. ja väga raske töö juures (nägu kaevandustöö, metsatöö, põllutöö) 5 200 kal.

Neid norme võib nimetada inimtervist kindlustavaks kaitse- normeks, mille kestev mitterahuldamine hädaohtlikuks võib saada. Miinimumnormid, mis eelostatud tööliikide soojusenergia

kulu napilt kaita suudavad, oleks ümarguselt 13% võrra madalamad.

Esitatud normides peab inimorganism saavutama toiduainete puhtal seeditud kujul (mispärast neid nimetatakse ka netto-kaloreiks). Ent seedimisel, toiduainete tarvitamisel ja valmistamisel läheb osa aineid kaduma. Seepärast peab toiduks tarvitatav tooresaine sisaldama kaloreid rohkem.

Eesti töölistebüdžeti uuringus leidsime kaudseil andmeil linnatöölisel keskmised toilituse kadud ümarguselt 20%, millest tuleb lugeda füsioloogiliseks (seedimis) kaduks 10% ja jätete kaduks 10%. Maaoludes aga peame lugema kadud vähe kõrgemaks. Füsioloogilises osas võime küll ehk leppida 10% (kuigi mõningaial kaalutlusil ka need kadusid maal suuremaks võiks lugeda), jättes aga annavad igatahes rohkem.

P/m. raamatupidamistalitse kokkuvõtteis leiame raamatupidamistalundis toidujätete rahalise väärtuse 1926/27 a. keskmiselt 9,7% tarvitatud toiduainete väärtusest. Kuna aga toidujätete viiratus arvostatatakse määranguga nende loomatoiduks kasutamisel umbkaudselt kokkuhoitava loomatoidu kartuli hinna järele, siis pole kahtlust, et kaloreift jättes annavad enam kui 10%. Kulpalju, seda aga on raske otsustada. Seepärast vormiliselt võtame ka maa toilituse kadude määraks küll 20%, kuid võrdlevaill hinnananguil peame ikka silmas selle võimalikkude vähesust.

Arvates juure netto-kaloreis toilitusnorme kadude 9%, saame vajalikud brutto-kalorid, mida peavad sisaldama toilituseks tarvitatavad toiduained. Seepärast 20% kadude juures kaitsenormidena peavad toiduained sisaldama ümarguselt: keskmise töö juures 3 800 (3 780) br. kalori, raske töö juures 4 400 (4 440) br. kal. ja väga raske töö juures 6 200 (6 240) br. kal.

1925 a. uuritud Tallinna tööliste leibkonnis tarvitatud toiduained sisaldasid 1 täistarvitaja kohta keskmiselt 3 926 brutto kalorit. See arv ületab vähe keskmise töö kaitsenormi. Ent Tallinna tööliste toilitust analüüsides nettokalorite andmeil, leidsime kõigi rühmade keskmise toilituse võrduvat 98,0% keskmise töö kaitsenormist, mõningaial tulu- ja leibkonna rühmes aga veel madalam. Seepärast, arvesse võttes ka tööstuses eettetuleva raske töö nõudeid, lugesime

¹⁾ Ühes alkohooljookidega—Boissons alcooliques comprises.

uuritavate leibkondade toidusisalduse siiski na-
piks ja osalt, võib olla, alatoitlusele siirduvaks.

Raamatupidamistalundis toiduks tarvitatud
ained sisaldasid 1926/27 a. 1 täistarvitaja kohta
keskmiselt 6 230 br. kalorit. See peaaegu võrdub
väga raske töö kaitsenormile. Võtame aga
arvesse võimalikke üle 20% ulatuvaid kadusid,
siis vast võiks ka maa tootlust nimetada puudu-
likuks — kui tõesti talutöö aasta läbi päevasi-
päeva kuuluks väga raske liik. Tegelikult aga
see seda ei ole: on küll ka väga raskeid töid,
kuid mitte vähe ka keskmist, ajuti võib olla ka
kerget. Seepärast on vast õigem võtta talutöö
tootlusvajaduse hinnanguks läbistikku raske töö
energiaõudlus (umbes 4 400 br. kal.). Sellega
võrreldes oleks maa tootlus täiesti küllaldane,
kui mitte rohkem. Eriti võrreldes Tallinna ja
Narva tööliste tootlusega, võib maa tootlust nime-
tada väga häaks. On see aga nii, siis pole erilist
vajadust selgitama hakata, palju sisaldab meie
talutoit erilisi toiteolluseid — küllaldase toidu
hulga juures jätkub neid ikka tarvilisel määral.

Mis siin aga siiski selgitust vajab, on Eestis
mõningate toiduainete võrdlev tarvitamise määr.
Nii näit. on korduvalt väidetud, et meie taludes
tarvitatakse liiga palju liha, samuti et eestlased
olla väga suured leivasööjad. Leivasöömises
olla esimesel kohal 270—273 kg aastas, bulgaar-
lased, prantslased, austerlased ja kaanadalased;

neile järgnevad belglased 210 kg, argentiinlased
190 kg, inglased 160 kg, šveitslased ja Põhja-Am.
150 kg, sakslased 95 kg ja venelased 60 kg
(Umschau Nr. 47, 1928). Pole öeldud kahjuks, kas
need andmed käivad linnade või maa kohta, end
võib arvata siiski, et need on pigemini mõlemi
kohta üldised arvud. Bütjetilisil andmeil leiame
aastase leiva tarvituse Soomes: Helsingis 177 kg,
maal 244 kg, Eestis — Tallinnas 225 kg, maal
240 kg. Kuigi võrdluseks on andmeid vähe,
näib siiski, et eestlased tõesti pole just väikesed
leivatarvitajad.

Lihaainete tarvitamise 1 täistarvitaja-päeva
kohta leiame Eestis: Tallinnas 134 g, maal 208 g.
Soomes: Helsingis 121 g, maal 104 g, Norra
linnes 111 g. Rahvasteliidu koostatud linnatöö-
liste „toidukorvis“ esinevad lihaained: Inglises
117 g, Prantsuses ja Belgias 100 g, Lõuna-Euroopas
89 g, Kesk-Euroopas 47 g, Skandinaavias ja
Hollandis 64 g, meretagustes maades (P.-Ameerika,
Austraalia), aga 145 g. Näib, nii kui sööksid
eestlased tõesti palju liha, kuid Tallinna suhtes
peab silmas pidama, et toodud 134 gr on hea
hulk supikonte, mis tunduvalt tõstavad „liha“
kaalu. Maa andmeid võrdluseks on meil vaid
Soomest. Ent siiski tahab tõenäoliselt olla, et eesti
taludes liha ja rasvaineid võrdlemisi palju
süüakse.

ANDMEID LASTE TERVISHOIUST (Tallinna emade ja laste nõuandepunktide tervislehtede alusel).

HYGIÈNE des ENFANTS

d'après les données des bureaux de consultation pour mères et enfants à Tallinn.

Andmeid laste tervishoiu kohta koguvad emade ja laste nõuandekohad, kelle järelevalve alla kuulub suur arv teatud nõuandekoha tegevuspiirkonnas elavaist eelkooliealistest lastest.

Emade ja laste nõuandepunkte on praegu üle riigi 17, sellest 15 linnades (nimelt kõigis vanades linnades, peale Valga ja Paldiski ning uutest linnadest Nõmmel ja Põltsamaal), peale selle on 2 nõuandepunkti maal (Pet-erimaal).

Sarnase nõuandepunktide arvu juures võiks laste tervishoiu üle andmete kogumine linnades päris rahuldav olla ja töö tulemusena väärtuslikku materjali pakkuda. Kuid et pea igas nõuandekohas isesugused tervislehed tarvitusel, missuguseid kaugelki mitte ühtlaste põhimõtete järele täidetakse, toimub andmete kogumine tegelikult väga erinevalt; selle tõttu osutub ka võimatuks neil andmeil ühtlast pilti saavutada. Isiklike tervislehtede järele kokkusead nõuandepunktide aastaraanded on samuti igal pool isesugused, nõnda, et ka neid raske ja tihti võimata on kasutada mõne ülevaatliku kokkuvõtte tegemiseks. Looa on, et see puudus edaspidi saab kõrvaldatud.

Statistika Keskbüroo võttis mõõdunud aastal läbitöötamisele

Tallinna II emade ja laste nõuandepunktilt selle punkti tegevusaja kestel täidetud isiklikud laste tervislehed. Need sisaldavad mitmesuguseid küsimusi nii lapse enese kui ka tema vanemate kohta. Lapse arenemist selgitavad küsimused kehaehitusest, toitlusest, rinnaga toitmise, esimese hamba ilmumise ja põetavaist ehk läbipõetud haigustest. Vanemate suhtes sissevõetud küsimused tuberkuloosi ja suguhaiguste põdemise kohta, elus ja surnud laste arvu üle on tähtsad pärvise seisukohalt ja osutuvad vajalikeks lisanduseks lapse tervisliku seisukorra hindamisel.

Sarnaseid tervislehti töötati läbi 1624 lapse kohta 0—7 a. vanuses. Kaartide puuduliku märkimise tõttu osutusid mõned andmed puudulikuks. Nii, näiteks, oli andmeist laste kehaehituse kohta esimesel läbivaatamisel märkimata 10%, andmeist toitluse kohta koguni 37%, mispärast need käesolevast ülevaatest täiesti välja jäid.

Rinnalapse tervishoiu on eriti tähtis ratsionaalne toitmise. Järgnev tabel näitab melle, kui suurel määral oli nende Tallinna laste suhtes tarvitusel see või teine toitmiseviis.

Lapse toitmise emariinaga
Lactation des enfants.

Segatoitmine (emariin ja lehma piim).
Alimentation mixte (lactation et lait de vache).

1.	Laste arv Nombre d'enfants	%	2.	Laste arv Nombre d'enfants	%
Emariinaga toideti: <i>Enfants allaités:</i>					
Kuni— <i>jusqu'à</i> 1 kuud— <i>mois</i>	51	4,7			
de 1—2 kuud— <i>mois</i>	70	6,5			
de 2—3 " "	65	6,0			
de 3—4 " "	53	4,9			
de 4—5 " "	51	4,7			
de 5—6 " "	85	7,8			
de 6—7 " "	52	4,8			
de 7—8 " "	48	4,4			
de 8—9 " "	103	9,5			
de 9—10 " "	45	4,2			
de 10—11 " "	44	4,1			
de 11—12 " "	137	12,7			
1 a.—1½ a.	206	19,0			
1½ a.—2 a.	80	5,5			
Üle 2 a.— <i>Au dessus de 2 ans</i>	13	1,2			
Teadmata— <i>Inconnu</i>	24	—			
Kokku—Total	1107	100,0			
			2.		
			Lehmapiima kõrval said emariinda: <i>Outre l'alimentation artificielle à lait de vache ont été allaités:</i>		
			Kuni— <i>jusqu'à</i> 1 kuud— <i>mois</i>	20	21,9
			de 1—2 kuud— <i>mois</i>	18	17,6
			de 2—3 " "	22	24,2
			de 3—4 " "	6	6,6
			de 4—5 " "	5	5,5
			de 5—6 " "	4	4,4
			de 6—7 " "	2	2,2
			de 7—8 " "	—	—
			de 8—9 " "	4	4,4
			de 9—10 " "	6	6,6
			de 10—11 " "	1	1,1
			de 11—12 " "	3	3,3
			Üle 1 a.— <i>au-dessus de 1 an</i>	2	2,2
			Teadmata— <i>Inconnu</i>	5	—
			Kokku—Total	96	100,0

Tabelisse paigutati vaid need lapsed üle 1 a. vanuses, kelle toitmist võis jälgida kogu esimese eluaasta kestel. Kuna alla 1 a. lapsi oli kõne all oleva 1624 lapse hulgas 263, siis langes seega välja üldarvust 16,1%. Ülejäänud 1361 lapsest oli sarnasest, kelle toitmiseviisi kohta teated puudusid, 98 ehk 7,2%, kunstlikult toidetuid 60 ehk 4,4%, emariinaga ja lehmapiimaga toidetuid 96 ehk 7% ning ainult emariinaga toidetuid pikema või lühema ajajärgu kestvusel 1107 ehk 81,4%. Viimastest on emariinaga toidetud 375 last ehk 34,6% kuni 6 kuuni,

429 last ehk 39,7% 6—12 kuuni ning 279 last ehk 25,7% 1—2 a. ja üle selle.

Asjaolu, et rinnaga toitmise meil Tallinnas nii paljudel juhtudel kestab üle 1 a., on eriti silmatorkav. Kuigi tervislehtedel puuduvad üles tähendused mainitud laste kõrvaltoitmise kohta, paistab siiski kahtlane olevat, et 1—2 a. lapsed ainult ema piimaga rahuldusid. Siiski on neist andmeist näha, et meil linnades selle rahvakooli keskel, kes nõuandepunktide kasutajate hulka kuuluvad, rinnaga toitmise nii püütud polegi, kui seda vast üldiselt arvatakse.

Edasi, on huvitav jälgida laste esimese hamba ilmumist. Enamjaolt esimesed hambad ilmuvad lapsel VII, VIII ja IX kuul, kuid tegelikult leiame sellest mitmesuguseid kõrvalekaldumisi. Kuna esimese hamba ilmumine laste tervisolehtedel puudulikult märgitud, ei saa kahjuks vaadelda kõiki üle 1 a. vanuseid lapsi, vaid tuleb neist suur osa välja jätta, nimelt 464 ehk 31%. Järelejäänud 897 lapsel kujunes esimese hamba ilmumise aeg järgmiselt:

Esimese hamba ilmumise aeg.
Période de l'apparition de la première dent.

3.	Laste arv Nombre d'enfants	%%
Esimene hammas ilmus Première dent a percé		
alla 4 k. v. au-dessous de 4 mois	34	3,8
4 k. v.	95	10,6
5 " "	112	12,5
6 " "	187	20,8
7 " "	160	17,8
8 " "	118	13,2
9 " "	79	8,8
10 " "	37	4,1
11 " "	23	2,6
12 " "	30	3,3
üle 1 a. v. au-dessus d'1 an	22	2,5
Kokku—Total	897	100,0

Nagu näeme, ilmus esimene hammas 428 lapsel ehk 47,7% vaatlusele võetud laste üldarvust enne VII kuud; 357 lapsel ehk 39,8% VII, VIII ja IX kuul ning 90 lapsel ehk 10% viimasel veerandil, s. t. X, XI ja XII elukuul; 22 juhul (2,5%) olid lapsed juba üle 1 a. vanad, kui nad esimese hamba said. Tähtis oleks kõrvutada lapse toitmisviise esimese hamba ilmumisega; kuid et 31% lastest üle 1 a., kelle toitmisviisi teada, hammaste tulek märkimata jäetud, tuleb sellest loobuda.

Alljärgnev tabel näitab laste tervislikku seisukorda haiguste suhtes esimese läbivaatuse ajal nõuandepunktis, seotises lapse vanusega. Andmeist on välja jäetud need lapsed, kellel konstateeriti mitu isesugust haigust korraga — sarnaseid lapsi oli 254, ehk 15,6%. Ülejäänud 1370 lapsest oli rõhuv enamus, 63% täiesti terveid, kuna 38% mitmesuguseid haigusi leiti, viimastest suurimal arvul kõhu- ja kopsuhaigusi. Konstitutsionaalseid haigusi, nagu rahiit ja skrofuloos, leidis võrdlemisi vähesel arvul — esimest 17 juhul, teist vaid 13 juhul. Väärrib tähelepanu, et ka nakkushaigusi — sarlakeid, leetreid, läkakõha ja tuulerõugeid — põdejad lapsi nõuandepunkti tuuakse, kus nad kergesti tervele lastele hädaohtlikuks saada võivad.

Lapse tervislik seisukord—État hygiénique des enfants.

4.	Väiesti terve En bon état	Rahit Rachitisme d'un faible degré	Rahit vorm märkimata Rachitisme dont la forme n'est pas indiquée	Pödes ehk põdenud skrophul—A souffert ou souffre de scrophul	Leevud—foigete	Sarlakid—Scarlatine	Tuulerõuged Varicelle	Läkakõha Coqueluche	Kõhu haigused Affections de l'estomac	Tõised seedimisorg. haigused—Autres affections de l'appareil digestif	Soolte parasit Parasites des intestins	Bronchit—Bronchite	Kopsu põletik Pleurésie	Kopsu katarr Catarre des poumons	Muud kopsu haigused Autres affections de l'appareil respiratoire	Naha haigused Affections de la peau	Kõrva haigused Maladies des oreilles	Silma haigused Maladies des yeux	Verevabesus—Anémie	Muud haigused Autres maladies	Teadmata—Inconnu	Kokku—Total
Kuni 1 näd.—au-dessous d'1 s.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
1—4 n.	51	—	—	—	—	—	—	—	16	1	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	81
1—2 kuud—de 1-2 mois	77	8	—	—	—	—	—	—	17	2	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	116
3—5 " "	127	12	4	1	—	—	—	—	28	1	—	1	—	1	13	2	—	—	—	—	—	211
6—8 " "	71	6	1	—	—	—	—	—	13	—	—	1	—	2	7	—	—	—	—	—	—	122
9—12 " "	95	6	2	—	—	—	1	—	8	—	—	9	—	—	7	—	—	—	—	—	—	139
1—2 aast.—de 1-2 ans	181	8	2	1	—	—	2	—	16	3	—	18	—	1	19	1	—	—	—	—	—	285
3—4 " "	150	5	—	—	—	—	1	—	7	1	—	17	—	3	14	1	—	—	—	—	—	257
5—6 " "	83	3	—	—	—	—	4	—	3	1	—	8	—	4	—	3	—	—	—	—	—	155
Teadmata—Inconnu	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kokku—Total	849	48	19	13	5	1	4	20	108	9	33	69	10	7	5	67	8	14	27	49	5	1370

Nõuandepunkti hoolealuste vanemate elukutsed.

Profession des parents des enfants ayant profité des consultations des bureaux.

5.	Laste arv Nombre d'enfants	%%
Töölised—Ouvriers	681	41,9
Käsitöölised—Artisans	408	24,8
Kaupmehed—Marchands	37	2,3
Ameetnikud—Fonctionnaires	105	6,5
Sõjaväelased—Militaires	48	2,7
Töötä—Chômeurs	15	0,9
Muud erittemata—Autre profes. non spécifi.	230	17,6
Teadmata—Inconnu	54	3,3
Kokku—Total	1624	100,0

Arvesse võttes nõuandepunkti hoolealuste sotsiaalsel koosseisu, — enamuse abitarvitajaist tööliste ja käsitöölise perekondadest — on arusaadav, et nõuandepunkti suurel määral ka arstiabiastutisena kasutatakse.

Raske majanduslik olukord, milles nii töölistel, käsitöölistel kui madalalpalgalistel ametnikudel elada tuleb, põhjustab võrdlemisi kõrget surevust nõuandepunkti hoolealuste perekondades.

Laste surevus nõuande punkti hooldealuste perekondades.
Mortalité des enfants dans les familles profitant des consultations des bureaux.

6.	Laste arv perekondades Nombre d'enfants dans les familles	Perekondade üldarv Nombre total de familles	Perekondade arv, kel surnud—Nombre de familles dont ont décédé						
			1 laps 1 enfant	2 last 2 enfants	3 last 3 enfants	4 last 4 enfants	5 last 5 enfants	6 last 6 enfants	7 last 7 enfants
	1 laps—1 enfant	695	—	—	—	—	—	—	—
	2 "—2 "	451	93	—	—	—	—	—	—
	3 "—3 "	201	79	25	—	—	—	—	—
	4 "—4 "	106	41	21	5	—	—	—	—
	5 "—5 "	61	24	12	6	3	—	—	—
	6 "—6 "	29	3	11	6	1	—	—	—
	7 "—7 "	14	3	3	6	2	—	—	—
	8 "—8 "	9	1	1	5	—	1	1	1
	9 "—9 "	6	—	1	1	1	—	—	—
	10 ja üle—10 et plus	5	—	—	1	1	—	1	2
	Teadmata—Inconnu	47	—	—	—	—	—	—	—
	Kokku—Total	1624	244	75	30	8	1	2	3

Nõnda on kaotanud 451 kahe lapsega perekonnast 20,6% 1 lapse; 201 kolme lapsega perekonnast 39,3% 1 lapse ja 12,4% 2 last; 106 nelja lapsega perekonnast 38,7% 1 lapse, 19,8% 2 last ja 4,7% 3 last; 61 viie lapsega perekonnast 39,3% 1 lapse, 19,7% 2 last, 9,8% 3 last ja 4,9% 4 last jne. Üldse paistab silma, mida suurem laste arv perekonnas, seda suurem ka nende surevus. Nõnda, näiteks, on üheksast 8 lapsega

perekonnast 5 juhul surnud 3 last, ühel juhul 6 ning ühel juhul koguni 7 last.

Eeltooduga piirdub kõik, mida võis kasutada Tallinna II nõuandepunkti hooldealuste terviselehtedelt laste tervishoiu iseloomustamiseks.

Täienduseks sellele vaatleme veel hooldealuste liikumist Tallinna ja Tartu nõuandepunktides viimaste aastate jooksul. ¹⁾

Emade ja laste nõuandepunktide hooldealuste arv 1925—1927.
Nombre de mères et d'enfants profitant des consultations des bureaux.

7.	Oli 1. I. 25. Était au 1. I. 25.	Tuli juure Entrés	Langes välja Sortis		Oli 1. I. 26. Était au 1. I. 26.	Tuli juure Entrés	Langes välja Sortis		Oli 1. I. 27. Était au 1. I. 27.	Tuli juure 1. IV. 28 Entrés	Langes välja Sortis		Oli 1. IV. 28. Était au 1. IV. 28.
			surma läbi à cause de décès	nimek. kustutat. rayés des listes			surma läbi à cause de décès	nimek. kustutat. rayés des listes			surma läbi à cause de décès	nimek. kustutat. rayés des listes	
Tallinna I	623	240	14	230	619	293	18	184	710	362	28	217	827
Tallinna II	1210	181	9	422	960	223	29	644	510	462	23	211	738
Tartu	1538	424	16	397	1547	544	30	240	1821	592	46	412	1958

Silmapaistev on, et Tartu nõuandepunkti tegevus järjekindlalt kasvab, Tallinna punktides aga alatasa väheneb, kusjuures viimasel aruandeaastal Tartu nõuandepunkti tegevus märksa ületab Tallinna kahe nõuandekoha tegevuse,

kuigi Tallinna aruanded pikema ajajärgu kohta kokku on seatud (1¹/₄ a.).

Samale seisukohale jõuame ka vaadeldes konsultatsioonide arvu mõlemates linnades.

Emade ja laste nõuandepunktide nõuandeline tegevus ²⁾.
Activité consultative des bureaux de consultation pour mères et enfants.

8.	Konsult. arv Nombre de consultations			Arsti visiidid Nombre de visites de médecin			Õdede visiidid Nombre de visites des sœurs de charité		
	1925	1926	1927	1925	1926	1927	1925	1926	1927
Tallinna I	3 988	3 980	5 196	—	—	—	1 060	1 060	2 817
Tallinna II	2 338	1 876	4 151	—	—	—	2 402	1 402	4 132
Tartu	4 476	5 457	5 921	186	186	156	3 200	5 434	7 239

Kuna konsultatsioonide arv Tartus järjekindlalt tõuseb, näeme Tallinnas suurt kõikumust,

mis nähtavasti eriliste asjaoludega põhjendatud.

Laste tervishoiu kohta Keskbüroo väljaandis enam ilmunud artiklid:
Rinnalaste surevus 1926 a., E. Lasberg, Eesti Statistika Nr. 81 (8), 1928, lhk. 460—470.
Sama 1925 a., E. Lasberg, Eesti Statistika Nr. 65 (4), 1927 a., lhk. 209—219
" 1924 a., Eesti Statistika Nr. 47 (2), 1926 a., lhk. 9—11.
" 1923 a., Eesti Demograafia V. III. 1925 a., lhk. 36—43
" 1922 a., Eesti Statistika Nr. 20 (9), 1923 a., lhk. 66—67.

¹⁾ 1927 a. kohta on Tartu aruanne kokku seatud kalendriaasta piirides, s. t. 1. I. 1927 — 1. I. 1928, Tallinna aruanded aga eelarve-aasta piirides 1. I. 27 — 1. IV. 28.

²⁾ Narva nõuandepunkti kohta puuduvad võrreldavad andmed, teistelt nõuandekohtadelt pole saadud üldse mingisuguseid aruandeid.

TOODANG ja TÖÖJÕUD SUURTÖÖSTUSES 1927 a.

PRODUCTION et MAIN d'OEUVRE dans les GRANDES ENTREPRISES en 1927

(entreprises ayant plus de 20 travailleurs).

Sisu: 1) Tööstusettevõtete arv, lhk. 84. 2) Töötavate isikute arv, lhk. 86. 3) Murdude ja kaevanduste toodang, lhk. 86. 4) Ümberlöötava tööstuse toodang, lhk. 88. 5) Märkusi üksikute tööstusrühmade järgi, lhk. 89.

Kokkuvõttearvud suurtööstuse tegevuse üle 1927 a. sarnanevad väga eelmise aasta omadele. Üksikud muutused on 0,1%-des väljendatult niivõrd väikesed, et arvestuse paratamatud ebatapsused juba suurema 0,1% võivad anda; sel põhjusel võime üldarvude juures ainult üldiselt konstateerida olukorra muutusetust ilma läpset tähendust otsimata igale väiksele muutusele arvudes. Üksikute tööstusrühmade arvud lubavad teha tähelepanekuid juba kindlamini; nende juures on erinevused teravamini avaldunud, kuid üldiselt ei olnud ka siin viimasel aastal väga suuri muutusi.

Täpsemaiks võiksime lugeda arvusid makstud palkade üle; need peaksid oléma absoluutselt õiged. Töötavate isikute arvude juures võib ikkagi suurem või vähem viga ette tulla, sest vaseldatakse töötavate isikute arvusid ainult iga kuu viimasel

päeval ja võetakse neist keskmine. Toodangu ja tarvitatud materjalide juures mõjuvad täpsuse astmele aasta vahetuse pooleli olevad tööd jne. Mainitu mõjutab omakord mõnesuguste tuletatud arvude täpsuse astet (töötajate keskmine aastateenus, toodangu väärtus ühe töötaja kohta jne.). Kuna viimase kahe kõrvuti oleva aasta arvud üksteisest mõnikord erinevad vähem kui 1%, on eelpoolõeldu tähtis.

Et võrdlust võimaldada, oleme toonud tähtsamad kokkuvõttearvud ka eelmiste aastate kohta. Summad, mis seni markades väljendatud olid, oleme aasta keskmete kurside järele kroonidesse ümber arvanud. Viimane oli rohkem paratamatu, kui täpne ja ümberarvamise on nähtavasti pilti palju moonutanud; õigem oleks olnud ümberarvamisi teha kuude järele, kuid see polnud võimalik, sest et toodangu arvud üksikute kuude järele puuduvad. Nagu teada, püüsid palgad margakursi kõikumise ajajärgul peaaegu muutusetu; nende rühmade juures, kus töötasu toodangu väärtusest kõrgema %-di välja leeb (metallitööstus, puutööstus), võis ümberarvestamine anda kõigesuurema vea.

Kõik arvestuste põhimõtted on jäänud endisteks, neid oleme selgitanud eelmiste aastate ülevaadete juures.

Suurtööstusettevõtete arv 1920--27.—Nombre de grandes entreprises.

1.	1927				1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920
	Üldse Gr. total	Sellest—Dont									
		Rühm A Gr. A	Rühm B Gr. B	Gr.							
Murrud ja kaevandused—Industries extractives	15	14	1	19	14	17	17	18	3	3	
Kivide ja muldade ümbertööt—Ind. des pierres et des terres	19	7	12	16	21	25	29	16	13	13	
Metallitööstus—Ind. des métaux	32	13	19	34	41	38	38	26	26	19	
Keemiatööstus—Ind. chimique	12	7	5	12	14	13	10	8	8	8	
Nahatööstus—Ind. des cuirs et peaux	11	2	9	11	10	11	14	11	12	8	
Tekstiilitööstus—Ind. textile	24	14	10	24	22	26	22	22	16	14	
Puutööstus—Ind. du bois	57	18	39	52	49	59	45	29	29	24	
Paberitööstus—Ind. du papier	9	7	2	10	13	15	15	14	13	13	
Poligraafiatööstus—Ind. polygraphique	18	5	13	18	20	21	17	13	13	7	
Toidu- ja maitseainete ümbertööt—Ind. de l'alimentation	30	13	17	29	34	36	33	27	21	5	
Kehvkatte ja püükaupade tööstus—Confection de vêtements et fab. de mercerie	7	5	2	7	7	7	4	4	2	2	
Elektri- ja gaasijaamad—Usines électriques et à gaz	7	3	4	8	8	8	8	8	7	6	
Kokku—Total	241	108	133	240	252	279	246	198	163	122	

1. Tööstusettevõtete arv Tööstusettevõtete arv on samaks jäänud, mis läinud aastal; andmete läbitöötamise juures tuli ainult ette üksikute ettevõtete ümberpaigutusi ühest suurusliigist teise, mis aga üldarvu ei muutnud.

Üldse kuulus 1927 aastal suurtööstusesse 241 ettevõtte (1926 a. — 240); neist arvestati rühmas A (50 ja rohkem töötajat) — 108 ettevõtte ja rühmas B (49—26 töötajat) 133 ettevõtte.

Töötanud isikute arv ja makstud palk.

	Töötanud isikute keskmine arv		Makstud töötasu (1000 kroonides)	
	1927	1926	1927	1926
Murrud ja kaevandused	2 490	3 130	1 714	1 956
Ümberlöötava tööstuse	25 200	25 849	18 097	18 164
Elektri- ja gaasijaamad	544	563	651	543
Kokku	28 234	29 542	20 462	20 664

SUURTOOTUSETTEVÖTTED, NENDE TÖÖJÕUD JA MAKSTUD PALK 1927 a.
 GRANDES ENTREPRISES INDUSTRIELLES, LEUR MAIN D'OEUVRE et MONTANT des SALAIRES PAYÉS en 1927.

2.

	Ettevõtete arv Nombre des entreprises			Töötav. isik. arv (keskm. aast.)-N. des travailleurs (moyenne pour l'année)			Aasta jooksul makstud töötasu(fer) Salaires payés pendant l'année (en kr.)		
	Sellest			Dont			Sellest		
	Suurtööstus üldse	Rühm A (ettev. 50 ja rohkem töötajaga)	Rühm B (ettev. 20-49 töötajaga)	Ettevõtte, ayant 20 et plus travailleurs	Gr. A. Du nombre total les entreprises ayant 50 et plus travailleurs	Gr. B. Du nombre total les entreprises ayant 20-49 travailleurs	Suurtööstus üldse	Rühm A	Rühm B
I. Murrud ja kaevandused—Industrie extractives	15	14	1	2 400	2 466	24	1 713 690	1 697 828	15 862
Põlevikivaevandused—Carrières de schiste combustible	6	0	—	1 949	1 949	—	1 314 377	1 314 377	—
Turbaritööstus—Tourbières	7	7	—	462	462	—	345 611	345 611	—
Fosforiidikaevandused—Carrières de phosphate	1	—	1	24	—	24	15 862	—	15 862
Kipsikaevandused—Carrières de plâtre	1	1	—	55	55	—	37 840	37 840	—
II. Kivide ja muldade ümbertöötamine—Industries des pierres et des terres	19	7	12	1 482	1 198	284	1 037 035	847 305	189 730
Tsemendivabrikud—Fab. de ciment	2	2	—	670	670	—	457 231	457 231	—
Telliiskivi- ja savitööstus—Fab. de briques	10	2	8	355	227	158	252 819	157 254	95 565
Klaasivabrikud—Fab. de verre	4	3	1	339	301	38	271 877	232 820	39 057
Lmbjatööstus—Fab. de chaux grasse	2	—	2	53	—	53	38 835	—	38 835
Kipsitööstus—Fab. de plâtre	1	—	1	35	—	35	16 273	—	16 273
III. Metallitööstus—Industrie des métaux	32	13	19	3 553	2 953	570	3 405 010	2 929 476	475 534
Laevatehased—Chantiers de construction navale	3	1	2	612	665	47	658 972	611 043	47 929
Raudteetöökjad—Construction et réparat. du matériel de chem. de fer	5	5	—	1 462	1 462	—	1 541 245	1 541 245	—
Masinaehitus ja metallitehased—Usines de travail de métaux et de construction mécanique	14	5	9	992	703	289	786 607	566 487	220 320
Elektrimasinate tehased—Construct. de machin. et appar. électr.	1	1	—	95	95	—	81 068	81 068	—
Telefonivabrikud—Fab. d'appareils téléphoniques	1	—	—	158	158	—	127 615	127 615	—
Kaalu- ja mõõdetööstus—Fab. de balances et bascules	1	—	1	29	—	29	30 862	—	30 862
Vooditööstus—Fab. de lits en fer	1	—	1	29	—	29	22 222	—	22 222
Naelatööstus—Fab. de boutons	2	—	2	51	—	51	68 468	—	68 468
Plekk- ja alumiiniumitööstus—Fab. de boîtes en fer-blanc et estampage de tôle	2	—	2	63	—	63	49 211	—	49 211
Muud—Autres	2	—	2	62	—	62	46 502	—	46 502
IV. Keemiatööstus—Industrie chimique	12	7	5	960	724	136	559 548	472 374	87 174
Keemiatööstused ja laboratooriumid—Ateliers chimiques	3	—	3	82	—	82	46 931	—	46 931
Tulekivivabrikud—Fab. d'allumettes	5	5	—	579	579	—	339 154	339 154	—
Lilmi- ja kondijahutööstus—Fab. d'huile de lin et de vernis	1	—	1	26	—	26	20 120	—	20 120
Linaõli- ja värnitööstus—Fab. d'huile de lin et de vernis	1	1	—	38	38	—	23 646	23 646	—
Põlevikivõli vabrikud—Fab. d'huile de schiste combustible	1	1	—	107	107	—	109 574	109 574	—
Pudretivabrikud—Fab. de poudre	1	—	1	28	—	28	20 223	—	20 223
V. Nahatööstus—Industrie de cuirs et peaux	11	2	9	402	117	285	302 385	93 729	208 656
Tooresnaha ümbertöötamine—Tanneries	9	2	7	341	117	224	277 562	93 729	183 833
Nahkesemete valmistus—Fab. d'articles de cuir	2	—	2	61	—	61	24 823	—	24 823
VI. Tekstiilitööstus—Industrie textile	24	14	10	8 993	8 663	320	4 661 257	4 479 027	182 230
Puuviilavabrikud—Filature et tissage de coton	2	2	—	5 042	5 042	—	2 396 325	2 396 325	—
Puuviilariide kudumisvabrikud—Fab. de cotonnades	3	1	2	296	207	89	196 232	141 168	55 064
Puuviilariide ümbertöötamine—Apprêt de cotonnades	1	—	1	194	194	—	99 286	99 286	—
Kalvavabrikud—Fab. de draps	3	3	—	1 627	1 627	—	966 462	966 462	—
Niidivabrikud—Fab. de fils à coudre	1	1	—	49	49	—	25 951	25 951	—
Tooreslina ümbertöötamine—Travail de lin brut	2	—	2	60	—	60	31 358	—	31 358
Linaketrus- ja kudumitööstus—Filature et tissage de lin	6	6	—	1 470	1 470	—	803 033	803 033	—
Kõie- ja nõõritööstus—Corderies	1	1	—	74	74	—	46 802	46 802	—
Masinarhmade ja veevoolikutööstus—Fab. de courroies pour machines et de tuyaux d'arrosage	1	—	1	46	—	46	28 844	—	28 844
Riidevärvimistööstus—Ateliers de teinture	2	—	2	43	—	43	20 913	—	20 913
Villatööstus—Cardage et filature de laine	3	—	3	82	—	82	45 451	—	45 451
VII. Puitööstus—Industrie du bois	57	18	39	4 054	3 109	945	2 907 129	2 284 346	622 783
Vineeri ja vineerkaupade tööstus—Fab. du bois de placage	5	2	3	1 744	1 650	94	1 452 282	1 372 127	80 105
Mööbli- ja puutööstusvabrikud—Fab. de meubles et de charpent.	47	14	33	2 087	1 322	765	1 313 807	823 817	489 990
Lauavabrikud—Scieries	1	1	—	38	38	—	17 284	17 284	—
Tikuvabrikud—Fab. de bois d'allumettes	2	—	2	53	—	53	16 319	—	16 319
Korgivabrikud—Fab. d'articles en liège	1	1	—	99	99	—	71 118	71 118	—
Niidipoolivabrikud—Fab. de bobines	1	—	1	33	—	33	36 869	—	36 869
Lilpriteimbutustööstus—Inject. de traverses de chemins de fer	1	—	1	59	—	59	—	—	—
VIII. Paberitööstus—Industrie de papier	9	7	2	2 037	1 978	59	1 833 101	1 783 650	49 451
Paberivabrikud—Fab. de papier	5	5	—	1 796	1 796	—	1 676 250	1 676 250	—
Puupapivabrikud—Fab. de pâte de bois	3	1	2	202	143	59	142 111	92 660	49 451
Paberil- ja pappkaupade tööstus—Fab. d'articles en papier et carton	1	1	—	39	39	—	14 740	14 740	—
IX. Poligraafia- ja kirjandustööstus—Industrie polygraphique	18	5	13	1 127	732	395	1 276 088	896 535	377 553

Rühm—Groupe A.—Ettevõtted 50 ja rohkem töötajaga—Entreprises ayant 50 et plus travailleurs.
 B.—Ettevõtted 20-49 töötajaga—Entreprises ayant de 20-49 travailleurs.

Suurtööstusette võtted, nende töötajad ja makstud palk 1927 a. (järg).
Grandes entreprises industrielles, leur main d'oeuvre et montant des salaires payés en 1927 (suite).

	Ettevõtete arv Nombre des entreprises			Töötav. isik. arv (keskm. aast.)-N. des travailleurs (moyen. pour l'année)			Aasta jooksul makstud töötasu(kr) alates payés pendant l'année		
	Sellest			Dont			Sellest		
	Suurtööstuse ühik	Rühm A (ettev. 50 ja rohkem töötaja- ga)	Rühm B (ettev. 20-49 töötajaga)	Ettev. aivannt 20 et plus travailleurs	Gr. A. Du nombre total des entrepr. avant 50 et plus travailleurs	Gr. B. Du nombre total des entrepr. avant 20-49 travailleurs	Suurtööstuse ühik	Rühm A	Rühm B
X. Toidu- ja maitseainete ümbertöötamine— Industrie de l'alimentation	30	13	17	1900	1362	538	1 403 381	1 049 170	354 211
Jahuveskid—Fab. de farine	3	2	1	334	310	24	278 173	258 220	19 953
Leivatööstus—Fab. de pain	9	3	6	418	231	187	249 886	158 534	85 352
Shokolaadi- ja kompekkitööstus—Fab. de chocolat et de bonbons	1	1	—	55	35	—	20 807	20 807	—
Taimenov- ja õlitööstus—Fab. de beurre végétal	2	—	2	61	—	61	46 733	—	46 733
Tärklisetööstus—Fab. d'amidon	1	—	1	35	—	35	35 300	—	35 300
Pärmivabrikud—Fab. de levure	1	1	—	32	—	32	30 812	—	30 812
Piirituse puhastus—Raffinerie d'alcool	5	2	3	237	146	91	207 930	131 048	76 882
Õlevabrikud—Fab. de bière	1	—	1	26	—	26	16 985	—	16 985
Siguri- ja viljakohvilitööstus—Fab. de chicorée et de succéd. de café	7	4	3	722	640	82	522 755	480 561	42 194
Tubakavabrikud—Fab. de tabac									
XI. Kehakatte ja pudukaupade tööstus—Confret. de vêtements et fabr. de merc.	7	5	2	803	744	59	711 877	673 673	38 204
Riiete valm.—Fab. de vêtements	4	3	1	393	359	34	320 569	305 488	15 081
Jalanõude valm.—Fab. de chaussures	3	2	1	410	385	25	391 308	368 185	23 123
XII. Elektri- ja gaasitööstus—Usines électr. et à gaz	7	3	4	544	407	137	651 332	507 745	143 587
Elektrijaamad—Usines électriques	5	2	3	377	279	98	501 773	391 096	110 677
Gaasivabrikud—Usines à gaz d'éclairage	2	1	1	167	128	39	149 559	116 649	32 910
Üldse—Total	241	108	133	28 235	24 483	3 752	20 461 833	17 716 858	2 744 975

2. Töötavate isikute arv

Main d'oeuvre.

Töötanud isikute arv, murdude ja kaevanduste rühmas, on vähenenud 640 (33%) ja ümbertöötava tööstuse rühmas 649 isiku (2,5%) võrra. Makstud palgasummad on vähenenud esimeses 12% ja teises 0,4% võrra. Sellest võib järeldada väikest tagasiminekut 1927 a. tegevuses, mis ümbertöötava tööstuse rühmas võrdlemisi tähtsusetu, kuid suurem oli murdude ja kaevanduste rühmas. Absoluutselt polnud ta ka siingi suur (640 isiku võrra) ja kuna palgad suhteliselt palju vähemal määral vähenesid, ei ole vist ekslik oletada, et tegelikult rohkem töötajate tarvitati (toodud arv on viimaste kuupäevade keskmine).

Ümbertöötava tööstuse üksikutest rühmadest näitavad vähenemist puutööstuse (— 333 tööt. is.), metallitööstuse (— 276) ja paberitööstuse rühm (— 240); samal ajal suurenesid poligraafia (+ 105), tekstiilitööstuse (+ 74) ja kehakatte- ja pudukaupade (+ 65) rühm.

Suuruse järgi jäid rühmad samasse järjekorda, kui senini; esimeseks ja teisi kaugelt ületavaks rühmaks oli tekstiilitööstus (8 983 töötajat); selle järele olid suuremateks rühmadeks puutööstus (4 054), metallitööstus (3 553 ühes raudtee-, postipeavalitsuse ja sõjaministeeriumi töökodadega), paberitööstus (2 037), toidu- ja maitseainete ümbertöötamise rühm (1 900). Muud rühmad olid nimetatust juba vähemad.

Aastateenistusena ühe töötava isiku kohta

1927 a., kui kõik tööstusrühmad arvesse võtta, leiaksime arvu 725 kr (1926—1924 vastavalt 700, 678 ja 673 kr).

3. Murdude ja kaevanduste toodang

Production des industries extractives.

Põlevkivikaevanduste toodang on 8% võrra eelmise aasta omast vähem. Seda vähenemist võtame esialgu peatusena seni aastast-aastasse kasvanud arvide reas. Vähenes riiklikkude kaevanduste toodang, kuna erakaevanduste oma suhteliselt väga palju suurenes (45% võrra, eelmise aasta toodanguga võrreldes). Riiklikkude ja erakaevanduste toodangu arvud 1927 a. suhtusid omavahel nagu 65:35. Erakaevandusi tegutses neli—A/S. „Küttejõud“, A/Ü. „Eesti Kiviõli“, A/S. „Port-Kunda“ ja „M. E. Syndicate Ltd“. Neist esimesele langes üle poole erakaevanduste 1927 a. kogutoodangust.

Põlevkivikaevanduste toodang 1920—27 (tonnides)

	Üldse	Sellest	
		Riiklikud	Erakaevan.
		1927	397 619
1926	431 709	334 141	97 568
1925	288 104	238 658	49 446
1924	233 631	231 205	2 426
1923	214 099	204 680	10 419
1922	142 132	138 932	3 200
1921	95 527	95 527	—
1920	46 125	46 125	—

Üldse aeti ümber 32 175 tn. põlevkivi (1926 a. — 35 000 tn. 1925 a. — 32 700 tn.) ja saadi

3.

Eilevõtte arv N. des entre- prises	Jaanuar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juulil	August	September	Oktoober	November	Detsember	Aasta keskmine Moynne annuelle	Aasta jooksul maksitud töö- salkade kogus pendant l'ann- née en couron.
Murrud ja kaevandused	219	23543	23459	24214	24905	25685	26357	26812	26286	25243	25065	24720	25200	18096811
Ümberbõllav tööstus	19	1039	1133	1433	1303	1520	1728	1901	1726	1641	1472	1366	1482	1037035
Mineraalide ümbertöötamine	32	3441	3465	3405	3450	3420	3688	3688	3698	3709	3491	3357	3353	3405010
Metalitööstus	12	668	1077	1017	900	823	813	823	852	840	753	721	880	539548
Keemiatööstus	21	401	399	389	386	385	384	392	392	410	423	402	363	302385
Nahatööstus	24	832	843	840	840	867	867	9140	9205	9223	9422	9574	8983	4661257
Tekstiil-tööstus	57	2990	3798	4277	4787	5051	4978	4624	4638	3706	3291	2981	4054	2907429
Pabertööstus	9	2322	1379	2269	2456	1891	1991	2024	2030	2048	2119	2040	2086	1833101
Põllugaari-tööstus	18	1100	1096	1095	1121	1119	1139	1090	1145	1140	1164	1178	1127	1276088
Toidu- ja maitseainete ümbertöötamine	30	1918	1914	1914	1884	1909	1944	1833	1903	1842	1912	1943	1900	1403381
Keekatte ja pudukaupade tööstus	7	782	774	774	751	757	772	827	781	884	927	961	806	711877
Elektri- ja gaasijaamad	7	546	540	540	541	533	540	526	536	559	562	572	544	631332
Kokku	241	26313	26232	26830	27855	28906	30487	31130	29476	29053	27581	27073	28235	30461823
INDUSTRIELLES EXTRACTIVES														
INDUSTRIES DE TRANSFORMATION														
Industrie des pierres et des terres	7	846	947	1100	1282	1835	1487	1416	1344	1319	1242	1112	1198	847305
Industrie du métal	13	2892	2990	2840	2972	2899	3086	3114	3131	3105	2905	2983	2983	2929476
Industrie chimique	7	864	884	884	824	810	610	672	670	706	672	587	721	472374
Industrie des cuirs et peaux	2	121	122	122	116	107	106	105	110	118	124	126	124	98730
Industrie textile	14	8273	8177	8164	8343	8602	8665	9016	8846	8937	9058	9174	8663	4379027
Industrie du bois	18	2325	2346	2346	2346	2346	2346	2346	2346	2346	2346	2346	2346	2284846
Industrie du papier	7	295	1322	2212	2089	1977	1822	1933	1906	1989	2058	1979	1978	1783846
Industrie poligraphique	5	689	689	689	715	726	737	749	751	755	762	771	782	598585
Industrie de l'alimentation	13	1301	1311	1311	1231	1350	1357	1346	1442	1493	1443	1445	1362	1049170
Confect. de vêtements	5	717	718	718	714	719	739	794	617	743	825	830	744	673673
USINES ELECTR. et à GAZ.	3	408	404	404	402	397	403	396	394	417	416	429	407	507745
Total	108	23963	22627	23205	23881	24815	26194	26956	25425	24422	24253	23683	24483	17716858
Murrud ja kaevandused	1	24	26	26	25	20	21	24	21	22	24	25	24	15862
Ümberbõllav tööstus	128	3188	3443	3463	3810	3935	4135	4020	3920	3573	3158	3212	3591	2585526
Mineraalide ümbertöötamine	12	198	186	166	263	288	343	411	484	382	280	224	284	189730
Metalitööstus	19	549	585	565	578	541	554	564	570	604	586	624	565	475584
Keemiatööstus	5	104	133	133	136	135	145	153	153	134	138	137	136	87174
Nahatööstus	9	280	276	277	270	281	284	283	282	292	300	320	295	208656
Tekstiil-tööstus	10	369	308	307	297	285	302	311	294	338	369	404	390	182230
Pabertööstus	39	605	852	873	1193	1359	1456	1384	1253	897	471	480	945	622789
Põllugaari-tööstus	2	57	57	57	56	56	56	56	61	61	61	61	59	49461
Toidu- ja maitseainete ümbertöötamine	13	411	407	406	408	393	402	341	385	385	402	407	395	377553
Keekatte ja pudukaupade tööstus	17	617	603	603	629	559	557	497	470	469	489	498	538	354211
Elektri ja gaasijaamad	2	65	56	56	57	38	38	38	35	104	102	111	59	38204
Kokku	4	138	136	136	139	136	137	130	128	142	146	143	137	143587
	133	3350	3605	3625	3974	4091	4293	4174	4071	3723	3328	3380	3762	2744975

4291 tn. tooresõli (1926 a. — 5 800 tn., 1925 a. — 3 100 tn.).

Põlevkivilt valmistatü järgmist destillatsioonisaadusi (tonnides).

	1927	1926
Rasket õli	313	—
Mootorinaftat	511	380
Määrdeõli	92	5
Pigi	357	229
Bensini	10	21
Asfalti	158	49
Asfalt-lakki	4	2
Enolaani	822	714
Katuselakki	45	13
Estibitummi	180	—
Estokarbolineumi	4	—

Turbatööstuste toodang oli vähe kõrgem eelmise aasta omast, kuid jäi alla 1924 ja 1925 a. toodangust.

Pressturba toodang 1922—1927:

1927	161 881 m ³
1926	187 941 "
1925	191 827 "
1924	177 315 "
1923	86 114 "
1922	56 382 "

Fosforiiti kaevati välja 3576 tn. (1926 a. — 4051 tn., 1925 a. 2044 tn.); kaevanduse vabrikus valmistati 936 tn. rikastatud ja jahvatatud fosforiiti.

Tulekindlat savi toodeti 364 tn. (1926 a. — 225 tn., 1925 a. — 102 tn.) ja marmorit 690 tn. (1926 a. — 2 197 tn.).

4. Ümbertöötava tööstuse toodang.
Production des industries de transformation.

Ümbertöötavasse tööstusesse kuuluvail ettevõtteil on seni igal aastal, ka vaatluselolev aasta ühes

arvatud, osa toodangust arvestamata jäänud mitmesugustel põhjustel; 1927 a. moodustas see osa 7,5% kogu ümbertöötava tööstuse rühmast, kui otsustada töötanud isikute arvu järele neis ettevõtteis. See osa on enamvähem ühesuurune olnud kõigil aastail, seepärast ei takista see võrdlusi; realegi on üldarvude arvestus tehtud ka puuduvat osa ligikaudselt arvates (v. tab. 6). Arvestamata osa moodustavad peaaasjalikult mitmesugused parandustöökojad (posti-telegr. peavalitsuse ja raudteevalitsuse omad) ja sõjaministeeriumi ettevõtted. Toodangu üldarvude juures on kolme viimase aasta kestel väga vähe muutusi näha; 1927 a. nettotoodangu üldarv on 1% ja 1926 a. oma 2% võrra eelkäiva aasta omast suurem. Sellega on 1927 a. toodang kokkuvõttes ikkagi veidi suurenenud, vaatamata sellele, et töötanud isikute arv 2,5% vähenes. Toodangu arvude muutmisi vaatleme vähe allpool, üksikute tööstusrühmade järgi.

Ümbertöötamistööstuse toodang ja tooresainete tarvitamine suuritööstuses väärtuse järgi 1927 a. (ettevõtted 20 ja rohkem töötajaga).
Industries de transformation d'après la valeur de leur production et des matières premières employées en 1927 a. (entreprises ayant 20 et plus travailleurs).

	Ettevõtte arv, millele kohra arvu- Nombre des entrepri- ses ayant fourni des données		Töötanud isikute arv Nombre des occupés dans les entreprises		Võraste materjalide ümbertöötamise eest saadud töötaas 1)		Tarvitatud materjalide väärtus—Valeur des matières premières employées		Materjalide väärtus laurekasv (nettotood.) Augmentation de la va- leur (production nette)		Töötanud isikule maksatud palgad Gains de la main- d'oeuvre	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1000 kroonides—1000 couronnes												
Kiivide ja muldade ümbertöötamine—Industrie des terres et des pierres	19	1 482	3 986	1	732	3 255	1 037					
Metallitööstus—Industrie des métaux	25	2 029	4 971		1 757	3 214	1 818					
Keemiatööstus—Industrie chimique	11	753	1 742	62	855	949	450					
Nahatööstus—Industrie des cuirs et peaux	10	354	5 476	29	3 732	1 773	287					
Tekstiilitööstus—Industrie textile	24	8 983	25 169	1 128	15 992	10 305	4 661					
Puutööstus—Industrie du bois	56	4 021	9 937	649	5 475	5 111	2 371					
Paberitööstus—Industrie du papier	9	2 037	14 722	—	7 465	7 257	1 893					
Pollgraafiatööstus—Industrie polygraphique	18	1 127	2 687	—	732	1 955	1 276					
Toidu- ja maiaseainete ümbertöötamine—Indust. de l'alimentation	30	1 900	21 642	361	13 326	8 677	1 408					
Kehakatte ja pudukavpade tööstus—Confect. de vêtements	6	750	4 253	—	2 498	1 755	647					
		Kokku—Total	208	23 436	96 815	52 564	44 251	16 283				
Arvestamata osa—Renseignements manquent		11	1 784	—	—	—	—	—				1 814
		Üldse—Gr. total	219	25 200	—	—	—	—				18 097

Ühele töötavale isikule langes üldisest nettotoodangu arvust 1927 a. läbitikkude 1 890 kr (1926-1924 — 1 826, 1 767 ja 1 569 kr.); palgasummad moodustasid nettotoodangust 1927—

1924 a. vastavalt 86,5%, 86,9%, 87,7% ja 40,4%, millest selgub, et tööviljakuse kasvamine kiirem on olnud, kui töötasu suurenemine.

1) Somme totale pour la transformation des matières premières non appartenant aux entreprises.

Ümbertöötava tööstuse nettotoodangu väärtus (ettevõtteid 20 ja rohkem töötajaga) 1922—27 a.
(1922—25 a. summad on aasta keskmise kursi alusel kuuldikroonidesse ümberarvatud).
Valeur de la production nette des industries de transformation (entreprises ayant 20 et plus travailleurs) de 1922—27.
(Montants des années 1922—25 sont recalculés en couronnes d'or d'après le cours moyen de l'année).

5.	1000 kroonides—1000 couronnes						%									
	1927		1926	1925	1924	1923	1922	Sellest-Donk		1926	1925	1924	1923	1922		
	Üldse Gr. total	A B						A	B							
Kivide ja muldade ümbertööt.	3255	2653	603	3407	3080	3212	3910	1874	7,4	7,5	6,4	7,8	7,2	8,7	10,8	6,3
<i>Ind. des terres et des pierres</i>	3214	2390	824	3621	3861	3742	4082	4097	7,2	6,9	8,6	8,3	9,0	10,1	12,8	13,7
Metallitööstus— <i>Ind. des métaux</i>	919	819	130	800	1040	1169	800	819	2,1	2,4	1,4	1,8	4,6	3,2	2,3	2,8
Keemiatööstus— <i>Ind. chimique</i>	1773	732	1041	1605	1278	1426	762	1176	4,0	2,1	10,9	3,7	3,0	3,9	2,1	3,9
Nahatööstus— <i>Ind. des cuirs et peaux</i>	10305	9897	408	9361	9082	7054	7365	6186	23,3	28,4	4,3	21,5	21,2	19,2	20,3	20,8
Tekstiilitööstus— <i>Ind. textile</i>	5111	3093	1178	5371	4940	3826	3897	2830	11,6	11,6	12,4	12,4	11,5	10,6	10,7	9,5
Puitööstus— <i>Ind. du bois</i>	7257	4728	2529	7352	6994	5852	5384	4624	16,4	13,6	26,6	16,9	16,3	15,9	14,8	15,5
Paberitööstus— <i>Ind. du papier</i>	1955	1309	645	1897	1690	1635	1639	914	4,1	3,7	6,8	4,3	4,0	4,4	4,6	3,1
Polligraafiat.— <i>Ind. polygraphiq.</i>	8677	6670	2007	8678	9035	7697	6792	6640	19,6	19,2	21,1	19,9	20,4	20,9	18,6	22,3
Toidu- ja maitseainete ümbertööt.— <i>Ind. de l'alimentation</i>	1755	1606	149	1480	1201	1134	1085	635	4,0	4,6	1,5	3,4	2,8	3,1	3,0	2,1
Kehakatte ja pudukaup. tööst.— <i>Confect. de vêtements</i>																
Kokku—Total	44251	34737	9514	43572	42801	36747	36336	29807	100	100	100	100	100	100	100	100

Ümbertöötava tööstuse nettotoodangu väärtuse arvatav läelikk suurus 1922—27.
(1922—25 a. summad on aasta keskmise kursi alusel kuuldikroonidesse arvatud).
Estimation de la valeur totale de la production nette de l'industrie de transformation de 1922—27.
(Montants pour les années 1922—27 sont recalculés en couronnes d'or d'après le cours moyen de l'année).

6.	Valmistatud kaupade väärtus ja vööraste materjalide ümbertöötamisest saadud töötasu <i>Valeur brute des marchand. fabriqués et somme totale gagnée pour la transformation des matières premières non appartenant aux entreprises</i>	Tarvitatud materjalide väärtus <i>Valeur des matières premières employées</i>	Materjalide väärtuse juurekasv (nettotoodang) <i>Augmentation de la valeur (production nette)</i>	Arvestatud osa suurus %%-des (töötavate isikute arvul alusel) <i>% de la main d'œuvre des entreprises dont la production est établie, au nombre total de la main d'œuvre dans toutes les entreprises (ayant 20 et plus travail.)</i>	Nettotoodangu arvatav läelikk suurus (miljoneis kr.) oletades toodangu proportsionaalsust töötanud isikute arvule <i>Production nette approximative pour toutes les entreprises calculée proportionnellement au nombre de la main d'œuvre (en millions de cour.)</i>
	1000 kroonides—1000 couronnes				
1927	96 815	52 584	44 251	92,5	47,8
1926	98 771	55 199	43 571	92,3	47,3
1925	100 469	57 668	42 801	92,6	46,2
1924	82 617	45 869	36 747	92,6	41,4
1923	84 597	48 270	36 321	91,0	36,9
1922	57 380	27 573	29 807	91,0	29,8

5. Märkusid üksikute tööstusrühmade järgi.
Observations sur diverses industries.

Kivide ja muldade rühma kogutoodang on ligikaudu endiseks jäänud; siin vähenes tsemendivabrikute toodang, kuna teine kahest tsemendivabrikust (Aseri) ainult vähetöötas.

Tsemendivabrikute toodang 1921—1927 a.:

1927	290 000	tünni
1926	446 701	"
1925	379 777	"
1924	337 772	"
1923	362 826	"
1922	191 600	"
1921	82 018	"

Kuid seevastu suurenes klaasivabrikute (aknaklaasi) ja telliskivitehaste toodang. Aknaklaasi valmistati kahes vabrikus kokku 10110

kasti à 200 ruutjalga (1926 a. — 8635 kasti). Klaaspudelite ja -nõude valmistus piisis peaaegu eelmise kahe aasta tasapinnal; ennesõjaaegsega võrreldes on siin tegevus palju laialisemaks paisunud, millele vastavalt vabrikute sisseseadet laiendada ja täiendada on tulnud. Nii on suurem klaasivabrik (O,Ü „Eko“) sisse seadnud ka pressktaasi valmistuse ja klaasilihvimise sisseseadet. Klaasiliiv saadakse suuremalt osalt kodumaalt, peale vähese osa mis parema klaasi valmistamiseks läheb. Tulekindel savi sulatistpottide ja ahjude jaoks tuleb väljamaalt, kuid oli tarvitusele ka kodumaal toodetud savi. Et selle omadused alles vähe tuntud, läheb veel palju katsetusi vaja, enne kui tema tarvitamise kõlblikkuse küsimus kindlamini selgub. 1927 a. valmistati kokku 4,2 miljoni mitmesugust pudelit ja 808 000 tk. nõusid, kaalu järgi ümmarguselt 1000 tn.

Telliskivitehastes (suurtööstus) valmistati üle 13 miljoni kivi; peale selle valmistati ümmarguselt 2,5 milj. tk. lubjatelliskive. Telliskivitehaste toodang on Eesti ajal esimest korda nii kõrge. Tehastest kuulusid suurtööstuse A rühma kaks tehašt ja B rühma 8 tehašt.

Kipsi ja lupja valmistati 1927 a. endisel hulgal: mitmesugust kipsi 5 756 tn. ja kustutamata lupja 5 343 tn.

Metallitööstuse rühm on veelgi vähenenud. Järgnevaist arvudest, rühma toodangu üle, on näha, mil määral selle vähenemise põhjuseks olid laevatehased.

Metallitehaste nettotoodang 1925—1927 (1000 kr).

	1927	1926	1925
Laevatehased	949	1 144	1 526
Muud	2 265	2 477	2 335
Kokku	3 214	3 621	3 861

Keemiatööstus. Keemiatööstuses moodustab 5—600 pealine tikutööliste pere 67% rühma töötavate isikute koguarvust. Muu osa rühmast valmistab mitmesuguseid vähemaid artikleid kosmeetika, farmatsöütika ja majapidamise tarvituseks, mõnesugust põllurammu, liimi ja värnitsat. Alles väljaarenemisel on meil võrdlemisi uued alad—kummitööstus, elektripatareide valmistamine ja kaseiini ümbertöötamine kunstsarveks.

Rühma üldine suurus kahel viimasel aastal, töötavate isikute arvu ja toodangu poolest, on võrdne olnud.

Suurema selle rühma tööstusharu—tikutööstuse toodang aastate järgi oli järgmine:

1927 . . .	176,0	milj. toosi
1926 . . .	166,7	„ „
1925 . . .	207,0	„ „
1924 . . .	122,9	„ „
1923 . . .	73,7	„ „
1922 . . .	61,4	„ „
1921 . . .	38	„ „
Enne sõda	66	„ „

Kummitööstuse toodang 1927 a.*) (kui seda haru keemiatööstuse rühmas vaadelda)

kummi kontsakaitset	96 000 paari
„ voolikud	4 500 m
„ pallid ja tehn. tarbed	12 400 kr väärt.

Nahatööstuse rühma toodangus aastate järgi on vähe muutusi olnud. Nahad, mis ümbertöötamisele lähevad, on suuremas osas kodumaalt pärit; väljamaalt tuleb sissevedada peaaesjalikult suuri loomanahku tallanaha valmistamiseks ja parkimiseks.

Ümbertöötatud nahkade arvu aastate järgi näitab järgmine tabel:

*) Ettevõtte 1927 a. kuulus keemiatööstusesse.

Nahku ümbertöötatud 1922—27 a. (suurtööstus—1000 tk.)

	Suured nahad	Väikesed nahad	Kokku
1927	123	104	227
1926	104	101	205
1925	115	103	218
1924	74	110	184
1923	101	159	260
1922	105	215	320

Viimase (1927) aasta arvude hulgas oli väljamaa veisenahku 55 809 tk., mullika- ja vasikanahku 4 100 tk.

Peale suurtööstusettevõtete töötavad nahku ümber kesk- ja väiketööstusettevõtted, millede toodang kokku 1922—25 a. kõikus järgmistes piirides: suured nahad — 22—34 tuh. tk., väikesed nahad — 53—71 tuh. tk.

Tekstiiltööstus. Selle rühma üldarvude juures on seni järjekindlat suurenemist näha olnud. 1925—27 a. on töötanud isikute arv suurenenud 7% ja toodangu üldarv 14% võrra.

Töötanud isikute arv ja toodangu nettoväärtus tekstiiltööstuses 1925—27 a.

	Töötanud isikute arv		Netto-toodang 1000 kr	
	Arv	% ümbertöötava tööstuse üldarvust	1000 kr	% ümbertöötava tööstuse üldarvust
1927	8 983	35,5	10 805	23,3
1926	8 919	34,4	9 361	21,5
1925	8 412	32,2	9 682	21,2

Selle tabeli % arvud näitavad, et tekstiiltööstuses arvude kasvamine kiirem on olnud kui ümbertöötava tööstuse rühmal üldiselt.

Kaaluvamaiks tööstusharudeks on puuvilla-tööstus, kalevitööstus, linaketrus- ja kudumistööstus; neist sammub esirinnas puuvillatööstus.

Töötavate isikute arv 1924—27.

	1927	1926	1925	1924
Puuvillavabrikud	5 042	5 046	4 850	4 039
Kalevivabrikud (ühes puuvillaride ümbertöötamise osakonnaga Sindi vabriku juures)	1 801	1 806	1 823	2 035
Linaketrus- ja kudumisvabrikud	1 470	1 497	1 229	1 049

Valmistatud kaupade liikumine nimetatud tööstusharudes:

	Puuvillavabri- kute toodang (1000 m)	Puuvillaride kudumisvabri- kute toodang (1000 m)	Kalevivabri- kute toodang (1000 m)
1927	26 329	925	370
1926	25 252	600	364
1925	25 110	580	288
1924	17 385	103	334
1923	27 956	166	441
1922	18 622	—	297
1921	11 636	—	—

Linaketrus- ja kudumisvabrikute toodang 1922—27.

	Linanerite	Džautrite	Džundist kotid
1927	1 480 tuh. m	1 686 tuh. m	587 tuh. tk.
1926	1 347 " "	1 476 " "	335 " "
1925	805 " "	917 " "	512 " "
1924	1 222 " "	— " "	83 " "
1923	1 227 " "	— " "	— " "
1922	957 " "	— " "	— " "

1927 a. on linaketrus- ja kudumisvabrikute arv ühe võrra suurenenud, juure tuli A/S. „Linaproducti“ vabrik Mõisakülas, milline valmistab mitmesugust peenemat linast kaupa. Selline vabrik meil seni ei puudus.

Peale loetletute tegutses tekstiilkaupade valmistamise alal rida vähemaid ettevõtteid, nende hulgas õmblusnõidi vabrik, köie- ja nõõrivabrik, masinarihmade ja veevoolikute vabrik ja teisi; siin pole viimasel aastal tähelepanna olnud olulisi muudatusi.

Puutööstuse rühma tegevus on kaunis püsiv olnud viimastel aastatel; rühma tegevus on kõige elavam olnud 1926 a. ning sellest veidi vähem vaatluseloleval aastal.

Puutööstuse areng 1924—27 a.
Töötanud isikute arv

	Üldse	Sellest		Toodang tuh. kroonides (netto)
		Lauavabrikutes	Vineeri ja mööblitööstuses	
1927	4 054	2 087	1 774	5 111
1926	4 387	2 475	1 730	5 371
1925	3 998	2 130	1 589	4 940
1924	3 808	1 891	1 662	3 826

Saeveskite tegevus (suurtööstus) 1922—27 a.

	m ³	slid
1927	200 874	43 000
1926	244 203	52 275
1925	208 522	44 637
1924	207 209	44 356
1923	207 087	44 330
1922	108 239	29 170

Vineerivabrikute toodang 1924—27 a.

	1927	1926	1925	1924
Toolipõhjad ja seljatagused (milj. tk.)	15,9	5,0	5,6	4,1
Vineer (m ²)	5 384	4 689	4 367	4 523
Vineerist kastiplaadid (milj. m ²)	1,3	—	—	—
Vineerasjad (1000 tk.)	119	77	120	84

Niidipoolivabrikute toodang

1923—1927 a.

1927	57 822 tuh. tk.
1926	10 087 " "
1925	4 485 " "
1924	3 059 " "
1923	1 782 " "

1927 a. valmistasid niidipoole 2 ettevõtet — A/S. „Balti poolitööstus“ ja A/S. „Lutheri“ vineerivabrik.

Tikutraati valmistati järgmisel arval:

1927	25 300 pütti (a 130 000 tikku).
1926	46 000 " "
1925	19 000 " "
1924	11 000 " "

Paberitööstuse rühmas tuleb allakriiputada tunduvalt suurenenud tselluloositoodangut. „Põhja paberi- ja puupapivabrikute A/Ü“ on enda vabriku vastavalt ümber korraldanud ja valmistab nüüd tselluloosi ka väljaveoks. Paberi ja poolvabrikkatide valmistus (ka kesktööstus ühes arvatud) on kõrgete arvudeni tõusnud, mis suuremad sõjaelseist aegest.

Paberivabrikute toodang kuul 1927 a. (tonnides).

	Paber	Tselluloos	Puumass
1927	34 712	25 832	19 553
1926	37 950	14 100	18 322
1925	38 370	16 268	18 920
1924	29 805	13 339	15 885
1923	25 984	9 625	9 362
1922	25 557	7 281	11 097
1921	18 951	5 274	5 355
1920	12 344	3 215	5 183
Enne sõda	35 500	11 100*)	7 700

Paberisortidest, mis 1927 a. valmistati, oleksid tähtsamaks nimetada rotatsioon- ja ajalehepaber (18 877 tn); see moodustab üldarvust (34 712) suurima osa. Sellele järgnevad trüki- ja kontseptpaber (8 699 tn) ja sulfiitpaber (2 657 tn). Peale nende valmistati vähemal hulgal teisi paberisorte — pakkimisvabrik, kirjutuspaberit, katusepappi ja muid. Üldse tegutses 1927 a. 8 suurtööstusesse kuuluvat paberi- ja poolvabrikkatide vabrikut, neist 2 puht paberi- vabrikut, 1 paberi- ja tselluloosivabrik, 1 paberi- ja puumassivabrik, 1 paberi-, tselluloosi- ja puumassivabrik ning 3 puumassivabrikut. Peale selle töötasid 4 kesktööstusesse kuuluvat vabrikut, millised valmistasid puumassi.

Poligraafiatööstuse rühm näitab eelmise aastaga võrreldes samu arvusid, kui mitte lugeda tähtsusetat kasvu töötavate isikute ja toodangu arvude juures.

	1927	1926
Töötanud isikute arv	1 127	1 022
Nettotoodang kroonides	1 954 674	1 897 120

Selle rühma arvud näivad võrdlemisi stabiilseks väljakujunenud olevat. Rühma kuulus 1927 a 5 suuremat ja 13 vähemat trükikoda.

*) Siin pole ühes arvatud sõja ajal hävinenud „Valdhoi“ vabriku toodangut (Pärnus) mis võrdus umbes 49 000 tonnile aastas. Vabrik valmistas ainult tselluloosi.

Toidu- ja maitseainete rühm on muutmatuks jäänud, kuna kehakatte ja pudukaupade rühm veidi on kasvanud; see kasvamine langeb mitmesuguste trikotaaž- ja pudukaupade valmistamise arvele, kuna jalanoode valmistamise alal endisel määral töötati. Pudukaupade valmistamise alal on Eesti ajal välja arenenud peale trikotaažtööde (sukad, sokid, pesu) terve nomenklatuur mitmekesiseid tualett-tarbeid ja pudukaupu. See rühm omas 1927 a. üldse 803 töötajat isikut.

Saapavabrikute toodang 1922—27 a.

1927	—	225 319	paari
1926	—	226 474	„
1925	—	282 711	„
1924	—	233 315	„
1923	—	227 164	„
1922	—	109 000	„

Elektri- ja gaasijaamade toodang. Gaasivabrikute toodangus aastate järele on vähe muudatusi, sellevastu aga on elektri- jaamade juures tähelepanna iga-aastasi tegevuse suurenemist.

Elektrijaamade toodang 1923—27.
(Tuh. kilowatt-tundides).

	1927	1926	1925	1924	1923
Tallinna linna elektrij.	9 415*)	8 658	7 078	6 210	5 361
Tartu „ „ „ „	} 3374	1 229	1 800	1 720	1 480
„ „ „ „ „ „ „ „		1 470	—	98	—
Pärnu „ „ „ „	725	716	645	579	578
Valga „ „ „ „	421	380	306	253	190
Elamaa „ „ „ „	3 806	2 813	2 840	1 475	250
Kokku	17 741	15 266	12 709	10 335	7 859

*) 15 kuu andmed (aruande järgi) olid 11 769, üllatoodud arv on sellele proportsionaalselt arvatud.

Tööjõu ja toodangu kohta suurtööstuses enim Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid ja andmed:

Tööjõud ja toodang suurtööstuses 1926 a., P. Semper, Eesti Statistika Nr. 75(2) 1928, lhk. 110—125.

Tööjõud ja toodang tööstuses 1925 a., P. Semper, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 37—57.

Eriväljaanne: Tööstus Eestis 1924 a. (Seeria „Eesti Majandus“ v. V.).

Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus, J. Janusson, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 322—331.

Kütteainete tarvitused tööstuses 1925 a., P. Semper, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 347—349.

Jõumasinad ja mehaanilise jõu tarvitused tööstuses 1925 a., P. Semper, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 446—453.

Tööstusettevõtete arv tööstusalade ja suuruse järele 1922 a., Eesti Statistika Nr. 6—8, lhk. 98—99; Nr. 6—8, lhk. 88—97;

Nr. 12, lhk. 41—71.

Põlevkivi Eestis, Eesti Statistika Nr. 1—2, lhk. 200—202.

ÜMBERKÜTAMISTUSE TOODANG JA TOOTESAINETE TARVITAMINE VÄRTSUSE JÄRELE 1927 a. (Kroonides)
 PRODUCTION des INDUSTRIES de TRANSFORMATION et la VALEUR des MATIERES PREMIERES EMPLOYEES en 1927 (En couronnes).

Eritevõtte arv millede kohta	Kogu suurtootlus (rõiv. 20 ja rohkem 1927)			Sellest rühm A (rõiv. 50 ja r. 1927)			N. des entre- prises ayant fourni des ren- seignements	Nombres des tra- vailleurs dans les entreprises	Valeur brute des marchan- disés fabriqués	Somme total. g. d. marchandises p. la transfor- mation des ma- tières premières employées	Valeur des ma- tières premières employées	Augmentation de la valeur (production nette)	Gains de la main d'oeuvre
	Tööstuste arv kohta	Valmistatud kaupade väärtus	Võrreliste ma- terjalide im- portatsioonise väärtus	Tarvitud ma- terjalide väärtus	Materialide väärtuse juu- re	Tööstand ist- kultu maksitud päälad							
19	1 482	3 986 469	639	731 872	3 253 238	1 037 035	7	1 198	3 294 743	639	642 559	652 823	847 305
2	670	1 660 000	—	497 850	1 162 350	457 231	2	670	1 660 000	—	497 850	1 623 350	457 231
10	385	956 675	—	6 494	950 181	252 819	2	227	615 600	—	—	615 600	137 234
4	339	1 100 051	639	172 427	928 263	271 877	3	301	1 019 058	639	144 909	874 613	232 539
2	53	121 461	—	—	121 461	36 835	—	—	—	—	—	—	—
1	35	148 252	—	55 361	92 951	16 273	—	—	—	—	—	—	—
25	2 029	4 971 419	1 757 537	3 213 682	1 817 263	—	8	1 521	2 466 447	983 209	1 079 925	3 897 731	1 377 231
3	612	1 116 791	1 061 909	229 900	948 800	658 972	1	305	1 116 791	983 209	217 800	892 200	611 043
14	992	2 220 480	800 921	1 419 559	788 807	—	5	703	1 615 167	—	560 746	1 054 421	557 487
1	95	280 000	—	140 000	140 000	81 036	1	95	280 000	—	140 000	140 000	81 036
1	158	474 489	—	161 379	313 110	127 615	1	158	474 489	—	161 379	313 110	127 615
1	29	62 200	—	—	42 067	30 852	—	—	—	—	—	—	—
1	29	62 200	—	20 133	42 067	22 222	—	—	—	—	—	—	—
2	51	556 726	18 718	312 185	265 259	58 458	—	—	—	—	—	—	—
2	63	169 179	10 927	93 019	67 067	49 211	—	—	—	—	—	—	—
11	753	1 741 797	61 576	354 331	949 042	449 974	6	617	1 423 129	60 362	663 657	816 824	362 890
3	82	196 943	1 214	145 684	59 473	46 831	—	—	—	—	—	—	—
1	38	66 262	60 362	—	66 262	23 646	1	38	66 262	60 362	—	60 362	23 646
1	26	98 725	—	44 920	54 745	20 120	—	—	—	—	—	—	—
5	573	1 422 129	603 667	756 162	339 154	—	5	573	1 422 129	603 667	603 667	756 462	339 154
1	28	24 000	—	—	24 000	20 223	—	—	—	—	—	—	—
10	354	5 476 286	29 488	3 733 239	1 772 535	286 886	2	117	2 945 944	—	2 214 164	731 760	93 729
9	341	5 423 936	29 488	3 698 489	1 754 035	277 562	2	117	2 945 944	—	2 214 164	731 760	93 729
1	13	53 250	—	34 750	18 500	9 264	—	—	—	—	—	—	—
24	8 983	25 169 162	1 127 679	15 991 431	10 305 410	4 661 257	14	8 664	24 534 605	938 071	1 557 755	3 696 921	4 337 859
2	5 042	16 150 920	108 4129	5 917 891	2 306 935	—	2	5 042	16 150 920	108 4129	5 917 891	2 306 935	—
3	296	710 694	72 636	464 551	238 737	196 852	1	297	584 150	72 636	374 691	201 937	—
3	194	395 794	587 596	1 864 742	2 660 798	939 286	3	194	395 794	587 596	1 864 742	2 660 798	939 286
1	1 027	—	—	—	—	996 402	—	1 027	—	—	—	—	996 402
1	49	279 627	—	150 199	129 428	25 951	1	49	279 627	—	150 199	129 428	25 951
2	60	217 057	36 377	183 668	72 366	31 358	1	60	217 057	36 377	183 668	72 366	31 358
6	1 471	3 362 640	275 031	2 193 966	1 439 505	803 033	6	1 471	3 362 640	275 031	2 193 966	1 439 505	803 033
1	74	270 984	2 806	146 426	127 862	46 802	1	74	270 984	2 806	146 426	127 862	46 802

II. Kivi ja malmide ümberkütamine—Ind. des pierres et des terres.
 Tsemendivabrikud—Fab. de ciment
 Teiniskivi- ja savitootlus—Fab. de briques et de poterie
 Kivi- ja savivabrikud—Fab. de verre
 Lõugetootlus—Fab. de chanx grasse
 Kipsitootlus—Fab. de plâtre

III. Metalltootlus—Industrie des métaux
 Laevatehased—Chantiers de construction navale
 Masinatehklus- ja metallitehased—Usines de travail de métaux
 et de construction mécanique
 Elektromasinate tehased—Construction de machines et appa-
 rats électriques
 Telefonivabrikud—Fab. d'appareils téléphoniques
 Kaaritootlus—Fab. de balances et bascules
 Vooditootlus—Fab. de lits en fer
 Malmtootlus—Fab. de clous
 Plekk-karbi ja stanisimistootlus—Fab. de boîtes en fer blanc
 et estampage de tôle

IV. Keemilistõstus—Industrie chimique
 Tehno-keemilistõstus ja laboratooriumid—Ateliers chimiques
 et laboratoires
 Linnõli- ja värvimisõstus—Fab. d'huile de lin et de vernis
 Linnõli- ja kondiitõstus—Fab. de colle et de pouare d'os
 Tulekütõstus—Fab. d'allumettes
 Puhreivabrikud—Fab. de poudrette

V. Nahatõstus—Industrie des cuirs et peaux
 Tootesaha ümberkütamine—Tanneries
 Nahkesemete valmistus—Fab. d'articles en cuir

VI. Tekstiiltootlus—Industrie textile
 Puvvilavabrikud—Filiature et tissage de coton
 Puvvilavabrikud—Fab. de cotonnades
 Puvvilavabrikud—Fab. de lainetõstus
 Puvvilavabrikud—Fab. de lainetõstus
 Nõudevabrikud—Fab. de draps
 Nõudevabrikud—Fab. de draps
 Jooresnaha ümberkütamine—Travail de lin brut
 Linnakõrs- ja kudumisvabrikud—Filiature et tissage de lin
 Kõite- ja nõõritõstus—Corderies

Ümberõidamisõistuse toodang ja tooresainete tarvitamine järele 1927 a. (kroonides).
 Production des industries de transformation et la valeur des matières prem. employées en 1927. (en couronnes).

Eihevõtte arv millide kohta	Kogu suvitõstus (ettev. 20 ja rohkem tööt.) Total pour les grandes entreprises (20 et plus travaill.)										Sellest jühm A (ettev. 50 ja r. tööt.) Dont groupe A (entrepr. ayant 50 et plus travaill.)					
	Tõttavate lei- kute arv	Valmistatud kaupade väärtus	Võtrasse ma- terjalide im- portatsioonide väärtus	Tõttavate ma- terjalide väärtus	Malerialide väärtuse juu- tekasv	Tõttavate lei- kute makstud palgad	N. des entre- prises ayant fournt des ren- seignements	Nonbreds d'entre- prises dans lesquelles valeur brute des machin- es manufactu- rielles a trans- porté les ma- tières non ap- partenant aux entreprises	Väärtus ma- terjalide im- portatsioonide väärtuse juu- tekasv	Väärtus ma- terjalide im- portatsioonide väärtuse juu- tekasv	Väärtus ma- terjalide im- portatsioonide väärtuse juu- tekasv	1	2	3	1+2+3	4
1	46	163 000	5 380	74 878	93 502	28 844	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	82	48 000	74 151	37 500	84 351	45 451	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	43	—	71 700	10 290	61 410	20 913	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56	4 021	9 937 185	649 114	5 475 268	5 111 031	2 870 760	18	3 106	7 651 101	257 600	4 089 421	3 933 290	2 284 346	—	—	—
5	1 744	5 292 823	—	2 570 257	2 722 566	1 452 231	2	1 650	4 966 163	—	2 424 434	2 541 729	1 372 127	—	—	—
47	2 087	4 184 408	649 114	2 666 074	2 167 448	1 313 807	14	1 319	2 460 211	257 600	1 530 700	1 213 111	823 817	—	—	—
2	38	92 584	—	36 498	56 386	17 284	1	38	92 584	—	36 498	56 386	17 284	—	—	—
1	53	147 227	—	104 650	43 577	16 319	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	39	219 843	—	97 789	122 054	71 119	1	39	219 843	—	97 789	122 054	71 119	—	—	—
9	2 037	14 721 537	—	7 464 615	7 256 922	1 833 101	7	1 978	10 027 289	5 299 533	4 727 766	1 788 654	—	—	—	—
5	1 796	9 539 062	—	4 905 220	4 593 842	1 676 250	5	1 796	9 539 062	4 905 220	4 593 842	1 676 250	—	—	—	—
3	202	5 080 608	—	2 463 892	2 622 716	142 111	1	143	392 360	298 500	93 500	92 669	—	—	—	—
1	39	75 867	—	35 503	40 364	14 740	1	39	75 867	35 503	40 364	14 740	—	—	—	—
18	1 127	2 637 291	—	732 617	1 854 674	1 276 088	5	732	1 836 506	526 905	1 309 601	698 535	—	—	—	—
30	1 900	21 626 400	361 359	13 266 856	8 677 143	1 403 381	12	1 361	18 000 252	261 843	11 593 819	6 670 076	1 049 170	—	—	—
3	334	4 995 454	261 843	4 552 333	1 033 133	278 173	2	309	4 995 454	261 843	4 552 333	704 964	238 220	—	—	—
9	418	1 554 333	—	1 497 460	605 477	243 886	8	231	1 029 346	1 389 060	275 659	165 584	—	—	—	—
2	61	895 000	—	611 895	283 605	46 733	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	67	468 320	99 516	94 341	478 495	66 112	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	237	1 997 119	—	953 853	1 043 265	207 930	2	146	1 536 684	787 486	749 198	131 045	—	—	—	—
1	26	86 887	—	68 941	22 945	16 985	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	722	9 225 853	—	4 197 853	4 825 920	522 755	4	640	7 978 853	3 927 073	1 151 780	480 561	—	—	—	—
1	35	796 996	—	406 694	390 302	20 807	1	35	796 996	406 694	390 302	20 807	—	—	—	—
6	750	4 253 674	—	2 498 199	1 755 475	646 950	4	674	4 042 674	2 436 199	1 606 475	443 819	—	—	—	—
3	340	1 324 621	—	645 031	679 590	255 642	2	289	1 156 621	609 031	547 590	175 634	—	—	—	—
3	410	3 220 053	—	1 853 168	1 075 885	391 308	2	385	2 886 053	1 827 168	1 058 885	268 185	—	—	—	—
208	23 436	96 817 315	—	52 565 965	44 251 350	16 292 695	83	19 968	76 357 490	2 501 724	44 121 957	34 737 257	13 478 444	—	—	—

Üldse—Gr. total . . . . .

TAHTSAMAD VALMISTATUD KAUBAD JA TARVITATUD MATERJALID (ka eelmiste aastate arvud arvatud määrimõõdudes).
PRINCIPAUX PRODUITS FABRIQUÉS et MATIÈRES PREMIÈRES EMPLOYÉES (en mesures métriques).

	Mõõdu üksus Unité de mesure	1927	1926	1925	1924	1923	1922
A. Murrud ja kaevandused—Industries extractives.							
Põlevkivikaevandused—Carrières de schiste combustible:							
Põlevkivi—Schiste combustible	ton.—tonnes	397 609	431 709	288 104	233 631	214 099	142 132
Sellest—Dont: riiklikud—carrières de l'Etat	"	255 951	334 141	238 658	231 205	204 680	138 932
era—carrières privées	"	141 658	97 568	49 446	2 426	19 419	3 200
Turbatõõstused—Tourbières:							
Pres-turvas—Tourbe comprimée	m ³	161 881	137 941	191 827	177 315	86 114	56 382
Sellest—Dont: riiklikud—industries de l'Etat	"	93 892	79 663	133 549	106 490	39 133	16 239
era—industries privées	"	67 989	58 278	58 278	70 825	46 981	40 143
Fosforiidikaevandused—Carrières de phosphate:							
Fosforiit—Phosphate	ton.—tonnes	3 576	4 051	2 044	—	—	—
Tulekindla savi kaevandused—Extraction de terre réfract.:							
Tulekindel savi—Terre réfractaire	ton.—tonnes	364	225	102	—	—	—
Marmorikaevandused—Carrières de marbre							
Marmor—Marbre	"	690	2 197	—	—	—	—
B. Ümbertöötav tööstus—Industrie de la transformation.							
II. Kivide ja muldade ümbertöötamine—Industrie des terres et des pierres.							
Tsemenditööstus—Fab. de ciment:	tün.—tonneaux	290 000	446 701	379 777	337 772	362 826	191 600
Portland-tsement—Ciment de Portland							
Klaasivabrikud—Fab. de verre:							
Aknaklaas—Verre à vitres	kasti—caisses	10 110	8 635	6 687	6 520	5 953	3 987
	kg	910 837	777 942	614 037	614 250	581 490	378 738
Pudelid—Bouteilles	"	422 1686 tk.	982 800	1 113 840	909 090	2100316 tk.	1500 tuh. tk.
Nõud—Autres articles (vaissaux etc.)	"	807 582 "				620 572 "	
Lubjatõõstus—Fab. de chaux grasse:							
Küstutamata lubi—Chaux vive:							
Suurtõõstus—Grandes entreprises	ton.—tonnes	5 343	5 213	4 889	—	664	4 177
Keskõõstus—Moyennes	"	—	—	—	—	—	1 058
Väiketõõstus—Petites	"	—	—	—	—	—	—
Telliskivi- ja savitõõstus—Fab. de briques:							
Telliskivid—Briques	1000 tk.—pièces	—	—	13 600	18 029	16 950	8 984
Sellest—Dont: suurtõõstus—grandes entreprises	"	13 127	8 300	5 700	10 697	12 022	5 889
keskõõstus—moyennes	"	—	—	5 200	4 837	2 793	1 275
väiketõõstus—petites	"	—	—	2 700	2 495	2 135	1 819
Kipsitõõstus—Fab. de plâtre:							
Kips igasugune—Plâtre de toutes sortes	ton.—tonnes	5 755	5 117	5 068	7 232	3 602	2 295
Sellest—Dont: Toorelt jahvatatud kips	"	1574	1 660	1 663	1 982	1 491	1 033
Krohvikiips	"	4 131	3 443	3 385	5 228	2 017	1 188
Skulptuurkiips	"	4	8	5	8	11	37
Spaat	"	39	6	8	3	70	37
Tuff jahvatatud	"	—	—	—	11	5	—
Kips-tsement	"	—	—	—	—	2	—
Kips-arstimiseks	"	2	—	7	—	6	—
Vormikiips	"	4	—	—	—	—	—
III. Metallitõõstus—Industrie des métaux.							
Laevatehased—Chantiers de construction navale:							
Uued ja parandustööd—Constructions et réparations diverses:							
Suurtõõstus—Grandes entreprises	1000 kr.—cour.	1 179	1 215	1 731	1 233	2 869	2 612
Keskõõstus—Moyennes entreprises	"	—	17	19	24	—	—
Vagunitehased—Construction de wagons:							
Uued tööd mitmesugused—Constructions diverses	"	—	—	150	296	320	286
Parandustööd—Réparations	"	—	—	—	312	365	271
Masinaehitus ja metallitehased—Usines de travail en métal et de construction mécanique:							
Uued ja parandustööd (suurtõõstus)—Constructions et réparations (grandes entreprises)	"	2 220	2 256	2 293	2 022	2 554	2 053
Elektrimasinate tehased—Construction de machines et appareils électriques:							
Uued elektrimootorid—Constr. de moteurs électriques	tk.—pièces	—	400	262	400	400	—
Telefonivabrikud—Fabrication d'appareils téléph.:							
Telefoniparaadid	"	3 720	4 920	4 021	3 440	3 671	3 567
Vahekommutaatorid	"	522	20	509	589	480	257
Kommutaatorid	"	80	58	119	71	68	17
Elektrikellad	"	1 653	1 601	3 449	500	592	49
Ümberlühendajad	"	172	563	90	525	285	—
Piksekaitsejad	"	2 731	3 253	2 600	689	691	1 597
Kaabelkastid	"	57	61	2	78	4	15
Kaabliharukarbid	"	84	14	11	4	6	—
Stepstipesad 3 j. stepsliga	"	—	52	27	33	—	—
Vaguni sidestepsid	"	—	—	29	43	—	—
Lõhke-induktorid	"	—	5	30	—	—	—
Kaablipooli aparaadid	"	115	12	316	183	—	—
Akkumulaatorid	"	18	6	9	—	—	—
Raadioaparaadid	"	238	163	173	109	—	—
Raadiokõvendajad	"	—	28	67	—	—	—
Raadio-peatelefonid	"	1 600	1 054	680	50	—	—
Raadio-peatelefooni jaot.	"	12	—	156	5	—	—
Transformaatorid	"	195	112	17	—	—	—
Proovimispesad	"	228	—	500	—	103	190
Valjuhääldajad	"	120	—	—	—	—	—
Antennid	"	100	—	—	—	—	—
Raadiopiksekaitseid	"	78	—	—	—	—	—

Tähtsamad valmistatud kaubad ja tarvitatud materjalid.
Principaux produits fabriqués et matières premières employées.

	Mõõdu üksus Unité de mesure	1927	1926	1925	1924	1923	1922
Kaalutõstus—Fabrications de balances et bascules:							
Detsimaal, laua ja m. kaalud—Balances de toutes sortes:							
Suurtõstus—Grandes entreprises	tk.—pièces	...	659	850	806	1 150	...
Keskõstus—Moyennes entreprises	"	...	900	623	847	—	...
Vooditõstus—Fabrication de lits et de matelas:							
Suurtõstus—Grandes entreprises:							
Voodid—Lits		1 610	1 560	648	1 753	2 085	2 666
Madratsid—Matelas	"	445	425	446	663	1 167	1 282
Naelatõstus—Fabrication de clous:							
Naelad—Clous: suurtõstus—Grandes entreprises	tn.—tonnes	1 663	1 375	1 092	1 026	422	—
keskõstus—Moyennes entreprises	"	...	357	495	250	473	...
Plekk-karbi ja stantsimistöökojad (suurtõstus)—Fab. de boîtes en fer-blanc et estampage de tôle (grandes entreprises):							
Postkastid	tk.—pièces	...	36	200	406	—	—
Mitm.-s. plekist karbid ja nõud	"	1 764 290	1 924 879	1 600 654	877 178	—	—
Plekist lambid	"	...	9 875	9 990	—	—	—
Kinnitussillid	"	...	75 441	42 072	73 695	—	—
Uksee ja akna hinged	paari—paires	...	89 500	—	—	—	—
Sarvlihtinged	tk.—pièces	...	7 920	—	—	—	—
Ülisplekid	paari—paires	...	31 000	—	—	—	—
Aknaraud	tk.—pièces	...	16 000	—	—	—	—
Õhuaknapõõrad	"	...	18 000	—	—	—	—
Tsingitud plekist veeämbrid	"	...	—	—	1 105	—	—
Valgestplekist lambid	"	...	—	—	11 637	—	—
Nõõbid mitmesugused	"	...	—	—	608 256	—	—
Jäätise lusikad	"	...	—	—	72 000	—	—
Tina ploamid	"	...	—	—	123 565	—	—
Värvitud etiketid	ky.—kg.	...	—	—	2 500	—	—
Villivraimise töökojad—Fabrication de limes:							
Uued villid ja rasplid—Limes et râpes	sm.—cm.	...	1 041 400	985 200	406 400	—	—
Vanu ülesralutud—usées	"	...	1 177 600	1 177 600	762 000	—	—
Potisepanoad—Couteaux de potier	tk.—pièces	...	—	—	1 800	—	—
IV. Keemiatõstus—Industrie chimique.							
Tuulikuvabrikud—Fab. d'allumettes:							
Valmistatud—Produits fabriqués:	1000						
väiksed toosid—petites boîtes	tk.—pièces	175 965	166 696	207 043	122 919	73 693	61 407
suured toosid—grandes boîtes	"	...	—	—	4	—	37
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Haavapuu—Bois de tremble	m ³	9 000	...	...	9 616	6 644	5 634
Paber igasugune—Papier de toutes sortes	kg.—kg.	187 512	169 429	...	158 526	88 828	...
Fosfor—Phosphore	"	5 191	4 501	...	3 210	2 098	...
Väävel—Souffre	"	9 223	7 750	...	—	—	...
Kloorhappu kaali—Chromate de potasse	"	107 536	96 743	...	73 966	57 788	...
Kroomhappu kaali—Chlorate de potasse	"	5 030	5 353	...	—	—	...
Parafiin—Paraffine	"	95 044	90 350	...	67 050	78 067	...
Antimoon—Antimoine	"	4 788	4 208	...	—	—	...
Caput mortuum—Caput mortuum	"	8 209	9 325	...	—	—	...
Umra—Terre d'ombre	"	1 684	2 000	...	—	—	...
Braunsteia—Bioxyde de manganèse	"	2 964	2 704	...	—	—	...
Kummilaraab } Colles	"	7 656	7 267	...	—	—	...
Liidid }	"	20 114	17 284	...	—	—	...
Kartulijahu—Fécule de pommes de terre	"	96 466	36 118	...	58 803	38 526	...
Tsinkvalge—Blanc de zinc	"	16 102	14 789	...	—	—	...
Dekstriin—Dextrine	"	1 671	1 626	...	—	—	...
Superfosfaat—Superphosphate	"	74 695	55 084	...	—	—	...
Õli ja taimevõitõstus—Fab. d'huiles et de beurre végétal:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Värnlits ja linaõli—Vernis et huile de lin	ton.—tonnes	470	760	764	695	445	371
Sellest—Dont: suurtõstus—grandes entreprises	"	134	336	489	623	383	312
keskõstus—moyennes entreprises	"	336	424	295	72	62	50
Õlikoogid—Tourteaux	"	985	2 500	2 610	2 518	1 711	1 171
Sellest—Dont: suurtõstus—grandes entreprises	"	311	1 176	1 634	2 289	1 549	944
keskõstus—moyennes entreprises	"	654	1 324	1 076	228	162	227
Kookosõli—Huile de coco	"	328	328	229	—	—	—
Päevalilleõli—Huile de tournesol	"	—	69	90	—	—	—
Taimevõli (suur ja kesk)—Beurre végétal (grandes et moyennes entreprises)	"	393	377	293	—	—	—
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Linaseeme—Graines de lin	"	1 569	2 967	3 270	3 166	2 276	1 535
Sellest—Dont: suurtõstus—grandes entreprises	"	452	1 206	1 951	2 808	2 052	1 213
keskõstus—moyennes entreprises	"	1 117	1 761	1 289	360	224	322
Päevaliliseemned—Graines de tournesol	"	—	318	365	—	—	—
Kopra—Copru	"	—	495	352	—	—	—
Lümi ja kondijahu tõstus—Fab. de colle et de poudre d'os:							
Valmistatud (suurtõstus)—Produits fabriqués (grandes entreprises):							
Lümi—Colle	kg.—kg.	65 000	81 326	50 238	—	—	—
Kondijahu—Poudre d'os	"	206 165	199 836	106 994	—	—	—
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Kondid—Os	"	443 174	442 817	343 406	—	—	—
Nahaäärud—Déchets de cuir	"	195 207	301 900	199 754	—	—	—
Pudretivabrikud—Fab. de poudre:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Pudret—Poudre	655 tn.	—	628 tn.	710 tn.	528 tn.	382 m ³	—
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Töõraimad—Matières brutes	—	—	849 m ³	11 006 tn.	1 416 m ³	4 422 tn.	—

Tähtsamad valmistatud kaubad ja tarvitatud materjalid.
Principaux produits fabriqués et matières premières employées.

	Mõõdu üksus Unité de mesure	1927	1928	1925	1924	1923	1922
Elektrokeemiätoöstus—Ateliers électrochimiques:							
Elektri-taskulambi patareid—Batteries de lanternes élect. de poche	tk.—pièces	137 503	...	—	—	—	—
Elementid—Elements	"	7 266	...	—	—	—	—
Anoodpatareid—Batteries d'anode	"	652	...	—	—	—	—
Tehno-keemilabid ja laboratooriumid—Ateliers chimi- ques et laboratoires:							
Väävelaeter—Ether sulfurique	kg.—kg.	—	—	9 991	13 153	17 575	6 863
Väävelhape—Acide sulfurique	"	—	—	44 422	20 459	7 109	—
Tinavalge—Blanc de plomb	"	—	—	28 812	61 048	145 278	89 221
Tinapunane—Rouge de plomb	"	—	—	3 669	60 262	9 123	47 829
D-kstriin—Dertrine	"	22 779	16 380	24 602	—	—	—
Amüülalkohol—Alcool amylique	"	221	...	3 649	—	—	—
Atsetüleengaasi ja hapnikutehased—Fab. d'acétylène et d'oxygène:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Atsetüleengaas—Acétylène	kg.—kg.	7 284	6 864	5 307,5	—	—	—
Hapnik—Oxygène	m ³	70 354	22 412	30 908	—	—	—
Tarvitatud—Matières employées:							
Karbiid—Carbide	kg.—kg.	20 600	18 300	15 100	—	—	—
Kummistööstus—Industrie de caoutchouc:							
Kummikontakaitjad—Talon en caoutchouc	paari—paires	96 000	...	—	—	—	—
Voolikud—Tuyaux	m	4 500	...	—	—	—	—
Pallid ja tehil tarbed—Balles et appareils techniques	kr.—cour.	12 400	...	—	—	—	—
V. Nahatööstus—Industrie des cuirs et peaux.							
Tooresnaha ümbertöötamine—Tanneries:							
Suured ümbertöötatud nahad—Grandes peaux tannées	tk.—pièces	...	...	138 612	103 019	123 384	128 200
suurtööstus—grandes entreprises	"	123 214	103 939	114 723	74 431	101 247	105 200
kesktööstus—moyennes entreprises	"	...	...	12 819	17 698	12 229	15 000
väiketööstus—petites entreprises	"	...	...	11 070	10 900	9 906	8 000
Väikesed ümbertöötatud nahad—Petites peaux tannées:	"	...	...	158 240	170 505	228 932	286 000
suurtööstus—grandes entreprises	"	104 221	101 202	103 190	110 387	159 597	215 000
kesktööstus—moyennes entreprises	"	...	...	24 150	30 418	37 027	50 000
väiketööstus—petites entreprises	"	...	...	28 900	29 700	32 308	21 000
VI. Tekstiilitööstus—Industrie textile.							
Puuviilaketrus- ja -kudumisvabrikud—Filature et tissage de coton							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Lõnga ketrusosakonnas—Fils	ton.—tonnes	5 278	3 936	4 893	2 852	3 613	2 459
Riiet kudumisosakonnas—Tissus	1000 m.—mètres	26 329	25 252	25 110	17 383	27 956	18 662
Vatti—Ouate	tn.—tonnes	3 251	2 809	2 872	2 089	3 038	...
Paela—Rubans	kg.—kg.	178 498	83 573	70 584	48 913	64 425	23 584
		343	294	262	355	393	557
Tarvitatud—Matières employées:	mtr.—mètres	...	...	...	173 582	—	—
Puuviilla—Coton	1000 ton.—tonnes	5 273	4 381	4 751	3 103	4 035	2 764
Puuviillaride kudumisvabrikud—Fab. de cotonnades:							
Puuviillarite—Tissus de coton	m.—	925 272	664 605	579 654	102 975	165 578	...
Linanerlite—Tissus de lin	"	10 668	—	35 560	—	—	...
Kunstiidrite—Tissus de soie art.	"	10 668	—	—	—	—	...
Võrast riiet pleegit., värvit., apreteeritud—Apprêt de tissus	"	931 634	647 686	783 499	—	—	...
Linaketrus ja kudumisvabrikud—Filature et tissage de lin:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Linane lõng—Fil de lin	ton.—tonnes	484	415	274	216	298	186
riie—Tissus	1000 m.	1 480	1 347	895	1 222	1 227	957
Džautlõng—Fil de jute	ton.—tonnes	12	12	—	—	—	—
riie—Tissus de jute	1000 m.	1 686	1 478	917	—	—	—
Kotid džaudist—Sacs en jute	1000 tk.—pièces	587	385	512	83	—	—
Tarvitatud—Matières employées:							
Lina—Lin	ton.—tonnes	1 677	...	790	1 041	1 160	930
Džaut—Jute	"	1 083	800	723	60	—	—
Kalvivabrikud—Fabrication de draps							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Kalve—Drap	1000 m.	370	364	288	333	441	297
Tekid—Couvertures	tk.—pièces	21 503	10 376	11 849	13 229	18 077	24 672
Rätikud—Fichus	"	—	7 126	10 358	12 820	13 933	19 514
Sallid—Châles	"	—	—	—	—	—	7
Sveaterid—Sweaters	"	—	—	—	—	—	700
Puuviillarite pleegitud, apreteeritud, värvitud jne.— Tissus de coton blanchis, apprêtés, teints	1000 m.	3 494	3 319	3 551	2 881	2 958	3 620
Tarvitatud—Matières employées:							
Vill ja kunstvill—Laine et laine artificielle	ton.—tonnes	481	470	477	363	643	351
Villakraasimise ja ketrustööstus—Cardage et filat. de laine:							
Villa ümbertöötatud—Laine travaillée:							
Härjumaa	kg.—kg.	...	...	727 636	803 190	802 356	...
Virumaa	"	...	...	86 751	89 500	97 972	...
Järvamaa	"	...	...	72 533	68 173	68 567	...
Läänemaa	"	...	...	40 329	42 228	47 583	...
Saaremaa	"	...	...	74 809	84 799	73 677	...
Pärnumaa	"	...	...	44 687	30 810	24 602	...
Viljandimaa	"	...	...	82 197	96 134	110 140	...
Tartumaa	"	...	...	51 746	74 283	78 624	...
Valgamaa	"	...	...	170 177	197 821	187 830	...
Võrumaa	"	...	...	22 113	43 734	42 666	...
Petsrimaa	"	...	...	80 756	73 710	68 714	...
		...	...	1 698	1 998	1 985	...

Tähtsamad valmistatud kaubad ja tarvitatud materjalid.
Principaux produits fabriqués et matières premières employées.

	Mõõdu üksus Unité de mesure	1927	1926	1925	1924	1923	1922
Masinarühmade ja veevoolikute vabrikud—Fab. de courroies pour machines et de tuyaux d'arrosage:							
Kujutatud masinarühmad—Courroies de transmission	m.	7 752	8 900	8 504	8 100	20 500	13 500
Veevoolikud—Tuyaux d'arrosage	"	8 179	14 114	18 271	14 600	15 500	9 500
Kerged kurdid—Courroies tressées	"	12 090	17 239	19 996	2 260	8 700	—
Elevaatori rihmad—Courroies d'élevateur	"	5 476	5 046	4 231	—	—	—
Tehniliseriie—Tissus techniques	"	214	389	—	—	—	—
Niidivabrikud—Fabrication de fil à coudre:							
Õmlusniit—Fil à coudre	1000 pooli-bobin.	1 975	3 022	2 758	3 539	2 664	1 624
Kõie ja nõõritõõstus—Corderies:							
Kõied ja nõõrid—Cordes:							
suurtõõstus—grandes entreprises	kg.—kg.	217 402	238 000	260 000	109 320	180 196	220 451
kesktõõstus—moyennes entreprises	"	—	—	95 000	77 199	53 710	66 470
väiketõõstus—petites entreprises	"	—	—	—	—	—	34 152
Linanepael—Rub. de lin	m.	—	—	—	17 780	—	86 766
VII. Puitõõstus—Industrie du bois							
Vineeri- ja vineerkaupade tööstus—Fab. de bois de placage:							
Toolipõhjad ja seljatagused—Fonds et dossiers de chaises	1000 tk.—pièces	15 894	5 000	5 635	4 103	3 704	2 600
Vineer—Bois de placage	m ³	5 384	4 089	4 367	4 523	2 146	1 440
Vineerkastiplaadid—Planches des boîtes en placage	1000 m ²	—	2 020	1 440	1 421	—	—
Kastiliistad—Listels en bois	1000 tk.—pièces	—	10 000	5 000	7 000	9 358	7 500
Vineerajad—Articles en bois de placage	tk.—pièces	119 296	76 998	119 870	84 270	49 000	43 000
Lauavabrikud—Scieries.							
Lauad, kanditud palgid ja moudsaetud materjalid—Planches, poutres équarries et autres produits de scierie.	std.	—	—	65 450	62 776	58 285	33 941
suurtõõstus—Grandes entreprises	m ³	—	—	305 739	293 258	272 279	158 555
kesktõõstus—Moyennes entreprises	std.	43 000	52 275	44 637	44 356	44 330	23 170
Teiste ettevõtete kõrvalharud—Branches accessoires	m ³	200 874	244 203	208 522	207 209	207 087	108 239
suurtõõstus—Grandes entreprises	std.	—	—	17 113	15 020	11 155	9 611
kesktõõstus—Moyennes entreprises	m ³	—	—	79 943	70 196	52 111	44 897
Teiste ettevõtete kõrvalharud—Branches accessoires	std.	—	—	3 700	3 400	2 800	1 160
Tikutraadiõõstus—Fab. de bois d'allumettes:	m ³	—	—	17 274	15 683	13 080	5 419
Tikutraat (pütides à 130 000 ükku)—Bois d'allumettes (en barils à 130 000 alb)		25 334	45 812	19 268	11 118	18 198	6 044
Korgivabrikud—Fab. d'articles en liège:							
Korgid—Bouchons:							
suurtõõstus—grandes entreprises	1000 tk.—pièces	48 500	30 000	20 000	25 000	15 000	16 000
kesktõõstus—moyennes entreprises	"	—	—	28255 kg.	7 000	—	—
Niidipoolivabrikud—Fab. de bobines:							
Niidipoolid—Tubes à fil à coudre	"	57 322	10 037	4 435	3 059	1 782	—
Suured poolid—Bobines	"	—	—	—	—	—	5
Spordiriistade vabrikud—Fab. d'articles de sport:							
Spordiriistad—Articles de sport	kr.—cour.	28 300	—	—	114 939	79 532	55 521
Lüüprite imbutustõõstus—Inject. de traverses de chemins de fer.	m ³	21 860	23 716	30 170	10 150	—	—
Lüüprid imbutatud—Traverses de chem. de fer injectées	kg.—kg.	651 075	739 680	—	—	—	—
Tarvitatud fenooli—Phénolati utilisé							
VIII. Paberitõõstus—Industrie du papier.							
Paberi ja puupapivabrikud—Fabriques de papier et de pâte de bois							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Paber igasugune—Papier de toutes sortes	tn.—tonnes	34 712	37 949	38 370	29 805	25 985	25 557
Sellest—Dont: Rotatsioonipaber—Papier roulé	"	18 877	12 799	16 265	—	—	—
Trüki ja kontseptpaber—Papier d'imprim.	"	8 699	16 787	17 230	—	—	—
Kirjutispaber—Papier à écrire	"	878	508	974	—	—	—
Sulfiitpaber—Papier par chemin	"	2 857	2 499	2 583	—	—	—
Mundstükkipaber—Papier pour cartouche	"	584	362	353	—	—	—
Rahapaber—Papier pour les assignats	"	—	9	12	—	—	—
Katusepapp—Carton pour toiture	"	132	104	149	—	—	—
Värvid—Couleurs	"	1 720	1 217	—	—	—	—
Liigit. jär. teadm. ja muu pap.—Pap.n.d.sp.	"	1 165	1 607	805	—	—	—
Teelluloos—Cellulose	"	25 832	14 100	16 268	13 338	9 625	7 282
Puumass—Pâte de bois mécanique	"	19 552	18 322	18 920	15 865	9 982	11 097
Sellest—Dont: suurtõõstus—grandes entreprises	"	17 823	16 219	17 061	14 277	8 018	10 328
kesktõõstus—moyennes entreprises	"	1 729	2 003	1 859	1 588	1 346	769
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Teelluloos—Cellulose	ton.—tonnes	16 706	19 066	19 281	15 592	—	—
Puumass—Pâte de bois mécanique	"	19 771	20 788	24 062	17 194	—	—
Paberiribad ja vanapaber—Rognures de papier	"	460	552	462	521	280	312
Kaitsud—Chiffons	"	575	624	495	608	540	577
Kaolin—Caolin	"	3 647	4 139	3 902	—	—	—
Valgud ja liimid—Résines et colles	"	322	540	592	—	—	—
Värvil—Soudre	"	3 102	1 968	2 197	—	—	—
Väävlihapu saavitud—Sousulfate d'alumine	"	837	768	622	—	—	—
Sooda—Carbonate de soude	"	38	42	49	—	—	—
Kloorubi—Chlorure de chaux	"	109	—	—	—	—	—
Värvid—Couleurs	kr.—cour.	—	34 776	39 618	—	—	—
Puid (purumassi ja teelluloosisekandades)—Bois	m ³	221 298	173 469	204 267	168 165	121 728	97 952
Sellest—Dont: suurtõõstus—grandes entreprises	"	214 184	165 116	196 109	159 968	118 047	94 213
kesktõõstus—moyennes entreprises	"	7 129	8 353	8 158	8 197	5 681	3 739
Hüüliivabrikud (Aktiisat Peavallit. andm.)—Fab. de tubes à cigarettes							
Hüüliiv—Pâtes à cigarettes	1000 tk.—pièces	427 980	462 888	462 935	459 200	405 450	537 029
Paberiraamainekesed—Papier à cigarettes	"	—	—	—	—	581	1 842

Tähtsamad valmistatud kaubad ja tarvitatud materjalid.
 Principaux produits fabriqués et matières premières employées.

	Mõõdu üksus Unité de mesure	1927	1926	1925	1924	1923	1922
X. Tõldu- ja maitseainete ümbertöötamine—Industrie de l'alimentation.							
Jahveskid (suurtööstus)—Fab. de farine (gr. entr.):							
Jahvatatud—Produits de la meunerie:							
Rukis—Seigte	ton.—tonnes	23 500	30 370	27 002	15 902	13 250	13 538
Nisu—Froment	"	17 141	16 844	13 426	11 209	12 951	...
Oder—Orge	"	118	246	112	279	322	2 007
Mais—Maïs	"	—	—	465	—	—	—
Teadmata—Inconnu	"	5 735	—	—	—	—	—
Leivatööstus (suurtööstus)—Fab. de pain (gr. entrepr.):							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Leib—Pain	"	3 579	2 988	3 310	3 094	3 720	1 914
Sai—Pain blanc	"	1 828	1 437	803	7 481	879	737
Peenleib—Pain bis de seigte	"	658	779	829	654	438	328
Sepik—Pain de froment	"	427	340	262	154	233	164
Makaroni-nuudlitööstus—Fab. de macaron et de nouilles:							
Makaronid ja nuudlid—Macaronis et nouilles:							
kesktööstus—moyennes entreprises	kg.—ky.	254 814	208 223	161 917	101 867	94 857	...
väiketööstus—petites entreprises	"	...	...	...	...	...	...
Taimevõitööstus—Fab. de beurre végétal:							
(v. keemiatööstuse rühm—v. Gr. de l'ind. chimiq.)							
Türklike ja kartulisuuripõõstus—Fab. d'amidon et de sirop de fécule:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Tärklis—Fécule de pommes de terre	ton.—tonnes	3 342	1 720	1 798	1 248	1 011	2 080
Kartulisuurip—Sirop d. pom. d. terre	"	275	178	289	277	235	236
Glükoos—Glucose	"	24	—	80	14	21	—
Kuldäär—Couléur	"	12	—	2	3	5	—
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Kartulid—Pommes de terre	"	20 145	9 173	10 629	7 846	7 523	15 490
Siguri ja viljakohvitööstus—Fab. de chicorée et de succédanés de café:							
Sigurid ja kuivi—Chicorée et café	kg.—ky.	...	...	...	301 703	...	...
suurtööstus—grandes entreprises	"	102 000	58 444	56 478	70 876	78 575	...
kesktööstus—moyennes entreprises	"	...	...	120 327	169 074	...	...
väiketööstus—petites entreprises	"	...	...	...	61 753	...	...
Pärmivabrikud—Fabrication de levure:							
Pärm—Levure	"	177 874	168 992	166 191	163 407	175 120	181 034
Õllevabrikud—Fab. de bière:							
Õlu—Bière	hl.—hl.	88 553	87 938	123 051	118 285	105 414	69 700
Virre—Moût	"	107 889	107 153	147 414	144 255	131 484	87 004
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Linnased—Malt	ton.—tonnes	...	1 543	2 113	2 093	1 980	1 367
Humalad—Houblons	kg.—ky.	...	26 482	19 344	26 994	26 726	19 067
Likööriavabrikud—Fab. de liqueurs:							
Joogid valmistatud—Boissons fabriqués	hl.—hl.	1 954	1 808	1 561	1 815	1 622	1 582
panderollitud—banderolés	"	...	1 781	1 500	1 336	1 351	1 295
Marja ja puuviljajaveinitehased—Fab. de vins:							
Joogid—Boissons: valmistatud—fabriqués	"	1 275	1 385	2 752	1 005	745	776
panderollitud—banderolés	"	...	1 329	1 055	1 010	795	437
Tubakavabrikud—Fab. de tabac:							
Pakitud—Tabac en paquets	kg.—kg	250 572	293 890	299 983	420 392	444 242	379 820
Paberossid—Cigarettes	1000 tk.—pièces	1 025 524	832 429	973 685	687 910	665 217	320 491
Sigarid—Cigares	"	—	—	—	—	12	132
Paberossitehased—Fab. de cigarettes:							
Paberossid—Cigarettes	"	—	—	—	—	—	2 506
Pliiritusvabrikud—Distilleries d'alcool:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Pileitus—Alcool	1000 kr.—grades	21 614	99 626	31 701	32 150	42 719	44 375
Tarvitatud—Matières premières employées:							
Kartulid—Pommes de terre	ton.—tonnes	22 423	38 315	34 287	33 732	44 956	47 240
Linnased—Malt	"	1 507	2 057	1 870	1 752	2 367	2 379
Mais—Maïs	"	—	—	—	—	—	—
Muud—Autres	"	467	732	316	205	1 291	755
Pliiritusepuhastuse vabrikud—Raffinerie d'alcool:							
Puhaspileitus—Alcool raffiné	1000 kr.—grades	34 870	20 964	26 811	32 019	57 843	56 108
Piimatootised—Laiteries:							
Või—Beurre	ton.—tonnes	10 884	9 721	7 165	3 630	2 225	...
Sellest—Dont: ühispiimatootised—coopératives	"	9 551	8 368	6 160	3 029	1 864	...
erä " —privées	"	1 333	1 353	1 005	601	361	...
XI. Kehakatte ja pudukaupade tööstus—Conféction de vêtement et fab. de mercerie.							
Saapavabrikud—Fab. de bottes:							
Jalanõud igasugused—Chaussures de toutes sortes	paar—paires	225 319	226 474	282 711	233 315	227 164	109 000
Sellest—Dont: Meeste—Hommes	"	...	140 550	...	...	...	...
Naiste—Femmes	"	...	55 336	...	...	...	...
Laste—Des enfants	"	...	47 059	...	...	...	...
Sandaalid ja muud—Sandal. et autres	"	...	9 529	...	...	...	...
Pesu- trikoo- ja paelavabr.—Fabr. de passément, tricologie etc.							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Kraed—Faux cols	tk.—pièces	...	58 148	25 800	—	—	—
Manshetid—Manchettes	"	...	405	100	—	—	—
Triiksärgid—Chemises du soir	"	...	2 686	2 473	—	—	—
Rinnaseised—Plastrons	"	...	1 201	921	—	—	—
Õõsärgid—Chemises de nuit	"	...	132	202	—	—	—
Aluspesu—Sous-vêtement	"	...	80	206	—	—	—
Puuvill, võiml. ja supeluslõikkonnad kujut.—Costume de bain et de gymnastique	paar—pièces	26 784	21 116	25 316	—	—	—
Puuvillane pesu kujutud—Sous-vêtement en cot.	"	23 457	13 002	—	—	—	—

Tähtsamad valmistatud kaubad ja tarvitatud materjalid.
Principaux produits fabriqués et matières premières employées.

	Mõõdu üksus Unité de mesure	1927	1926	1925	1924	1923	1922
Villane ja poolvillane pesu kujutud— <i>Sous-vêtements en laine et demi-laine</i>	tk.—pièces	2 478	1 672	2 284	—	—	—
Kunstsiidi pesu kujutud— <i>Sous-vêt. en soie art.</i>	—	4 594	1 430	1 032	—	—	—
Sukad— <i>Bas</i>	paarid—paires	412 092	242 124	147 384	—	—	—
Sokid— <i>Chaussettes</i>	—	22 200	43 908	29 592	—	—	—
Saapa ja kinganõõr— <i>Lacets de chaussures</i>	1000 kompt.com.	1 495	1 369	1 820	—	—	—
Siidipael— <i>Ruban de soie</i>	m.	134 975	495 650	28333 tk.	—	—	—
Ripsipael— <i>Ruban de reps</i>	—	279 659	145 470	6006 ..	—	—	—
Kummipael— <i>Cordon élastique</i>	—	459 775	481 725	20 385	—	—	—
Pesusakid— <i>Festons</i>	—	572 445	509 220	10 826	—	—	—
Vitseipael— <i>Ficelle</i>	—	190 900	297 600	272 000	—	—	—
Lacetipael— <i>Corde de laet</i>	—	35 455	34 054	3 300 tk.	—	—	—
Bobbi- ja korsetipael— <i>Corde pour les cors</i>	—	12 941	1 932	510 pakki	—	—	—
Traksipael— <i>Cords de bretelles</i>	—	4 776	—	2 271	—	—	—
Korporatsioonipael— <i>Ruban corporatif</i>	—	—	—	—	—	—	—
Traksi otsad— <i>Bouts de bretelles</i>	tk.—pièces	—	31 104	—	—	—	—
Varukahõõrad	m.	10 895	10 512	—	—	—	—
Aksepandi nõõr	m.	765	3 195	—	—	—	—
Õlamärkide nõõr	—	1 629	5 355	—	—	—	—
Siidigalon	—	70 178	25 940	—	—	—	—
Tressipael	—	25 375	53 525	30 100 tk.	—	—	—
Shotipael	—	9 939	15 030	—	—	—	—
Soutache	—	20 690	46 837	4 290 tk.	—	—	—
Mütsipael	—	26 192	7 300	—	—	—	—
Ruloonõõr	—	9 850	3 300	—	—	—	—
Kaelasidemed— <i>Cravates</i>	tk.—pièces	—	—	55 781	—	—	—
Shald— <i>Fichus</i>	—	45 474	37 447	11 048	—	—	—
Siidiriie— <i>Soieries</i>	m.	—	19 867	—	—	—	—
Tarvitatud— <i>Matières premières employées:</i>							
Peauriie valge— <i>Tissu lavable</i>	—	26 820	19 636	11 015	—	—	—
värviline— <i>Tiss u de en couleur</i>	—	5 780	5 785	6 310	—	—	—
Õmbusanlit— <i>Fil à coudre</i>	rulli—bobines	13 087	13 615	5 440	—	—	—
Peannõõbid— <i>Boutons pour sous vêtement</i>	tk.—pièces	102 096	70 704	16 128	—	—	—
Puuvillanelõng	kg.—kg.	18 570	10 091	7 000	—	—	—
Poolvillane ..	—	—	—	—	—	—	—
Linane ..	—	—	—	—	—	—	—
Kunstsiidi ..	—	19 414	14 834	7 488	—	—	—
Villane ..	—	5 069	2 200	1 084	—	—	—
Siidi ..	—	171	559	538	—	—	—
Lõõmed ..	—	18 075.5	15 365	129.5 palli	—	—	—
Kummi ..	—	1 151	607	567	—	—	—
Metall ..	—	—	142	—	—	—	—
Nõõride plekkotsad— <i>Bouts métalliques de fil</i>	—	459	430	—	—	—	—
Plekk-klambrid— <i>Cramponnets</i>	tk.—pièces	35 000	105 000	—	—	—	—
XIII. Elektri- ja gaasivabrikud—Usines électriques et à gaz.							
Elektrivabrikud (tähtsamad)—Usines électriques:							
Elektrivoolu tootmine—Energie électrique produite:							
Tallinna linna elektrivabrik	1000 KVH.	11 769 *)	8 657	7 078	6 210	5 361	...
Tartu ..	—	—	1 229	1 799	1 719	1 480	...
Ülliste ..	—	3 374	1 470	—	99	—	...
Pärnu ..	—	725	716	645	579	578	...
Vaiga ..	—	421	379	306	253	190	...
Ellamaa ..	—	3 807	2 813	2 840	1 475	250	...
Gaasivabrikud—Usines à gaz d'éclairage:							
Valmistatud—Produits fabriqués:							
Valgustusegaas—Gaz d'éclairage.							
Sellest—Dont: Tallinna linna gaasivabrik	1000 m³	...	1 168	1 188	1 251	1 276	1 287
Tartu ..	—	...	837	850	918	938	957
Sellest—Dont: Tallinna linna gaasivabrik	—	350 000	329	338	333	338	340
Tartu ..	—	...	1 858	...	1 610	2 820	...
Koks—Coke ..	ton.—tonnes	...	1 309	...	1 027	2 119	...
Sellest—Dont: Tallinna linna gaasivabrik	—	...	734	...	583	702	...
Tartu ..	—	...	549	...	206	226	...
Tõrv—Goudron ..	—	...	218	...	158	157	...
Sellest—Dont: Tallinna linna gaasivabrik	—	...	184	...	48	69	...
Tartu ..	—	56	54	...	—	—	...

*) 15 kuu andmed.

SURMAPÕHJUSED 1927 a. — CAUSES de DÉCÈS en 1927.

SISU: 1) Üldine surevus ja tähtsamad surmapõhjused, lhk. 101, 2) Tähtsamad surmapõhjused, lhk. 102, 3) Mõned täiendavad andmed, lhk. 103.

1927 a. omab surmapõhjuste statistikas erilise seisukoha sellepärast, et elluviidud perekonnaseisu seaduse tulemusena saavutati sel aastal esimest korda üksikasjalised andmed surmapõhjuste üle täies ulatuses. Kuna eelmistel aastatel, kus perekonnaseisu muudatusi registreerisid koguduste vaimekud, jäi saamata keskmiselt 964 teatelehte aastas, ehk 5,0% surmajuhtumuste üldarvust, piirdeh teadmatuks jäänud surmapõhjuste arv 1927 a. vaid nende juhtudega, mis surmapõhjuse statistilisele registreerimislehele ülestähendamata jäänud. Viimaseid oli 185 ehk 1% surmajuhtumuste üldarvust. Seega saame 1927 a. esmakordselt täieliku pildi surmajuhtumuste põhjustest ja nende suhtelisest vahekorrast. Ühtlasi avaneb meil võimalus täpsemalt kindlaks määrata eelmistel aastatel konstateeritud üksikute surmapõhjuste rühmade statistilist väärtust ja nende osatähtsust surmajuhtumuste kogusummas.

1. Üldine surevus ja tähtsamad surmapõhjused.

Mortalité générale et causes principales de décès

Surmajuhtumusi registreeriti 1927 a. 19 356 ehk 174 iga 10 000 elaniku kohta. Andmed surmapõhjuse üle puuduvad 185 juhul, mis

moodustab vaid 1% surmajuhtumuste üldarvust. Jaotades surmapõhjusi tähtsamatesse haigusrühmadesse meil tarvitusele võetud rahvusvahelise surmapõhjuste nomenklatuuri kohaselt, näeme et esimesel kohal seisab surmapõhjusest hulgas epideemiliste, endeemiliste ja nakkushaiguste rühm, tuberkuloos hulka arvatud (23,9% üldarvust, ehk 41^{0/000}) Teisel kohal alanevas järjekorras on surmajuhtumused, mis vanaduse arvele kirjutatud (17% üldarvust, ehk 29^{0/000}). Kolmandal kohal leiame hingamisorganite haigustest põhjustatud surmajuhtumusi (10,7% üldarvust, ehk 19^{0/000}). Neijandal kohal on närvisüsteemi ja meelteorganite haigustest tekitatud surmajuhtumused (9,7% üldarvust ehk 17^{0/000}), kuna viienda koha omab raskesti määratavate surmapõhjuste rühm, esinedes pea võrdses suuruses eelmisel kohal asuva rühmaga (9,6% üldarvust, ehk 17^{0/000}).

Surmapõhjused 1927 ja 1926 a. — Causes de décès pendant les années 1926 et 1927.

1.	1927			1926		
	Arv	10 000 elan. kohta	% üldarvust	Nombre	Pour 10 000 habit.	% au total
Epideemil., endeemil. ja nakkushaig.— <i>Maladies épidémiques, endémiques et infectieuses</i>	4 571	41	23,9	3 605	33	21,9
Sellest: tuberkuloos— <i>Dont: tuberculose</i>	2 826	25	14,7	2 503	22	15,0
Eriti nimetatamata üldised haigused— <i>Maladies générales non mentionnées ci-dessus</i>	1 157	10	6,0	1 111	10	6,6
Sellest: vähk— <i>Dont: cancer</i>	791	7	4,1	713	6	4,3
Närvisüsteemi- ja meelteorganite haig.— <i>Affections du système nerveux et des organes des sens</i>	1 860	17	9,7	1 641	15	9,8
Vereringe- ja südameorganite haig.— <i>Affections de l'appareil circulatoire</i>	1 617	15	8,4	1 285	12	7,7
Hingamisorganite haig.— <i>Affections de l'appareil respiratoire</i>	2 057	19	10,7	1 729	15	10,4
Seedimisorganite haig.— <i>Affections de l'appareil digestif</i>	1 030	9	5,4	867	8	5,2
Mitteveenerilised kuseorganite ja nende manuste haig.— <i>Affections non vénériennes de l'appareil génito-urinaire et de ses annexes</i>	459	4	2,4	393	3	2,4
Sünnituspuhane seisund— <i>Etat puerpéral</i>	81	1	0,4	81	1	0,5
Naha- ja nahaaluskoehaig.— <i>Affections de la peau et du tissu cellulaire</i>	46	0	0,2	35	0	0,2
Luu- ja liigesehaig.— <i>Affections des os et des organes de la locomotion</i>	44	0	0,2	34	0	0,2
Kehaehitusvead— <i>Vices de conformation</i>	16	0	0,1	22	0	0,1
Vastsündinute haig.— <i>Affections au premier âge</i>	327	3	1,7	348	3	2,1
Vanadus— <i>Senilité</i>	3 248	29	17,0	2 974	27	17,6
Välisel põhjusil tekkinud surmajuhud— <i>Affections produites par des causes extérieures</i>	824	7	4,3	754	7	4,5
Raskesti määratavad surmapõhjused— <i>Maladies mal définies</i>	1 834	17	9,6	1 772	16	10,6
Kokku—Total	19 171	172	100,0	16 711	150	100,0
Surmapõhjuse märkimata— <i>Cause non indiquée</i>	185	—	1,0	188	—	—
Teatelehed saamata— <i>Données manquant</i>	—	—	—	1 148	—	7,4
Üldse—Grand total	19 356	174	—	18 047	162	—

Peab tähendama, et mainitud surmapõhjuste rühmadest osutuvad statistiliselt ebamäärastena vanadusena märgitud ja n. n. raskesti määratavad surmapõhjused. On teada, et vanadus märgitakse meil surmapõhjuseks kaunis kerge käega kordadel, kus surnu eluiga seda vähegi lütab, üksikutel juhtumustel koguni alla 50 a. vanuste juures, ilma et vaevaks võetaks selgitada võimaluse piires tõelist surmapõhjust.

See on eriti sagedane nähtus maal, kus arstiabi saamine raskendatud ja kus vanadus surmapõhjuseks väga suurel arvul esineb (85^{0/000}). Linnades on lahedamate arstiabi saamise võimaluste juures surmapõhjuse eritlemine vanade suhtes rohkem teostamist leidnud, mille tõttu seal selle põhjuse arvele langenud surmajuhtumusi pea 3 korda harvemini ette tuleb, kui maal (12^{0/000}).

Raskesti määratavate surmapõhjuste alla kuuluvad sarnased, missuguseid puuduliku üles-tähendamise tagajärjel võimatuks osutub ühte või teise surmapõhjuste rühma paigutada, nagu: sisemine haigus, kaela haigus, paistetud, põletik j. n. e. Raskesti määratavaid surmapõhjusti tuleb ette mitte ainult maal, kus arstiabi puudusel see veel vabandata võiks olla, vaid ka linnades, viimastes küll 2 korda harvemini (10:21).

On selge, et nii vanadusena märgitud kui ka raskesti määratavatest surmapõhjustest koosneva rühma olemasolu oma mõju avaldamata ei jäta üksikute surmapõhjuste rühmade arvu-lise suuruse peale, missuguse asjaoluga nende hindamisel arvestada tuleb.

Eelmistel aastatel oli suureks takistuseks üksikute surmapõhjuste arvu kindlaksmääramisel andmete puudumine võrdlemisi rohke arvu surmajuhtumuste kohta teatelehtede saamata jäämise tõttu. Nüüd, kus see takistus 1927 a. andmetes kõrvaldatud on, näeme et suhteliselt rahva arvule iga surmapõhjuste rühm veidi suurenenud on. See suurenemine võib oleneda teataval määral ka üldisest surevuse tõusust 1927 a. võrreldes eelmisega (19356:18047), kuid kahtlemata etendab siin mitte vähem tähtsat osa eritletud andmete saamine kõikide surma-juhtumuste kohta. Kõrvutades 1927 a. surma-põhjusti 1926 a. vastavate rühmadega, näeme et surmapõhjuste koefitsientide omavaheline

järjekord pea sugugi muutunud pole, mis tunnistust annab sellest, et meil surmapõhjuste järjekorras teatud stabiilsus valitseb.

2. Tähtsamad surmapõhjustused linnades.

Causes principales de décès dans les villes

Kuna linnades surmapõhjustused arstide poolt üles-tähendatakse, maal aga enamasti surnu omakste

arvamise järele surmalehte kantakse, on neil täiesti erinev väärtus, mispärast neid territori-aalse kuuluvuse järele eraldi vaatleme.

Linnades on kõige silmatorkavam surma-põhjuste hulgas surevus epideemilistesse, endee-milistesse ja nakkushaigustesse, põhjustades 40 surmajuhtumust iga 10 000 elaniku kohta. Veel suurem on see surevus Tallinnas (43⁰/₀₀₀), eriti meessoos juures (59⁰/₀₀₀), kuna naised 2 korda harvemini nakkushaigustele ohvriks langevad (30⁰/₀₀₀).

Eritledes epideemilisi ja nakkushaigusi näeme, et peateguriks on nende hulgas tuber-kuloos, mis iga aasta meil keskmiselt üle 2 600 inimese hauda viib. Kui üldiselt võis veel kahelda tuberkuloosist põhjustatud kõrge surevuse tõe-likkuses, siis linnade andmed, kus surevus tuberkuloosi arstliste diagnooside põhjal kõige laialdasemaks osutub (linnades 26, Tallinnas 30⁰/₀₀₀), lubavad oletada, et tuberkuloosi küsimus meil tegelikult palju tõsisem on, kui seda andmed näitavad.

Surmapõhjustused linnas ja maal 1927 ja 1926 a. (10 000 elaniku kohta).
Causes de décès dans les villes et arrondissements en 1927 et 1926, pour 10 000 habitants.

2.	Linnades—Villes			Sellest Tallinnas Dont à Tallinn			Maal Arrondissements		
	M.—H.	N.—F.	K.—Tot.	M.—H.	N.—F.	K.—Tot.	M.—H.	N.—F.	K.—Tot.
	1927								
Epideemilised, endemilised ja nakkushaigused	53	29	40	59	30	43	49	35	42
Sellest: Tuberkuloos	36	18	26	42	19	30	32	19	25
Erti nimetatamata üldised haigused	14	18	16	13	18	16	8	9	8
Sellest: Vähk	10	14	12	10	14	12	5	5	5
Närvisüsteemi- ja meelteorganite haig.	19	15	17	18	14	16	18	16	17
Vereeringu- ja veresoonte haig.	23	22	22	21	23	22	11	12	12
Hingamisorganite haig.	23	10	16	19	8	13	24	15	19
Soodimisorganite haig.	10	7	8	9	8	8	12	7	10
Mittevenereilised kuseorganite ja nende manuste h.	4	3	4	5	5	5	5	3	4
Sünnituspuhane seisund	—	1	0	—	0	0	—	2	1
Naha- ja nahaalu-koe haig.	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Luu- ja liigese haig.	1	0	1	1	0	0	0	0	0
Kehaehitusvead	0	0	0	—	0	0	0	0	0
Vastsündinute haig.	4	2	3	4	2	3	3	3	3
Vanadus	8	16	12	4	8	6	30	40	35
Väliseil põhjusil tekkinud surmajuhud	17	4	10	21	4	12	11	3	6
Raskesti määratavad surmapõhjustused	13	7	10	10	4	7	24	18	21
Kokku	190	135	160	185	125	152	195	163	178
	1926								
Maladies épidémiques, endémiques et infectieuses	45	28	35	58	32	44	38	26	32
Dont: Tuberculose	30	16	22	38	17	26	28	18	23
Maladies générales non mentionnées ci-dessus	12	16	14	12	17	14	8	9	9
Dont: Cancer	9	12	11	9	13	11	5	5	5
Affections du système nerveux et des organes des sens	17	15	16	16	17	17	14	14	14
Affections de l'appareil circulatoire	23	18	20	25	21	23	9	8	8
Affections de l'appareil respiratoire	21	17	19	21	19	20	18	11	14
Affections de l'appareil digestif	8	6	7	8	5	6	11	6	8
Affections non vénériennes de l'appareil génito-urinaire, et de ses annexes	5	2	3	4	1	3	5	2	4
Etat puerpéral	—	1	1	—	1	1	—	2	1
Affections de la peau et du tissu cellulaire	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Affections des os et des organes de la locomotion	0	0	0	—	1	0	0	0	0
Vices de conformation	1	0	1	—	0	1	0	0	0
Affections au premier âge	3	2	2	4	3	3	4	3	3
Séniilité	10	14	12	4	8	6	28	35	32
Affections produites par des causes extérieures	15	4	9	17	5	10	10	3	6
Maladies mal définies	11	5	8	5	5	4	23	19	21
Total	172	129	148	176	134	153	168	138	152

Tuberkuloosi järele on linnades suurimal arvul surmajuhtumusi põhjustanud: verering-voolu, närvisüsteemi ja meelteorganite ning hingamisorganite haigused ja vähktõbi, mis surmapõhjuste seas linnades viiendal kohal seisab 360 surmajuhtumusega aastas (12⁰/1000).

Maades on surmapõhjuste järjekord vähe erinev. Esikohal seisab, nagu linnadeski, tuberkuloos (25⁰/1000); sellele järgnevad hingamisorganite haigused (19⁰/1000); närvisüsteemi ja meelteorganite haigused (17⁰/1000) ning nakkushaigused (väljaarvatud tuberkuloos), viimastest mõlemad pea ühel määral (17⁰/1000).

Taifinn ületab 1927 a. eriti kõrge surevusega tuberkuloosi (30⁰/1000). Peale selle on pealinnas

silmapaistvalt kõrge surevus väliseil põhjuseil (12⁰/1000). Surevus vähktõppe on võrdne sama haigusest põhjustatud surevusega teistes linnades.

3. Mõned tähtsavad andmed. Peatudes eraldi nakkushaigustest põhjustatud surevuse juures, näeme, et neist on kõige rohkem ohvreid nõudnud sarlakid (68⁰/1000) seal juures suuremal määral maal (74⁰/1000), kui linnades (54⁰/1000). Sarlakite kõrval on üleriikliselt suuremal arvul surmajuhtumusi olnud influentsa läbi (21⁰/1000). Viimane on maades nakkushaiguste seas surmapõhjusena esikohal, sarlakid väljaarvatud, kuna linnades suurem surevus kõhutüüfusest on tekitatud.

Tähtsamad nakkushaigused surmapõhjustena — *Décès causés par les principales maladies contagieuses.*

3.	Kõhusetõbi ja paratüüf.	Rõuged	Leetrid	Sarlakid	Läikakõha	Difteeria	Influentsa	100 000 elaniku kohta—Pour 100 000 habit.						
								Tüüf. abid et paratüüfus	Variole	Rougeole	Scarlatine	Coguetache	Diphthérie	Grippe
1927														
Linnad ¹⁾ — Villes	62	—	14	157	12	12	40	21	—	5	54	4	4	14
Sellest: Tallinn—Dont: Tallinn	42	—	—	55	1	8	14	34	—	—	44	1	6	11
Maad—Arrondissements	46	9	116	606	92	110	189	6	1	14	74	11	13	23
Üldse—Grand total	108	9	130	763	104	122	229	19	1	19	68	9	11	21
1926														
Linnad — Villes	51	—	14	123	19	16	53	18	—	5	43	7	6	13
Sellest: Tallinn—Dont: Tallinn	22	—	9	89	5	9	27	18	—	7	72	4	7	22
Maad—Arrondissements	32	5	80	301	153	51	38	4	1	10	36	19	9	5
Üldse—Grand total	83	5	94	424	172	67	91	7	0	8	38	15	6	8

Tuberkuloos ja vähk surmapõhjustena 10 000 elaniku kohta—*Décès causés par tuberculose et cancer, pour 10 000 habitants.*

4.	1927						1926					
	Tuberkuloos			Vähk			Tuberculose			Cancer		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	H.	F.	T.	H.	F.	T.
Linnades—Villes												
Tallinn	42	19	30	10	14	12	38	17	26	9	13	11
Tartu	29	18	23	12	15	14	20	13	16	10	9	9
Narva	40	15	26	8	14	11	45	22	32	14	12	13
Pärnu	24	13	18	7	11	9	16	13	15	6	14	10
Viljandi	36	22	28	11	13	12	16	5	10	8	9	8
Valga	35	13	23	8	19	14	23	12	17	6	14	10
Rakvere	27	15	20	10	7	9	20	11	15	13	8	10
Võru	44	10	26	7	7	7	22	23	23	4	3	4
Kuressaare	20	39	31	—	5	3	37	17	26	13	13	13
Haapsalu	47	18	30	5	26	17	27	32	30	21	21	21
Paide	34	26	30	48	10	16	27	14	16	15	—	—
Petseri	12	—	6	6	17	12	7	26	16	7	—	3
Paldiski	07	—	33	33	16	24	32	46	39	16	15	16
Kokku—Total	36	18	26	10	14	12	30	16	22	9	12	11
Maal—Arrondissements	32	19	25	5	5	5	28	18	23	5	5	5
Üldse—Grand total	33	19	25	6	8	7	28	17	22	6	7	6

Tab. 4 vaadeldakse üksikasjalisemalt surevust tuberkuloosi ja vähktõppe, mis tähtis eriuurimuste otstarbel.

Tab. 5 näitab surevust välistel põhjustel, s. t. tapmist, enesetapete ja õnnetusjuhtumuste läbi.

Viimastest põhjustasid suurema surevuse õnnetusjuhtumused (35⁰/1000). Surmaga lõppenud õnnetusjuhtumusi oli 1927 a. kokku 385, sellest 107 linnades ja 278 maal. Õnnetusjuhtumuste

seas on nii linnades kui maal esikohal uppumisurm, kokku 162 juhuga, teisel kohal tule läbi saadud haavad 34 juhuga ja kolmandal õnnetu kukkumine 26 juhuga. Väärrib veel tähelepanu, et rongi all on surma saanud 15 inimest ja pikselöögi läbi 13.

Tab. 6 on toodud surmapõhjustused rahvusvahelise lühikese nomenklatuuri järele alates 1923 a. selleks, et võimaldada võrdlust välisriikidega.

¹⁾ Ilma aunte hinnadeta.

Tab. 1. Surmapõhjused haigusrihmade järgi 1927 a. —

	Epidemiilised, endemiilised ja bakteriaalsed haigused <i>Maladies épidémiques, endémiques et infectieuses</i>			Eespool nimetatamata üldised haigused <i>Maladies générales non mentionnées ci-dessus</i>			Närvikava- ja meelegaorganite haigused <i>Affections du système nerveux et des organes des sens</i>			Vereringesüsteemi haigused <i>Affections de l'appareil circulatoire</i>			Hingamisorganite haigused <i>Affections de l'appareil respiratoire</i>			Seedimisorganite haigused <i>Affections de l'appareil digestif</i>			Mittevenerilised kusesugunorganite ja nendemanuste haigused <i>Affect. non vénérien. de l'appareil génito-urin. et de ses annexes</i>			
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
A. Suremiskiud —																						
Jaanuar	1	278	202	480	41	67	108	90	95	185	80	93	173	153	123	276	49	36	84	26	18	44
Veebruar	2	238	206	444	49	51	100	75	81	156	60	61	121	140	78	218	36	26	62	17	14	31
Märts	3	252	222	474	38	69	107	104	97	198	58	82	140	117	96	213	39	30	68	19	27	46
Aprill	4	277	235	512	38	58	96	94	88	181	63	81	144	135	104	239	45	39	84	31	17	48
Mai	5	282	202	484	35	50	85	95	98	193	68	77	145	127	97	221	49	32	81	29	24	53
Juuni	6	227	171	398	43	52	95	81	71	132	66	58	124	114	55	169	33	28	63	22	15	37
Juuli	7	168	151	319	38	62	100	59	68	127	51	60	114	63	33	96	64	55	99	23	13	36
August	8	153	107	260	50	45	95	68	67	135	47	55	102	51	32	83	67	52	119	23	10	33
September	9	154	115	269	42	55	97	67	62	129	58	67	125	61	32	93	73	39	112	20	12	32
Oktoober	10	169	94	263	42	54	96	69	64	133	64	62	126	71	58	129	58	37	95	17	13	30
November	11	196	132	329	44	41	88	72	50	122	63	78	141	85	60	145	49	32	82	14	18	32
Detsember	12	220	120	340	38	52	90	79	80	159	72	90	162	114	58	172	50	32	82	19	18	37
B. Surljate vanus —																						
— 1 a.	13	172	147	319	7	4	11	256	174	430	2	7	9	260	189	443	153	109	262	5	2	7
1—4 "	14	325	227	652	5	4	9	122	116	238	4	8	12	121	95	216	31	22	53	15	10	25
5—9 "	15	103	180	203	1	2	3	23	16	39	2	3	5	16	17	33	5	7	12	5	3	8
7—9 "	16	71	68	139	—	4	4	20	22	42	3	4	10	10	20	3	5	8	7	8	7	15
10—14 "	17	60	96	156	3	4	7	37	26	63	5	6	11	12	14	26	5	10	15	2	0	8
15—19 "	18	113	151	264	5	—	5	19	15	34	9	9	18	21	27	48	15	11	26	7	7	14
20—24 "	19	217	175	392	5	3	8	29	13	42	10	11	21	40	19	59	18	16	34	7	8	15
25—29 "	20	180	150	330	5	9	14	22	13	35	10	12	22	20	15	35	18	22	40	8	9	17
30—39 "	21	306	214	520	19	28	47	25	26	51	32	33	65	51	35	86	34	30	64	24	18	42
40—49 "	22	267	127	394	60	96	158	37	45	82	61	58	119	94	37	131	61	36	97	30	23	53
50—59 "	23	317	113	430	117	158	275	79	64	143	139	103	242	178	71	249	103	41	144	34	34	70
60—69 "	24	295	134	429	171	189	359	135	159	288	247	251	498	224	150	374	96	62	158	56	36	91
70—79 "	25	135	111	246	81	113	104	106	151	260	188	265	453	157	118	275	57	37	94	45	27	72
80—89 "	26	30	27	57	13	34	47	31	64	95	39	84	123	18	24	42	9	8	17	8	6	14
90—99 "	27	2	1	3	—	2	2	1	4	5	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
Teadmata	28	21	16	37	6	8	14	7	6	13	2	9	11	9	8	17	4	2	6	5	3	8
C. Surmud linnade ja maade järgi —																						
LINNAD—VILLES	29	740	512	1252	194	302	496	259	258	517	318	375	693	314	182	496	137	128	265	61	52	115
Tallinn	30	335	207	542	70	119	195	101	95	196	120	156	276	105	56	161	51	54	105	27	32	59
Hapsalu	31	12	5	17	1	7	8	6	3	9	6	6	12	3	2	5	3	1	4	2	—	2
Kuressaare	32	4	10	14	1	2	2	2	8	10	5	11	16	7	4	11	5	2	7	2	—	2
Narva	33	64	49	113	12	24	36	24	25	49	21	25	46	33	22	55	13	12	25	4	4	8
Nõmme	34	23	24	47	6	7	13	8	8	16	9	13	22	9	3	12	6	8	14	1	1	1
Paide	35	6	9	15	9	2	11	2	—	—	2	6	7	13	2	5	7	1	2	3	2	2
Paldiski	36	4	2	6	3	1	4	1	3	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	37	3	1	4	1	3	4	4	2	6	2	3	5	1	2	4	4	6	6	—	2	2
Pärnu	38	38	28	66	10	24	34	17	19	36	25	32	57	34	20	54	9	7	16	4	3	7
Põltsamaa	39	3	2	5	—	—	—	1	1	2	—	2	2	2	5	5	3	1	4	—	—	—
Rakvere	40	28	18	46	5	6	11	8	7	15	19	8	27	9	5	14	5	6	11	2	3	5
Tapa	41	7	10	17	4	—	4	1	2	3	3	3	3	2	6	8	1	1	2	—	—	—
Tartu	42	123	93	216	49	70	119	56	82	118	82	69	131	73	31	104	20	19	39	10	7	17
Tõrva	43	7	6	13	—	1	1	1	2	3	1	1	2	4	3	7	—	1	1	1	2	3
Türi	44	11	4	15	1	5	6	2	2	4	2	5	7	1	1	2	1	—	—	—	—	—
Valga	45	28	16	44	6	17	23	9	6	15	20	20	40	8	11	19	9	4	13	1	—	1
Viljandi	46	29	23	52	7	10	17	11	12	23	12	11	23	10	7	17	6	5	11	3	—	3
Võru	47	15	5	20	3	5	8	5	1	6	4	3	7	6	4	10	2	—	2	1	1	2
MAAD—ARROND.	48	1874	1445	3319	304	357	661	690	653	1343	435	489	924	917	644	1561	475	290	765	199	145	344
Viru	49	263	193	456	46	67	119	107	91	198	70	87	157	120	79	199	69	41	110	31	24	55
Järva	50	113	95	208	17	31	48	45	43	89	34	35	69	57	47	104	34	24	56	18	9	27
Harju	51	234	199	493	42	31	73	74	93	167	65	60	125	113	77	190	46	35	81	26	24	49
Lääne	52	187	124	311	20	24	50	64	57	121	35	38	73	86	59	145	47	19	66	16	11	27
Saare	53	148	119	267	16	25	41	55	42	97	14	22	36	65	35	100	30	23	53	13	7	20
Pärnu	54	130	110	240	38	33	71	37	50	87	50	56	106	64	62	126	44	16	60	18	13	31
Viljandi	55	137	110	247	25	38	63	57	50	107	38	60	98	77	59	136	36	62	17	15	32	32
Tartu	56	320	245	505	48	56	104	122	125	247	76	69	145	112	95	207	74	43	117	24	19	43
Valga	57	56	41	97	12	10	22	25	22	47	11	11	22	49	68	19	7	26	9	6	15	
Võru	58	179	131	310	25	33	58	79	61	140	34	41	75	85	51	136	44	19	63	23	10	33
Petseri	59	107	78	185	9	9	18	25	19	44	8	10	18	39	61	150	32	37	69	5	7	12
Maad ühes neis asuvate linnadega — Arrond. avec les villes	60	2614	1957	4571	498	659	1157	949	911	1860	753	864	1617	1231	826	2057	612	418	1030	260	199	459
Virumaa	61	355	280	615	63	97	160	139	123	262	110	120	230	162	106	268	87	59	146	37	31	63
Järvamaa	62	137	118	255	31	38	69	56	47	97	45	50	95	62	59	121	37	27	64	20	20	29
Harjumaa	63	596	432	1028	127	158	285	181	199	363	195	229	424	228	136	364	103	98	201	54	56	110
Läänemaa	64	199	129	328	27	31	58	70	60	130	41	44	85	89	61	150	50	20	70	18	11	29
Saaremaa	65	152	129	281	17	26	43	57	50	107	19	33	62	72	39	111	35	25	60	15	7	22
Pärnumaa	66	188	139	306	49	57	105	54	69	123	75	88	163	98	82	180	53	23	76	22		

Causes de décès suivant les groupes des maladies en 1927.

Sünnitus-putulino-seisund Etat puerpéral			Naha- ja nahaaluskohaigus. Affections de la peau et du tissu cellulaire			Luu- ja liigesehaigused Affections des os et des organes de la locomotion			Kehachitusvõend Vices de conformation			Vastsündinute haigused Affections au premier âge			Vanadussõrksus Sénilité			Väitset põhjusil tekkinud surmapõhjusid Affections produites par des causes extérieures			Rakkesti määratav surmapõhjusid Maladies mal définies			Kokku Total		Üldse Gr. total
M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
—	5	5	1	3	4	—	2	—	2	1	1	2	15	22	37	153	290	443	42	9	51	106	89	195	1034	1955
10	10	10	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	11	14	23	115	172	257	34	16	50	99	77	176	876	899
10	10	10	2	—	—	5	—	—	6	3	2	5	12	8	20	127	218	345	48	25	73	97	94	191	917	981
11	11	11	3	1	4	1	2	—	3	3	—	—	11	4	15	133	184	317	48	8	56	97	85	182	975	917
—	5	5	1	2	3	1	—	—	1	1	2	3	19	9	28	133	188	321	46	21	67	114	78	192	1000	875
6	6	6	2	2	3	—	—	—	—	—	—	—	12	15	27	86	119	205	51	17	71	95	64	159	838	672
4	4	4	4	4	4	—	—	—	4	—	—	—	19	16	37	55	101	156	109	21	130	57	54	111	713	627
6	6	6	4	4	8	3	—	—	—	—	—	—	13	13	26	74	90	164	73	19	92	90	56	146	716	557
4	4	4	4	4	4	5	—	—	7	1	—	—	16	19	35	79	147	196	49	10	65	82	71	153	707	615
7	7	7	—	—	—	1	—	—	6	1	—	—	14	15	29	92	156	248	46	12	58	107	71	178	756	645
7	7	7	3	2	3	1	—	—	2	—	—	—	9	16	25	115	155	270	41	11	52	78	81	159	769	688
6	6	6	1	5	8	1	—	—	—	—	—	—	11	12	23	114	182	296	43	16	59	91	86	177	855	760

Décès par les mois.

—	—	—	5	7	12	1	—	—	1	7	7	14	162	165	327	—	—	—	—	—	10	4	14	236	174	410	1276	983	2259	13
—	—	—	1	—	—	1	2	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	19	54	75	82	157	736	685	1421	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	9	7	16	23	168	169	337	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	11	7	13	20	129	136	263	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	4	21	11	13	24	156	180	333	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	9	73	10	10	20	265	244	509	18
13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	32	132	13	13	26	439	303	742	19
11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	21	88	14	8	22	346	272	618	20
36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	20	106	45	33	81	629	474	1103	21
18	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	26	98	88	48	136	775	518	1293	22
—	—	—	3	3	6	5	3	—	8	—	—	—	—	—	8	13	21	46	10	76	152	82	234	—	—	—	1203	695	1898	23
—	—	—	4	2	6	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	22	69	212	167	379	1618	1366	2984	24
—	—	—	5	6	11	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	10	50	118	150	298	1556	1890	3444	25
—	—	—	2	3	5	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	9	36	49	85	682	1026	1701	26
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	128	178	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	7	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	127	132	259	28

Décédés suivant l'âge.

—	—	—	5	7	12	1	—	—	1	7	7	14	162	165	327	—	—	—	—	—	10	4	14	236	174	410	1276	983	2259	13
—	—	—	1	—	—	1	2	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	19	54	75	82	157	736	685	1421	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	9	7	16	23	168	169	337	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	11	7	13	20	129	136	263	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	4	21	11	13	24	156	180	333	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	9	73	10	10	20	265	244	509	18
13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	32	132	13	13	26	439	303	742	19
11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	21	88	14	8	22	346	272	618	20
36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	20	106	45	33	81	629	474	1103	21
18	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	26	98	88	48	136	775	518	1293	22
—	—	—	3	3	6	5	3	—	8	—	—	—	—	—	8	13	21	46	10	76	152	82	234	—	—	—	1203	695	1898	23
—	—	—	4	2	6	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	22	69	212	167	379	1618	1366	2984	24
—	—	—	5	6	11	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	10	50	118	150	298	1556	1890	3444	25
—	—	—	2	3	5	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	9	36	49	85	682	1026	1701	26
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	128	178	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	7	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	127	132	259	28

Décédés d'après les villes et arrondissements.

—	15	15	10	12	22	9	5	14	—	3	5	53	40	93	108	267	375	233	80	313	183	128	311	2621	2361	4982	29						
—	1	1	—	6	11	3	1	4	—	2	2	21	13	31	20	51	71	121	26	117	54	30	81	1039	852	1891	30						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—																												

Tab. 2. Surmapõhjused, suremiskuud ja surijate vanus—

Epidemilised, endeemilised ja nakkushaigused —

	Kõhu- soetõbi ja para- tüüfus <i>Fièvre typhoïde (typhus abdomi- nal ou para- typhoi- de)</i>		Täh- ni- ne soe- tõbi <i>Typh- us cran- thé- mati- que</i>	Rõu- ged <i>Var- iole</i>	Leet- rid <i>Rou- geole</i>	Sar- laktid <i>Scar- latine</i>	Lä- ka- köha <i>Co- que- tuche</i>	Dif- te- ria <i>Di- phlé- rie</i>	Infla- entsa <i>Grip- pe</i>	Aasia koolera <i>Choléra asiati- que</i>	Koo- lera- taoline sooleit <i>Entérite choléri- forme</i>	Düsen- teeria <i>Dysen- terie</i>	Piduli- tõbi <i>Lèpre</i>	Roos <i>Ery- siple</i>	Teised epidee- milised haigused <i>Autres mala- dies épi- démiques</i>	Kanges- tus kramp <i>Tétanos</i>	Hinga- misor- ganite tuber- kuloos <i>Tuber- culose de l'ap- pareil respi- ratoire</i>														
	M. N.	M. N.																M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.	M. N.
	1	2																3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A. Kaude järgi —																															
Jaanuar 1	6	3	—	—	12	14	34	36	8	13	8	5	27	20	—	—	—	131	74												
Veebruar 2	4	2	—	1	5	14	47	36	5	6	3	3	13	12	—	—	—	122	98												
Märts 3	4	2	—	—	5	6	50	53	5	5	5	8	15	13	—	—	—	128	92												
Aprill 4	5	2	1	—	10	8	49	55	8	5	5	5	12	16	—	—	—	150	96												
Mai 5	3	3	—	1	6	8	51	49	4	6	6	5	14	17	—	—	—	153	79												
Juuni 6	3	6	—	—	1	9	41	42	1	2	6	2	6	8	—	—	—	123	73												
Juuli 7	6	7	—	1	6	3	38	33	2	1	2	1	2	4	—	—	—	180	82												
August 8	11	4	—	1	1	2	10	13	2	5	3	5	6	5	—	—	—	90	49												
September 9	2	8	—	—	1	2	10	5	5	6	6	4	3	4	—	—	—	90	61												
Oktoober 10	4	2	—	—	—	—	22	9	—	—	3	6	4	4	—	—	—	104	53												
November 11	9	6	—	—	3	4	19	26	3	3	6	2	1	2	—	—	—	109	62												
Detsember 12	3	4	—	2	2	1	30	25	3	3	5	4	2	2	—	—	—	131	60												
B. Vanuse järgi —																															
— 1 a. 13	3	1	—	—	2	2	11	20	33	31	36	38	26	18	—	—	—	9	9												
1— 4 a. 14	1	1	—	—	2	2	37	32	187	130	7	18	22	21	—	—	—	16	20												
5— 6 15	1	1	—	—	1	1	4	6	66	72	3	1	7	4	—	—	—	6	4												
7— 9 16	1	1	—	—	—	—	3	6	40	38	—	—	9	4	—	—	—	6	7												
10—14 17	3	2	—	—	3	3	31	30	—	—	—	—	2	4	—	—	—	7	33												
15—19 18	1	4	—	—	—	—	6	8	—	—	—	—	3	6	—	—	—	86	118												
20—24 19	18	11	—	—	1	1	8	6	—	—	—	—	2	3	—	—	—	168	135												
25—29 20	8	4	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	1	1	—	—	—	158	121												
30—39 21	9	10	1	—	—	—	5	8	—	—	—	—	3	6	—	—	—	258	159												
40—49 22	5	6	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	4	7	—	—	—	224	90												
50—59 23	4	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	242	68												
60—69 24	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	190	66												
70—79 25	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—	—	47	35												
80—89 26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	3	5												
90—99 27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—												
Teadmata 28	2	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	12	8												
C. Linnade ja maade järgi —																															
LINNAD —																															
VILLES 29	36	29	—	—	7	8	95	81	7	7	13	5	18	26	—	—	—	16	2												
Tallinn 30	25	17	—	—	—	—	22	33	1	—	7	1	7	7	—	—	—	6	2												
Haapsalu 31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1												
Kuressaare 32	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
Narva 33	2	4	—	—	2	5	7	6	3	3	—	—	3	4	—	—	—	1	—												
Nõmme 34	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	3	2	2	—	—	—	—	—	—												
Palde 35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
Paldiski 36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
Petseri 37	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
Pärnu 38	1	—	—	—	11	7	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—												
Põltsamaa 39	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—												
Rakvere 40	2	1	—	—	—	—	9	4	1	1	—	—	1	2	—	—	—	1	—												
Tapa 41	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—												
Tartu 42	3	3	—	—	5	1	24	12	1	—	1	—	3	7	—	—	—	1	1												
Tõrva 43	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
Türi 44	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—												
Valga 45	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—												
Viljandi 46	—	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—												
Võru 47	1	1	—	—	—	—	6	4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—												
MAAD —																															
ARROND.																															
Viru 48	23	20	1	—	4	5	62	286	301	39	51	54	50	93	92	—	—	1	1												
Järva 49	4	4	1	—	8	7	42	46	5	6	11	4	4	6	6	—	—	2	2												
Harju 50	—	—	—	—	—	—	26	30	—	1	5	4	6	6	—	—	—	—	—												
Lääne 51	3	4	—	—	—	—	48	58	1	2	5	9	10	9	—	—	—	5	—												
Saare 52	2	2	—	—	11	11	35	29	2	9	1	2	9	4	—	—	—	1	1												
Pärnu 53	1	—	—	—	10	15	20	20	9	8	4	2	5	6	—	—	—	1	—												
Viljandi 54	2	2	—	—	4	5	21	21	3	6	2	2	14	16	—	—	—	1	—												
Tartu 55	1	—	—	—	2	2	34	30	3	3	5	10	11	13	—	—	—	1	—												
Valga 56	2	4	—	—	4	12	16	36	36	5	3	7	10	14	16	—	—	1	—												
Võru 57	—	—	—	—	3	1	12	9	3	—	2	2	2	6	4	—	—	—	—												
Petseri 58	4	2	—	—	—	—	10	17	2	2	2	2	10	8	—	—	—	1	—												
Petseri 59	4	2	—	2	3	3	2	5	6	11	5	3	4	4	—	—	—	3	—												
Maad ühes nels asuvate lin- dega																															
ARROND. avec les villes 60	59	49	1	—	4	5	67	70	381	382	46	58	67	55	111	118	—	—	—												
Virumaa 61	8	9	1	—	1	1	10	12	58	56	9	10	11	4	8	12	—	—	—												
Järvamaa 62	—	—	—	—	—	—	3	35	38	—	—	—	1	6	4	7	—	—	—												
Harjumaa 63	29	22	—	—	—	—	71	93	3	3	15	12	19	16	—	—	—	1	—												
Läänemaa 64	2	2	—	—	11	11	37	29	2	9	1	2	10	4	—	—	—	—	—												
Saaremaa 65	1	1	—	—	10	15	20	20	9	9	4	2	5	6	—	—	—	—	—												
Pärnumaa 66	3	2	—	—	4	5	32	28	3	7	2	4	14	17	—	—	—	1	—												
Viljandimaa 67	2	1	—	—	2	2	40	34	3	3	5	10																			

Tab. 2. Surnapõhjused, suremiskuud ja surijate vanus (järg) —

	Närvikava- ja meeleorganite haigused <i>Affections du système nerveux et des organes des sens</i>														Vereringvooluorganite haigused <i>Affections de l'appareil circulatoire</i>									
	Ajakelme põetikk <i>Méningite</i>		Peajuurevalu-mid ja pehmen. <i>Hémorragie et ramollissement du cerveau</i>		Halvatus (v. arv. süüfil.) <i>Paralysie (non compris parasyphilitis)</i>		Lange- (õui) Epilepsie		Laste-krambid (kuni 5 a.) <i>Convulsions des enfants (jusqu'à 5 ans)</i>		Kõrva-ehk nasa-lohthai-gused <i>Affections de l'oreille ou du sinus mastoïdien</i>		Muud när-vikava- ja meeleor-ganite haigused <i>Autres affections du système nerveux et des organes des sens</i>		Periend-ja müo-kardiit <i>Péri-endocarde ou myocarde aiguë</i>		Teised südamehai-gused (v. arv. rinna-angia.) <i>Autres malad. du coeur non compris angine de poitrine)</i>		Arterio-skleroos <i>Artériosclérose</i>		Teised verering-vooluhai-gused <i>Autres affections de l'appareil circula-toire</i>			
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	A. Kuude järgl —												
Jaanu- . . .	1	35	24	14	10	21	32	2	—	13	21	1	2	4	6	2	4	63	78	7	7	8	4	
Veebru- . . .	2	22	25	17	13	9	19	5	1	19	18	1	1	2	4	4	1	51	51	1	4	4	5	
Märts . . .	3	39	24	12	17	20	33	1	1	24	18	3	1	2	4	4	2	45	72	9	7	2	2	
Aprill . . .	4	34	23	11	4	15	29	2	1	27	25	1	1	5	5	3	2	49	69	6	9	5	1	
Mai . . .	5	36	31	12	12	8	22	2	1	27	18	4	1	6	3	—	6	59	63	7	4	2	4	
Juuni . . .	6	26	30	6	9	17	13	2	1	27	15	—	—	3	3	—	2	56	52	7	2	3	2	
Juuli . . .	7	20	25	4	10	11	24	1	1	21	6	—	—	2	5	—	4	41	46	4	11	4	3	
August . . .	8	24	24	5	11	13	12	2	1	19	11	—	1	5	7	1	1	40	46	1	4	5	4	
Septem- . . .	9	20	12	14	12	11	20	3	1	12	15	1	—	1	2	1	1	47	57	6	7	3	2	
Oktoob- . . .	10	22	18	16	9	13	23	1	1	11	8	—	—	6	5	2	2	48	52	8	9	6	1	
Novem- . . .	11	24	15	14	15	20	10	1	1	9	5	2	1	2	4	1	3	53	64	4	9	5	2	
Detsem- . . .	12	27	15	9	11	16	34	1	2	22	11	1	1	3	6	—	6	62	75	4	10	1	4	
																				B. Vanuse järgl —				
— 1 a. . .	13	50	36	—	—	—	—	1	—	201	137	2	1	2	—	—	—	1	5	—	—	1	2	
1—4 a. . .	14	86	80	1	—	1	—	2	—	30	34	2	2	—	—	—	1	4	7	—	—	—	—	
5—6 " . . .	15	21	16	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2	—	—	—	1	
7—9 " . . .	16	19	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	1	—	—	—	—	
10—14 " . . .	17	34	23	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	6	6	—	—	—	—	
15—19 " . . .	18	15	11	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	9	8	—	—	—	1	
20—24 " . . .	19	16	9	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—	—	9	11	—	—	1	—	
25—29 " . . .	20	10	5	1	—	1	—	5	2	1	—	—	—	1	1	—	—	8	10	—	—	1	2	
30—39 " . . .	21	14	16	5	—	2	4	2	—	1	—	—	—	1	1	—	—	22	29	—	—	7	4	
40—49 " . . .	22	12	11	12	14	4	8	—	—	—	—	—	—	1	8	11	2	1	54	49	1	1	4	7
50—59 " . . .	23	20	14	22	17	23	22	5	4	—	—	—	—	8	7	5	1	109	87	9	8	16	7	
60—69 " . . .	24	17	17	49	48	58	78	1	1	—	—	—	—	3	8	6	5	204	214	26	24	11	8	
70—79 " . . .	25	7	6	28	36	66	107	1	—	1	—	—	—	1	3	4	10	7	148	222	23	34	7	2
80—89 " . . .	26	4	1	13	16	14	45	—	—	—	—	—	—	—	2	—	6	34	68	5	15	—	—	
90—99 " . . .	27	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	
Teadmata . . .	28	4	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	7	—	1	—	—	
																				C. Linnade ja maade järgl —				
LINNAD —																								
VILLES . . .	29	80	51	93	101	47	66	2	1	21	18	2	6	14	15	25	20	235	288	28	50	30	17	
Tallinn . . .	30	28	20	42	39	25	27	2	—	1	—	—	4	2	15	11	11	83	111	9	24	13	10	
Haapsalu . . .	31	4	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	5	3	—	1	1	
Kuressaare . . .	32	1	1	1	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	2	—	—	—	
Narva . . .	33	6	5	9	9	2	8	—	—	4	2	—	—	3	1	2	1	16	22	2	5	3	—	
Nõmme . . .	34	5	4	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	7	13	1	1	1	—	
Paide . . .	35	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	6	—	1	—	—	
Paldiski . . .	36	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	
Petseri . . .	37	4	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	—	
Pärnu . . .	38	6	1	3	—	2	13	—	—	6	4	—	—	—	1	—	5	21	21	4	5	—	1	
Põltsamaa . . .	39	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	
Rakvere . . .	40	2	1	1	4	3	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	16	7	2	1	1	—	—	
Tapa . . .	41	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	2	2	1	—	—	1	
Tartu . . .	42	11	11	21	24	11	14	—	1	6	5	1	—	6	7	3	2	50	55	5	10	4	2	
Tõrva . . .	43	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	
Türi . . .	44	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	5	—	—	—	—	
Valga . . .	45	4	3	3	3	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	18	19	1	—	—	—	1	
Viljandi . . .	46	3	1	7	8	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	5	8	—	2	3	—	
Võru . . .	47	1	—	3	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	1	—	—	
MAAD —																								
ARROND. . .	48	249	215	41	32	127	205	19	9	210	153	12	3	32	36	2	2	379	437	36	33	18	17	
Viru . . .	49	43	28	6	6	26	41	2	1	26	11	2	1	4	3	—	1	64	75	4	6	2	5	
Järva . . .	50	18	18	4	3	11	14	—	—	7	8	1	—	2	—	—	27	32	5	1	1	2	—	
Häru . . .	51	32	28	5	8	15	32	5	—	16	19	—	—	1	7	—	59	56	3	4	3	—	—	
Lääne . . .	52	15	14	2	2	11	22	3	2	28	12	2	—	3	5	—	30	30	4	6	1	2	—	
Saare . . .	53	14	14	2	1	7	10	2	—	26	16	2	—	2	1	—	14	18	4	2	—	2	—	
Pärnu . . .	54	13	21	3	1	6	15	1	1	10	8	1	—	3	4	—	1	44	50	4	3	2	2	
Viljandi . . .	55	29	16	3	1	10	21	1	1	9	6	—	—	5	4	—	32	53	3	6	3	1	—	
Tartu . . .	56	40	38	10	5	19	34	2	3	46	39	1	1	4	2	—	67	86	6	2	2	1	—	
Valga . . .	57	7	5	1	2	3	4	—	—	12	10	—	—	2	1	—	5	9	3	2	2	—	—	
Võru . . .	58	26	22	4	3	15	9	—	1	29	21	3	—	3	5	—	29	40	4	1	1	—	—	
Petseri . . .	59	12	11	1	—	4	3	—	—	2	4	—	—	3	1	—	8	8	—	—	—	—	2	
Maad ühes neis asuvate linn-dega																								
Arrond. avec les villes . . .	60	329	266	134	133	174	271	21	10	231	171	14	9	46	51	27	22	614	725	64	83	48	34	
Virumaa . . .	61	51	34	18	19	31	50	—	—	31	14	2	1	8	4	2	2	96	104	6	9	6	5	
Järvamaa . . .	62	22	19	5	4	11	14	—	—	7	9	1	—	2	1	—	1	36	45	6	2	2	—	
Härjuma . . .	63	65	52	49	51	41	59	7	—	17	22	1	5	4	10	15	11	150	180	13	28	17	10	
Läänema . . .	64	19	15	3	3	12	22	3	2	28	12	2	—	3	6	—	—	32	35	7	6	2	3	
Saaremaa . . .	65	15	15	2	6	8	8	—	—	26	16	2	—	2	1	—	—	16	24	2	7	1	2	
Põhuma . . .	66	18	22	6	1	8	28	2	1	16	12	1	—	3	5	—	6	65	71	8	8	2	3	
Viljandima . . .	67	33	17	10	9	10	22	1	1	10	7	—	—	2	4									

Décès par les mois suivant les causes et d'après l'âge des décédés (suite).

Hingamisorganite haigused Affections de l'appareil respiratoire						Seedimisorganite haigused Affections de l'appareil digestif																					
Äge bronhiit ühes erinim. bronhita 5 a. juures Bronchite aiguë incl. bron. sans épithète (au-dess. de 5 ans)		Kroonil-bron. ühes erinim. br. üle 5 a. juures Bron. chr. incl. bron. sans épithète (au-dessus)		Kopsu-pöletik Pneumonie		Kopsu-keelme-pöletik Pleurésie		Teised hingamisorganite haig. (v. arv. tuberkuloos) Autres affect. de l'appareil respirat. (n. comp. tubercul.)		Mao- ja algsoolet-näigused (v. arv. vähk) Affections de l'estomac (non compris cancer)		Mao- ja algsoolet-näised Ulcer de l'estomac ou du duodenum		Kõhulab-tisus ja soolite põletik (alla 2 a.) Diarrhée et entérite (au-dessous de 2 ans)		Uss-jatku-ja pime-soole-pöletik Appendicite outlyph-tite		Soolte song, unamis-tus ja keerd Hernie, obstruction intestinale		Maksa- ja sapi-pöelhaigused Affec-tions du foe et des biliaires		Kõlu-keelme-pöletik ilma selgit. põhjust Péritonite sans cause indiquée		Teised seedimis-organ. lig (v. arv. vähk, tbc) Autres affect. de l'appareil dig. (non compris cancer et tubercul.)			
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
Par les mois.																											
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56															
3	2	4	2	70	68	5	3	73	50	5	3	8	1	13	6	2	2	2	4	9	6	4	10	5	6	1	
2	2	4	2	79	41	5	3	50	33	2	2	2	1	13	5	2	2	3	3	1	3	4	6	5	2	2	
—	—	2	2	66	50	2	—	47	43	5	1	7	—	9	5	2	5	3	2	3	5	3	9	6	3	3	
—	1	7	5	71	60	3	3	54	37	9	3	4	1	5	7	1	1	3	4	11	10	6	4	6	9	4	
3	1	6	3	76	55	2	2	49	36	4	2	2	—	10	6	4	2	2	2	8	11	6	6	8	5	5	
—	—	—	—	65	31	3	4	46	18	—	2	7	3	7	7	4	—	—	—	7	6	4	4	4	6	6	
—	2	3	1	27	21	3	1	30	8	4	3	9	3	13	11	4	4	7	7	1	8	5	5	2	7	8	
—	—	1	1	26	20	1	1	23	12	7	7	3	3	10	1	1	2	2	5	4	8	5	3	3	3	8	
2	1	2	—	33	19	2	3	23	10	6	1	8	5	6	5	6	3	7	7	—	10	10	7	4	7	9	
—	—	4	4	35	37	2	2	30	17	3	1	5	4	13	12	1	5	2	9	2	13	2	2	6	5	8	
—	2	3	1	44	35	1	2	37	24	9	4	4	2	13	7	7	2	5	2	8	10	2	5	4	8	11	
—	5	1	60	31	4	—	—	45	26	6	2	9	2	6	8	1	2	8	1	8	8	7	7	5	2	12	
D'après l'âge.																											
7	6	—	—	112	86	1	—	140	94	—	1	—	—	147	104	—	—	—	—	1	1	3	4	1	1	2	13
3	3	—	—	90	68	1	1	27	23	5	—	—	—	7	9	—	—	—	—	2	2	1	1	1	1	1	14
—	—	—	—	14	14	—	—	4	3	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	6	7	—	—	4	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	10	11	—	1	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	13	13	2	3	6	8	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	27	9	4	—	9	10	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	11	9	1	—	7	6	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	20	23	3	1	18	11	2	3	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	40	19	7	3	44	15	8	3	18	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	1	98	40	4	64	26	13	3	23	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	14	12	100	80	107	57	9	19	16	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	5	85	69	3	59	44	12	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	3	12	14	—	6	7	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	1	5	1	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	5	5	1	1	3	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
D'après les villes et arrondissements.																											
5	1	11	215	135	12	4	—	63	32	11	5	13	4	42	32	8	8	20	14	13	21	23	35	7	9	29	
1	19	79	45	5	1	—	—	19	10	4	1	9	2	13	11	4	5	9	8	5	9	4	16	3	—	—	30
—	—	1	3	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	1	6	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
2	1	26	19	1	1	—	—	4	1	2	—	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	1	1	1	3	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	10	6	15	8	—	1	9	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
—	—	1	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
—	—	1	—	8	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	1	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
—	—	6	3	47	24	2	—	17	4	1	1	—	—	4	4	1	1	5	1	1	3	6	7	2	—	—	42
—	—	—	—	2	2	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	—	1	1	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
—	—	—	—	4	4	—	—	5	3	1	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
—	—	—	—	4	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
—	—	—	—	4	4	—	—	5	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
5	9	20	13	437	333	21	11	434	278	47	22	67	19	112	78	19	20	37	9	83	55	44	41	66	46	48	
—	1	1	1	68	43	1	1	50	33	3	2	10	2	20	13	3	2	6	6	12	4	10	11	6	8	49	
—	1	1	3	22	18	1	1	33	25	4	2	6	2	3	9	1	2	1	2	6	2	7	2	6	3	50	
—	1	1	2	55	47	1	1	55	26	1	2	6	2	11	5	1	1	3	3	1	1	4	6	8	4	51	
—	1	1	1	38	28	1	3	46	28	2	1	1	—	5	7	5	3	3	1	1	11	3	3	1	12	52	
—	1	1	—	31	19	1	1	30	17	5	5	7	2	15	6	6	1	1	1	1	3	3	—	—	—	53	
—	1	2	2	35	37	4	3	28	19	3	3	4	1	5	3	5	1	6	5	1	4	4	6	7	2	54	
—	1	2	3	23	24	1	2	43	31	4	1	10	4	2	6	3	2	1	3	5	9	5	4	5	1	55	
—	1	1	1	48	50	5	5	53	41	10	3	8	4	19	8	2	5	6	6	1	15	6	7	5	9	56	
—	1	1	—	24	8	3	3	20	11	1	1	2	2	1	1	1	4	4	1	15	9	4	2	1	1	57	
—	—	—	—	39	25	2	—	41	22	6	1	1	2	11	3	1	—	—	—	—	8	5	1	7	4	58	
—	—	—	—	54	35	1	—	34	25	8	3	1	—	16	18	—	—	—	—	—	4	3	1	1	7	59	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
10	9	39	24	652	468	33	15	497	310	58	27	80	23	154	110	27	28	57	23	96	76	67	76	73	55	60	
1	1	2	2	102	67	2	2	55	34	6	4	10	2	28	19	3	3	8	1	12	5	15	15	11	11	61	
1	1	1	3	25																							

Décès par les mois suivant les causes et d'après l'âge des décédés (suite).

Kehaehitusvõid Viees de con- formation			Vastsündinute haigused Affections au premier âge			Väliseil põhjusil tekkinud sarmajuhud Affections produites par des causes extérieures						Raskesti määratavad surmapõhjused Maladies mal définies			Kokku Total	Üldse Gr. total							
Kaasasündinud ja sünnipärased Kehaehitusvõid Viees de con- formation con- génitaire			Kaasasün- dinud nõrkus Débilité congénitale et naissan- ce prématurée			Teised mõnurahai- gused ja hooldituse puudus Autres affections spéciales au premier âge et dé- faut de soins		Vana- dusnõr- kus Senilité		Enese- tap- mised Suicide	Tap- mised Homi- cide	Hukku- mised õnne- tusjuhu- tagu- järjel Morts violentes	Teised väliseil põhjusil tekkinud surma- juhud Autres violencees extérieu- res	Fundmata ja raskesti määratavad (äkiline surm) haigused Maladies inconnues ou mal définies (mort subite)			Surma- põhjus märkamata Maladies non spé- cifiées						
M.	N.		M.	N.		M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.				
Par les mois.																							
1	1	14	22	1	—	153	290	17	2	—	17	6	6	1	99	81	7	8	1034	1055	2089	1	
—	—	11	14	—	—	115	172	14	8	3	—	13	6	4	2	90	70	9	7	876	809	1685	2
3	2	12	9	—	—	127	218	25	11	2	3	15	9	6	2	90	84	7	10	917	981	1898	3
—	—	11	4	—	—	133	184	16	6	6	—	18	1	8	1	84	79	13	6	975	917	1892	4
1	2	19	9	—	—	133	188	16	12	5	—	19	8	6	1	106	70	8	8	1000	875	1875	5
1	—	12	15	—	—	86	119	20	11	2	1	25	5	7	—	77	55	18	9	838	672	1510	6
—	—	19	16	—	2	55	101	20	4	3	1	81	13	5	3	53	51	4	3	713	627	1340	7
—	—	13	13	—	—	74	90	22	4	2	—	40	11	9	4	87	50	3	6	716	537	1253	8
—	—	16	18	—	1	79	117	15	6	4	—	22	6	8	4	77	67	5	4	707	615	1322	9
—	—	14	15	—	—	92	156	13	7	4	1	22	3	7	11	102	64	5	7	756	645	1401	10
—	—	9	16	—	—	115	155	12	4	3	1	17	4	9	2	69	70	9	11	768	688	1456	11
—	—	10	12	1	—	114	182	12	3	5	—	15	9	11	4	80	79	11	7	855	760	1615	12
D'après l'âge.																							
7	7	100	162	2	3	—	—	—	—	1	—	8	2	1	2	228	163	8	11	1276	983	2259	13
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	32	17	3	1	73	75	2	7	796	685	1421	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	1	—	6	14	1	2	168	169	337	15
—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	6	6	4	—	7	11	—	2	129	136	265	16
—	—	—	—	—	—	—	—	18	6	5	1	16	3	2	—	11	11	—	2	156	180	336	17
—	—	—	—	—	—	—	—	44	16	11	1	36	1	5	1	9	9	1	1	265	244	509	18
—	—	—	—	—	—	—	—	24	15	4	1	35	10	6	—	12	12	1	0	439	303	742	19
—	—	—	—	—	—	—	—	33	12	10	1	24	2	15	3	14	8	—	—	346	272	618	20
—	—	—	—	—	—	—	—	33	12	10	1	34	5	9	2	43	32	5	2	629	474	1103	21
—	—	—	—	—	—	—	—	18	10	5	2	39	11	10	3	79	46	9	2	775	518	1293	22
—	—	—	—	—	—	—	—	8	13	29	4	3	1	12	1	147	79	5	3	1203	695	1898	23
—	—	—	—	—	—	—	—	131	198	21	8	2	15	10	4	203	162	9	5	1618	1366	2984	24
—	—	—	—	—	—	—	—	593	896	11	5	—	25	5	4	135	145	13	5	1556	1890	3446	25
—	—	—	—	—	—	—	—	488	723	1	—	2	1	3	2	35	43	1	0	682	1026	1708	26
—	—	—	—	—	—	—	—	44	109	—	—	—	—	—	—	2	4	1	—	50	128	178	27
—	—	—	—	—	—	—	—	12	33	1	1	—	6	2	1	10	6	43	38	127	132	259	28
D'après les villes et arrondissements.																							
2	3	52	40	1	—	108	257	92	36	9	3	87	29	45	12	134	89	49	39	2621	2361	4982	29
—	2	21	13	—	—	20	54	45	12	4	1	42	9	30	4	48	29	6	7	1039	852	1890	30
—	—	—	—	—	—	3	3	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	10	8	49	34	83	31
—	1	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	33	45	78	32
—	—	8	1	—	—	21	36	8	2	2	—	11	1	4	—	15	6	23	22	267	232	499	33
—	—	4	3	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	2	4	—	2	71	78	149	34
—	—	1	—	—	—	2	6	1	—	—	—	2	1	—	—	2	2	—	—	36	34	70	35
—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	1	15	10	25	36
—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	19	23	42	37
—	—	—	—	—	—	16	33	10	2	—	—	6	2	1	2	10	9	5	2	187	193	380	38
—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	1	2	1	—	3	3	—	1	22	16	38	30
—	1	—	—	—	—	4	19	5	1	—	—	1	—	—	—	5	3	—	—	92	73	165	40
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	—	—	24	20	—	—	24	20	53	41
—	—	—	—	—	—	26	72	9	10	1	2	14	11	4	3	23	13	—	2	489	483	972	42
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	4	4	1	—	19	24	43	43
—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—	24	21	45	44
—	—	—	—	—	—	3	3	4	1	—	—	3	1	1	1	2	4	1	—	95	84	179	45
—	—	—	—	—	—	3	23	3	3	1	—	1	1	1	—	5	5	3	—	95	99	194	46
—	—	—	—	—	—	1	6	1	1	—	—	—	—	2	—	4	2	—	—	45	31	76	47
6	5	108	122	1	3	1168	1705	110	42	32	4	217	52	41	13	880	731	50	47	7534	6840	14374	48
1	1	13	15	—	1	119	156	32	8	3	1	38	8	3	1	123	84	8	7	1049	881	1930	49
—	—	4	9	—	—	68	129	12	4	4	1	15	2	—	3	26	32	1	2	449	471	920	50
—	—	6	11	—	—	115	159	5	5	5	—	31	6	9	—	111	84	3	—	889	791	1680	51
—	—	—	—	—	—	128	184	7	1	1	—	22	6	4	1	69	53	13	10	723	606	1329	52
—	—	—	—	—	—	114	196	—	—	—	—	7	2	2	1	48	48	3	7	525	547	1072	53
—	—	—	—	—	—	131	198	14	6	3	—	27	3	7	—	76	72	7	3	657	638	1295	54
—	—	—	—	—	—	118	200	13	4	5	1	13	8	1	—	60	36	2	4	606	623	1229	55
—	—	—	—	—	—	194	247	19	5	5	1	32	9	5	4	113	119	6	6	1165	1084	2249	56
—	—	—	—	—	—	32	47	5	—	—	—	10	2	2	2	29	12	1	—	265	159	424	57
—	—	—	—	—	—	85	106	7	6	1	—	12	4	6	1	67	51	4	3	673	536	1209	58
—	—	—	—	—	—	61	89	2	2	3	—	10	2	2	—	158	140	2	5	533	494	1027	59
8	8	160	162	2	3	1276	1972	202	78	41	7	304	81	86	25	1014	820	99	86	10155	9201	19356	60
1	2	22	18	—	1	144	205	45	11	5	1	50	9	7	1	143	83	31	29	1408	1186	2594	61
—	—	6	10	—	—	73	139	14	5	5	1	21	4	—	3	30	37	1	2	583	555	1088	62
—	—	2	27	—	—	136	215	52	20	9	1	73	15	40	4	164	117	9	4	2014	1731	3745	63
—	—	—	—	—	—	131	186	8	1	1	—	23	6	4	1	70	53	23	18	772	640	1412	64
—	—	—	—	—	—	116	202	—	—	—	—	7	2	2	1	51	49	3	7	558	592	1150	65
—	—	—	—	—	—	147	231	24	8	3	—	33	5	8	2	86	81	12	5	844	831	1675	66
—	—	—	—	—	—	122	227	18	7	6	1	15	10	3	—	68	41	5	5	723	738	1461	67
—	—	—	—	—	—	220	319	22	15	6	3	48	20	9	7	136	132	6	8	1654	1547	3201	68
—	—	—	—	—	—	35	52	9	1	1	—	13	4	3	3	35	20	3	—	379	297		

JOOKSVATE ANDMETE SAAVUTAMISKORD.

MÉTHODES D'ÉTABLISSEMENT DES DONNÉES PUBLIÉES DANS LES TABLEAUX COURANTS.

Standartnumera- ratsioon.

Jooksvate igakuuliste tabelite otsimise kergendamiseks on tarvitusel alaline standartnumeratsioon: iga tabel kannab alati üht ja sama numbrit. Tab. nr. 2 käib alati väljaveo kohta, tab. 14 Vabariigi piiridest ülesõitute arvu kohta jne.

See numeratsioon ei muutu ka siis, kui mõni tabel peaks mingisuguseil põhjusil välja jääma või tehniliselt mitu lehekülge kaugemale pandama kui seda tema number näitab, — sisukorras võib tabelleid alati ainult nende numeratsiooni järele otsida.

Ka vormilt püsivad standartnumeratsiooniga tabelid terve aasta kestel muutumatult: ühtegi lahtrit või andmete rida ei võeta vähemaks (juure võib tulla). See kindlustab soovitatavate võrdluste identisuse.

Iga kalendriaasta lõpul tuleb numeratsioon kui ka tabelite sisse revideerimisele.

Samuti on edaspidi kuukirjas avatavate mitmesuguste aastatälevaade tabelis eraldatud standartnumeratsiooniga kõik tabelid, mida on kavatsatud avaldada samal vormil ka järgnevat aastal.

Teksttabelid ja need suuremad tabelid, mida tulevikus pole kavatsatud avaldada samal vormil, kannavad narilikku järjekorranumbrit tabelpea sees, pehmel nurgal. Standartnumeratsioon aga paigutatakse tabelpealkirja alguses.

(„Tab...“.)

Jooksvate andmete saavutamisiisli.

Järgnevalt toome lühikese ülevaate jooksvate andmete saavutamisiisli ja osalt ka kokkuvõtmise korra üle, nende standartnumeratsiooni järjekorras.

Tab. 1—4. Väliskaubandus. Väliskaubanduse andmete kokkuvõtmist teostab Riigi Statistika Keskbüroo tolliametite kauba-revideerimise aktidest ja kauba väljalaske ordereist väljakirjutatud kaartide järele; posti kaudu toimitatava väliskaubanduse kokkuvõtteid — postiraamatulist väljakirjutatud kaartide järele. Tallinnas teostavad neid väljakirjutusi Keskbüroo ametnikud.

Andmed kauba väärtuse kohta on täiel ulatusel kontrollitud väljastu andmete ja Riigi Statistika Keskbüroo aukorrespondentide ja kaubanduslike ettevõtete poolt ülesantud usaldusvääriliste hindade järele.

Kuukirjas ilmuvad andmed sisaldavad kaubarühmade järele ka läbikäiku üksikute riikidega. Üksikute ainete sisse- ja väljaveo kohta riikide järele avaldatakse andmed ainult aastakokkuvõtte, mis eriväljaandena ilmub ja ka muid täiendavaid andmeid toob.

Kuid Riigi Statistika Keskbürool on andmeid ka iga üksiku aine sisse- ja väljaveo kohta iga kuul, milleid sellekohasel vajadusel võib saada.

Arvestamise objektiks on sisseveos:

- väljamaa kaubad, mis lõplikult tarvitamiseks sisse veetud,
- väljamaa kaubad, mis ajutiselt täiendavaks ümbertöötamiseks sisse veetud, peale N. S. V. L. kaupade,
- omamaa kaubad, mis välisriikest tagasi veetud peale täiendavat ümbertöötamist ehk turu puudusel.

Väljaveos:

- omamaa saadused, mis välisriikesse müüdnud ehk müügisks välja veetud.
- omamaa saadused, mis välisriikesse täiendavaks ümbertöötamiseks veetud,
- väljamaa kaubad, mis siseturul olnud müügisks ehk täiendavaks ümbertöötamiseks, peale N. S. V. L. kaupade.

Arvestamise silmapilguks nii sisse- kui väljaveos on kaupade tollikorraldusest väljalaskmine, s. o. sisseveos tollimaksude õiendamise ning väljaveos kaupade väljasaate moment.

Kauba kaal on vastavalt tollitariifi nõudele bruto ja netto arvestatud. Tollivabad kaubad on bruttokaalus arvestatud, kui korda ei läbe nettokaalu kindlaks määrata.

Kauba väärtuse sisseveos loetakse kauba eest makstud summa, ühes arvatud veokulud Eesti piirini (cif). väljaveos — kauba eest saadud summa ühes veokuludega kuni Eesti piirini (fob).

Riik: Sisseveos arvestatakse kauba päritolu riik; kui see teada pole, kauba müüja riik ning viimase mitteteadmisel kauba saatja riik. Väljaveos on arvestatud kauba tarvija riik ehk kauba ostja riik ning mõlema eelmise mitteteadmise puhul riik, kuhu kaup saadetud.

Transiidis arvestatakse läbi Eesti veetud väljamaa kaubad. Arvestusmomentiks on kaupade Eesti territooriumist väljaveo moment.

Algandmed transiidi arvestamiseks saadakse tolliametilt ärakirjade niol revideerimisaktidest. Transiid arvestatakse ainult kaalu järele ja nimelt bruttokaalus. Kokkuvõtteid tehakse aasta kohta üksikasjaliselt iga aine ja kauba saaja ja saatja riigi järele, — kuu kohta aga võetakse kokku ainult läbikäinud kaupade ütdarv.

Tab. 5. Tollitasuste tulude andmed avaldatakse Peatolliameti kokkuvõtete järele.

Tab. 6. Riiigiraudteede tegevus. Andmed laiaroopalise ning kitsaroopalise raudtee tegevuse kohta võetakse kokku igakuuliselt Riigi Raudteevalitsuse poolt algdokumentide järele.

Tab. 7. Laevasõidu alal saab Riigi Statistika Keskbüroo teated iga sisse- ja väljasõitnud laeva kohta tolliametilt. Võetakse kokku iga kuu — Tallinna sadama kohta sisse- ja väljasõitnud laevade arv ja maht, kaup ja reisisjad, liigitatult lipu ja tähtsamate tuleku-mineku sadamate järele — teiste sadamate kohta võetakse kokku ainult liigitamata üldarvud. Aastakokkuvõtteid tehakse ühtlaselt kõigi sadamate kohta, liigitades sisse- ja väljasõitnud laevade arvu ja mahtu ning laevadel veetud kaup ja reisisjad lipu ja sadama järele.

Tab. 8—11. Pankade äriseisude kokkuvõtteid teostatakse Riigi Statistika Keskbüroo poolt erapankade (aktsiapanga- ja pangakontor) ja tähtsamade ühispankade poolt kokkuseatavate aruannete järele, mida need asutised Rahaministeeriumile esitama on kohustatud (seatakse kokku iga kuu 20-dal 1 kuupäeva poole).

Tab. 12. Riigi sissetulekud: Andmed riigi tegelikkude kulude ja tulude üle saadakse Riigikassalt sellekohaste kuukokkuvõtete ja aastaaruannete niol. Eelarveliste kulude ja tulude arvud võetakse Riigi Teatajas avaldatud andmete järele.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaperite hinnad: Tallinna börsi kursid arvutatakse Riigi Statistika Keskbüroo poolt Pankade nõukogu büroo poolt saadavate kursisedelitel alusel.

Tab. 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud isikute arv: Andmed Eesti sisse- ja väljasõitnute üle võetakse kokku piiripunkttest läbisõitnud isikute nimestikute järele. Kuukirjas avaldatavad tabelid sisaldavad neid tunnuseid, mida võimalik on saavutada iga üksiku välispassiga reisi ja kohta piiripunktide nimestikust, nimelt, sugu ja riikkondsust.

Ülepiirisõitjate sooligituses võib mõningad vähemad ebatäpsused ette tulla, kuna piiripunktide nimestikus tihti üksikute reisisjate sugu selgusetuks jääb.

Arvestatakse milte ainult täiskasvanud isikuid, kellel igal-ühel omaette välispass, vaid ka nendega ühes sõitvaid lapsi, kes vanemate passil märgitud.

Peale välispassidega sisse- ja väljasõitjate arvestatakse sissepassidega ülepiirikäijaid Eesti ja Läti kodanikke üksikute piiripunktide järele, kuna piirivalve punktides üleikäjad, vaid kokkuvõtuna avaldatakse. Sooliigitust nimetatud andmed ei sisalda.

Tab. 15. Andmed elanikkude arvu liikumise üle linnades võetakse kokku igakuuliselt linnade aadresslaudade või vastavate linnade politseiasutiste aruannete järele.

Tab. 16. Liikvel oleva raha kui ka rahakatte kohta saadakse andmed Eesti panga äriseisust (avaldatakse müüri päev pärast tähtaega).

Tab. 18. Pankade vahelise arvekoja tegevuse kohta annab andmeid Eesti Pank, mille juures arvekoda asub.

Tab. 19. Protestitud vekslite kohta saadetakse andmed notariuste poolt Eesti Pangale, milline teeb kokkuvõtted kuu jooksul protestitud vekslite arvu ja summa kohta ja need Keskbüroole edasi annab.

Tab. 20. Andmed aktsiaseltside ja osuühisuste asutamise, likvideerimise ja põhikapitali suurendamise ning vähendamise kohta võetakse kokku Kaubandus-Tööstus- ja Rahaministeeriumi poolt väljaantud aktsiaseltside ja osuühisuste registreerimise ja osu- kapitali summa muutmise lubade, ning saadud ettevõtete likvideerimise teadaannete põhjal.

Tab. 21. Aktsiisi Peavalitsuse kontrolli alla kuuluva tööstuse toodangu kohta saadakse andmeid nimetatud Peavalitsusest. Andmeid põlevkivitoodangu üle saadakse Riigi Põlevkivitööstuselt ning nad käsitlevad ainult viimase tegevust.

Tab. 22. Loomahaiguste statistika. Kõik ametlikud loomaa- rsted, kelle ülesandeks on tarvilikul korral loomadele abi anda ja taudide vastu võitlemiseks sunduslikke abinõusid maksta panna, on ühtlasi kohustatud Loomatervishoiu Peavalitsusele oma tegevusest aru andma. Selle juures peavad nad kõiki haigusi, milliseid konstateerivad, vastavale teatelehtedele registreerima ja neid iga kuu lõpul (taudijuhitumused — otsekohe peale registreerimist) ära saatma. Need teated ja aruanded on loomahaiguste statistika aluseks. Iga kuu esitatud materjal töötab Keskbüroo poolt läbi ja avaldatakse kuukirjas.

Tab. 23. Tapamajade toodangu statistika. Tapamajad saadavad iga kuu oma aruanded Loomatervishoiu Peavalitsusele. Need aruanded töötab Keskbüroos läbi ja tehakse iga kuu üldised kokkuvõtted tapamajades tapetu ja järelevaadatud loomade arvu ning nende lihatoodangu üle.

Tab. 24. Suurmüügihindad kujutavad aritmeetilisi keskmisi Tallinna börsikomitee juures asuva hindade koteerimise komisjoni poolt 4 korda kuus koteeritud hindadest.

Tab. 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järele arvutatakse Tallinna kohta tab. 26 avaldavate hindade alusel. Arvutusviisi kohta vaata üksikasjaliselt „E. St.“ 1927. lhk. 389.

Tab. 26. Toidu- ja esimesejärgu tarbeainete väikemüügi- hindade üle kogutakse andmeid omavalitsuste kaudu kohalikest turgudest ning turul müügil puuduvate ainete kohta vastavaist kohalikesi kaupadesi. Andmeid kogutakse hinna alam- ja üle- määra ning nõutavama sordi hinna kohta. Ained on rühmitatud kahte rühma, ühe rühma ainete hindade kohta kogutakse andmeid neli korda kuus (1., 8., 5. ja 12. kuupäevil), teise rühma ainete kohta kord kuus (15. kuupäeval).

„Tähtsamate ainete turuhindade“ tabelis nr. nr. 1—11, 16—20, 25—34, 36—47 ja 68—76 all avaldatud ained kuuluvad esimesse rühma, teised — teise rühma. Tabelis on toodud hinnad nõue- tavama sordi kohta, kusjuures esimesse rühma kuuluvate ainete kohta toodud hinnad kujutavad aritmeetilisi keskmisi selleko- hasoist neli korda kuus kogutud andmeid. Kaupluste hinnad on tabelis väljendatud kursinumbritega.

Tab. 27 ja 28. Suurmüügi- ja elumaksumusindeksite koosta- misviiside kohta ilmuvad iga kuukirjas vastavate tabelite juures, selgitavad märkused.

Tab. 29. Tööturu alal saab R. S. K. tööborsidelt kuuaru- anded, millised kokkuvõetult näitavad tööjõu pakkumist ja nõudmist tööborsides üleriiklikus ulatuses ametalade ja tööstus- harude järele. Peale üleriikliku kokkuvõtte avaldatakse and- med tööturu seisukorrast veel eraldi linnade järele, kus asuvad tööborsid. Peale tööborside andmete avaldatakse veel andmeid kolme eravahetatluskontori tegevusest, millised taotlevad töö- borsidega ühtlaseid sihte. Keskbüroo saab andmed kätte iga järgneva kuu keskpaigas.

Tab. 30. Andmed töötajate arvust suur- ja kesktööstuses ilmuvad igakuuliselt. Peale töötajate üldarvu ja tööliste arvu liikumise absoluutarvudes avaldatakse tabelis suhtarvud indek- site näol tööstuses legeva tööjõu kasvamisest või kahanemi- sest. Suurtööstuse üldkokkuvõttes tuuakse erireas andmed 20-49 töötajaga ettevõtete kohta. Algallikaina on kuuteatele- hed ettevõtete isikliku koosseisu liikumisest, milliseid Keskbüroo saab tööinspektorite kaudu iga järgneva kuu teise poole kestel.

Kuna tööstusettevõtete isikliku koosseisu (tööjõu) tabelis andmed antakse ainult tööstusharude pearyhmade järele, vajadus aga osutub saavutada ülevaadet üksikasjalikust tööta- jate arvust tööstusharude al ja o l u s t e ulatusel, siis antakse sellekohased kokkuvõtted kaks korda aastas — 1 jaanuarist ja 1 juulist.

Tab. 31. Tööõnnetuste arvu jooksvas statistikas on andmete algallikad ja sellega ka arvestatavate ettevõtete ulatus sama, mis tab. 30.

Tab. 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid (1-ks kuupäevaks) tuuakse iga kuu tab. 30. Hõlpsamaks võrd- luseks ajas on indeksid toodud ses tabelis pikema aja kohta.

Tab. 33. Andmed nakkushaiguste liikumise üle avaldatakse arstide poolt Keskbüroole saadetud isiklike registreerimis- kaartide alusel.

Tab. 1. Sissevedu detsembris 1928 a. — Importation en décembre 1928.

Kokkuvõtted on tehtud lühendamata arvude järgi. Arvud alla 0,1 on märgitud „0,0“. — Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par „0,0“.

Belgia Belgique	Hollandi Paig-Bas	Inglise Angl-terre	Lähi Latio-ette	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola Poon-ne	Prantsuse France	Rootsi Suède	Saksa Allee-magne	Soome Fin-lande	Taanu Däne-mark	Cehoslovakia Tcheeo-slavak	Ühisriigid Ühis-Erats	Muid Austra-pays	Sellest India Dont. Inde	Kokku Total	%	HX/1913
321	315	321	55	1293	1054	5	16	7819	14	1481	0,4	1983	110	—	14462	83,5	122755
9	9	9	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—	27	0,3	153
562	562	562	5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—	578	1,3	11365
37	70	37	0,4	958	1557	26	2	2902	5	467	15	80	1154	337	7382	17,0	59353
6	0,6	6	206	2	0,4	2	0,1	8	9	9	0,0	0,2	44	42	225	0,5	10254
2	0,2	2	73	20	0,5	0,3	0,0	0,1	4	0,1	0,0	0,2	44	58	0,1	0,1	1432
0,0	0,0	0,0	0,0	5	33	5	0,1	15	1	0,9	27	0,1	123	112	0,3	0,3	3475
0,0	0,0	0,0	0,0	2	0,8	0,8	21	40	645	0,3	0,3	0,2	18	773	1,8	6661	
1	0,2	15	16	13	2	2	2	7	2	0,0	0,2	266	329	647	1,5	8220	
0,3	3	11	6	0,0	2	6	1	26	1	0,2	0,2	70	0,2	1737	11	1737	
485	126	126	6	0,1	0,4	0,4	95	356	1	13	15	0,0	0,1	1088	2,5	24416	
0,3	22	22	40	0,1	38	4	34	227	4	19	1	0,2	0,5	339	0,9	9823	
0,0	12	0,2	2	0,0	0,0	0,3	899	17	0,1	1	7	0,2	0,5	339	0,9	9823	
0,2	24	75	0,5	0,0	0,1	0,1	69	166	4	8	7	33	9	3408	14	3408	
—	8	9456	26	17	5	0,1	211	482	22	0,0	0,0	0,1	0,2	617	1,4	17518	
0,0	6	155	23	539	235	7	9	54	4	12	1	812	20	10805	25,2	65104	
—	5	180	52	0,3	54	2	153	237	15	8	0,2	123	11	1027	4,3	29464	
—	0,0	9	8	0,0	0,1	0,1	0,0	12	0,0	0,6	0,8	0,3	0,2	830	2,2	44282	
516	423	1095	370	3029	3625	61	1940	12682	718	107	2015	4618	1827	10805	25,2	65104	
1,2	1,0	25,5	0,9	5,9	7,0	0,1	4,5	29,4	1,7	0,2	4,7	10,7	1,2	1027	4,3	29464	
14972	4204	104688	11012	30292	31541	2617	36522	129653	5663	6863	7684	61216	22336	6177	149	0,3	14972
972	376	17945	453	3011	5685	178	975	15070	730	221	367	6407	1492	6091	54	0,1	489618

B. Kroomides. — Ekst.-couronne d'Estonie, figule 100/248 gramme de 120 par 100 marks antérieurs

1. Céréales, pommes de terre, fourrage
 2. Denrées alimentaires d'origine animale
 3. Poissons et leurs produits
 4. A. prod. alim., alcool et boissons
 5. Animaux vivants et oiseaux
 6. Peaux, cuirs, poils, chev. et autr. mal. anim.
 7. Semences et plantes
 8. Bois et ouvrages en bois
 9. Papiers et imprimés
 10. Coton lin et autres matières filamenteuses
 11. Produits de l'industrie textile
 12. Métaux bruts et travaillés en partie
 13. Autres ouvrages en métal
 14. Machines et outillage agricoles
 15. Instruments, moteurs et moyens de transp.
 16. Instruments, appareils, armes à feu
 17. Pierres, terres, poteries, verres etc.
 18. Combust. minéraux (charbons, schistes comb.)
 19. Huiles, graisses, résines et leurs produits
 20. Engrais
 21. Produits chimiques, teintures, drogues
 22. Ouvrag. d'art. inst. de musique et autr. artiel.

1/1 — 31/XII 1928.
 Kokku—Total { %
 November—Novembre 1928.
 1) Sillest.—Dont: 1) Itaalia (Italie) 620 tn.—260 955 kr.; 2) Siiria (Syrie) 31 tn.—68 196 kr.; 3) Heiveetsia (Suisse) 7 tn.—46 307 kr.; 4) Hispaania (Espagne) 127 tn.—46 153 kr.

Tab. 2. Väljavedu detsembris 1928 a. — Exportation en décembre 1928.

Kokkuvõetud on tehtud lühendamata arvude järgi. Arvud alla 0,1 on märgitud 0,0. Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par „0,0“

Dens les chiffres du tableau, les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. L'exportation comprend toutes les marchandises exportées de l'Estonie et passées les douanes estoniennes, y compris aussi les marchandises indigènes exportées temporairement pour en tenter la vente ou pour une transformation (au sein de douane) destinées à être réintroduites dans les déclarations desinées.	A. Toonimised — En tonnes.												Kokku Total	%				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			13	14	15	16
	Belgia Belgique	Holland Pays-Bas	Inglise Angl. terre	Leedu Lih. ante	Läti Letto	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prant. saue France	Rootsi Suetla	Saksa Allic. magne	Soome Fin. lande	Taanli Dome. mark	Ühis. Elaris. Ühis	Müüd Müüd	Sellest — Dont Danzig Norra Dunt zig	Norra Norra	vege vege	Kokku Total	%
1. Tera- ja jahvatatud vill, kartul, loomatoit . . .					125			50	342								517	1,2
2. Toiduained — karisasaadused . . .			178		6			8	255								877	2,1
3. Kala ja kala-kaup . . .	0,4		5	0,2	7		4	7	3	5				0,6			28	0,1
4. Müüd toidu- ja maiasained, piiritus ja joogid . . .							0,4	0,5	3					0,0			17	0,0
5. Elusloomad ja linnud . . .								4	17	0,3		17					44	1,0
6. Nahk, nahkkaup ja müüd loomasaadused . . .					1				0,1								41	0,1
7. Seemned ja einetaimed . . .			4														4	0,0
8. Fude- ja puutõusasaadused . . .	1189	3 049	16 849		476		87	368	285	10	7	305	761	4			22 666	53,1
9. Paber, paberkaup ja trükitöö . . .	168	117	1 419	92	34	1 470	1 171	18	0,2								56 898	0
10. Fuurvil, lina ja müüd kütained . . .	246		749		32			59	26	25			14				1 107	2,6
11. Tekstiiltootussaadused . . .	1		34		38			59	128	9	186		838	56	12		1 523	3,6
12. Metallid . . .								12	153		3		538	853			1 022	2,4
13. Metallkaup . . .					0,7			0,0	0,1		0,3		16				298	0,7
14. Põhitõmmasinaid ja -riistad . . .			0,3										0,2				0,3	0,0
15. Müüd lõh- ja jõumasin, transportriistad . . .	0,0	0,0		4	2			0,1	7	1							18	0,0
16. Instrumente, aparatuurid, laskeristad . . .					16			0,0	0,1	1 564			0,2				1 042	2,4
17. Kivid, mullad ja nende saadused . . .								26	259	30							321	0,8
18. Kivisüsi, koks, põlevkivi . . .			0,5		5					280							320	0,8
19. Üld, rasvad, valgud ja nende saadused . . .																	321	0,8
20. Väetisained . . .																	320	0,8
21. Keemilised, värvid, apteegikaup . . .																	320	0,8
22. Kunstikaup, muusikar. ja m. eesp. nim. kaup . . .																	320	0,8
B. Kroonimised — Ekkr. — couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs).																		
	Kokku — Total { kg / %																	
1. Järela, pomes de terre, fourrage . . .					13 728			5 030									48 293	0,5
2. Deevades alimentaires d'origine animale . . .					20 796			10 030	1 383 048	23 862							1 818 775	20,6
3. Poissons et leurs produits . . .					2 480			2 640									18 735	0,2
4. Prod. alim., alcool et boissons . . .			18 745	87	3 102			500									26 890	0,3
5. Matruur, vanaid ja oisear . . .																	10 500	0,1
6. Penaur, eadur, pois, cheveur et autr. mul. anim. . .																	110 072	1,2
7. Senaur, eadur, pois, cheveur et autr. mul. anim. . .																	2 420	0,0
8. Bois et ouvrages en bois . . .					6 425			1 691	145 315	3 370	1 779						2 108 970	23,4
9. Papiers et imprimés . . .	77 738	257 985	1 549 444		10 322	979 741		1 691	145 315	3 370	1 779						1 228 209	13,7
10. Colon, lin et autres matières filamenteuses . . .	391 498	27 517	286 735	34 123	59 994			21 991	83 645	3 771							1 709 575	19,0
11. Produits de l'industrie textile . . .	3 180		1 173 334		132 376			160 317	513 022	27 062	453 352						1 634 023	18,2
12. Métaux bruts et travaillés en partie . . .			57 659					6 637	13 321								53 993	0,6
13. Autres ouvrages en métaux . . .								263	380								31 900	0,3
14. Machines et outillage agricoles . . .					921			205									11 723	0,1
15. Autres machines, moteurs et moyens de transp. . .								280	5 256	7 042							44 860	0,5
16. Instruments, appareils, armes à feu . . .					2 827			345	5 545								880	0,0
17. Pierres, terres, poteries, verres etc. . .					656			12 689	47 185								60 860	0,7
18. Combust. minéraux (charbons, solistes comb.) . . .					480			2 085	20 723								27 106	0,3
19. Hoales, graisses, résines et leurs produits . . .	200		40														37 009	0,1
20. Égauris . . .																	991 216	21
21. Produits chimiques, teintures, drogues . . .																	66 961	0,2
22. Ouvrages d'art, inst. de musique et autr. artiel. . .																	127 108	0,3
Kokku — Total { Cr. / %																		
1/1 — 31/XII 1928 . . .	502 668	285 777	3 343 971	65 470	269 591	378 741	231 084	289 434	1 133 390	400 051	453 936	121 537	531 801	245 197	48 942	8 995 335	100	
November — Novembre 1928 . . .	4 361 406	4 413 748	44 172 440	1 611 148	286 681	5 495 545	1 676 638	955 055	3 292 767	910 978	425 055	2 098 666	505 391	414 172	212 882	4 670	53 118	
November — Novembre 1928 . . .	509 561	455 735	2 541 166	25 633	427 147	650 688	62 945	289 274	3 074 038	671 841	512 115	170 781	241 334	31 956	76 708	3 532 257	100	

1) Saksamaa; 2) Rootsi; 3) Lõuna-Aafrika (Aafrika Süd); 4) Argentina (Argentine); 5) India Briti (Inde de Bretagne); 6) Kreeka (Grèce); 7) Poola (Pologne); 8) Egiptus (Égypte); 9) Hiina (Chine); 10) Itaalia (Italie); 11) Prantsusmaa (France); 12) Rootsi (Suède); 13) Soome (Finlande); 14) Taani (Danemark); 15) Norra (Norvège); 16) Rootsi (Suède); 17) Rootsi (Suède); 18) Rootsi (Suède); 19) Rootsi (Suède); 20) Rootsi (Suède); 21) Rootsi (Suède); 22) Rootsi (Suède).

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu detsembris 1928 a.
Importation et exportation des principaux articles en décembre 1928.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekv.—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr.	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekv.—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr.
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
I. Tera- ja jahvat. vili, kartul, loomad							
1	Rukis	14 462,4	2 908 233	300	Tselluloos märg	—	—
	Sel.: Saksa	5 883,4	1 083 746	302	Punpapp värvimata	132,8	29 435
2	Nisu	1 949,2	409 328		Sel.: Soome	121,4	26 927
	Sel.: Ühisriigid	1 777,9	373 368	318	Läti	11,4	2 508
3	Oder	931,8	167 782	322	Paberossipaber	3,7	9 916
4	Kaer	1 389,9	425 924		Kirjutus- ja trükipaber	2,8	2 145
6	Mais	1 929,8	249 710		Sel.: Soome	2,0	1 479
7	Muu teravili ern.	—	—	323	Tapetid ja bordüürid	9,7	9 879
8	Herned	949,0	302 181	333	Raamatud ja ajakirjad võora- keelsed	2,4	4 946
12	Nisujahu	581,7	162 875	X. Puuvill, lina ja muud kiudained			
	Sel.: Inglise	321,4	89 978	335	Puuvilli toores	646,5	882 551
	Ühisriigid	150,5	42 143		Sel.: Ühisriigid	318,4	620 418
	Kaanaolu	102,4	28 604	339	Kanep	265,2	506 867
17	Manna	28,6	8 447		Sel.: Lõunaslaav.	74,2	61 451
	Sel.: Rootsi	16,2	4 777		Läti	40,2	37 947
	Prantsuse	4,9	1 460		Sel.: Lõunaslaav.	12,5	9 592
20	Herkulo ehk kaeratangud	29,3	9 303	341	Dzhuut	224,3	130 561
24	Kliid igasugused (loomatoit) Sel.: Saksa	50,9 50,9	7 645 7 645	343	Vill värvimata	13,0	44 926
25	Õhkoogid	49,1	8 345		Sel.: Inglise	3,5	21 096
29	Muu loomatoit ern.	2,7	448		Saksa	3,4	9 702
					Läti	2,2	5 390
III. Kala ja kalukaup							
53	Heeringad	578,6	170 588	XI. Tekstiiltoöstussaadused			
		575,6	169 479	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	6,4	12 761
IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid							
87—96	Puuvili ja mürjad kuivatatud	120,2	83 308	354—363	Puuvillariie	16,3	151 429
131	Riis	245,8	63 922		Sel.: Saksa	4,1	41 300
	Sel.: India	232,7	60 504		Inglise	4,1	39 694
	Inglise	13,0	3 387		Tshehoslov.	3,5	29 313
133	Kohv toores, ubades	6,5	13 576		Sukad, sokid	0,8	16 283
136, 139	Kakao ubades ja pulbris	16,8	18 794	370	Muu kujutud töö ern.	6,4	7 551
140	Tee igasugune	4,2	12 401	392	Kõied ja nõõrid	2,0	2 751
141—142	Suhkur peenike ja rafinaad	2 120,2	539 386	393	Kalavõrgud	1,6	10 799
	Sel.: Poola	1 556,6	393 897	395—396	Villane lõng	10,3	70 796
	Tshehoslov.	463,3	117 879	397—399	Villane riie kangais	10,7	190 028
	Sel.: Taani	49,0	61 818		Sel.: Prantsuse	3,8	64 048
	Prantsuse	13,8	22 200		Saksa	1,6	30 987
	Ühisriigid	13,7	9 977		Inglise	1,8	33 137
156—166	Viinad ja veinid	3,2	6 999	407—408	Siid- ja kunstiidniit ja -lõng	1,5	12 852
179	Margariin	4,1	4 256	409—412	Siidriie	0,3	19 851
	Sel.: Soome	4,0	4 196	426—428	Viltriie ja sellest kaup	0,3	4 032
183	Sool	3 791,7	80 512	429	Vahariie ja sellest kaup	4,0	17 421
184-b	Kopra	93,2	46 280	431	Linoleum	5,3	6 769
					Sel.: Läti	3,2	3 845
				441—446	Valmisriided igast materj. peale siidi	0,1	1 430
				440—453	Penkatted igasugused	0,5	17 212
VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused							
193	Loomanahad kuivalt soolatud	25,1	60 399	XII. Metallid			
	Sel.: India	23,1	53 597	455	Malm toores	120,1	11 006
191	Loomanahad märjalt soolatud	10,3	25 025	458—460	Latt-, sordi- ja vormraud igasug.	591,3	76 458
	Sel.: India	19,2	24 985		Sel.: Belgia	475,3	61 416
196—198, 200	Töötletud peonesord. nahad	1,0	22 896		Saksa	102,6	13 089
201	Suured parknahad	8,5	49 298	461—463	Lehtraud ja raudplekk	305,6	86 009
213—223	Karunahad	0,2	12 467		Sel.: Inglise	109,0	37 580
					Saksa	103,6	17 501
					Rootsi	73,0	23 442
				464—467-a	Teras	53,0	8 805
					Sel.: Saksa	34,6	4 770
					Rootsi	9,7	2 838
				469—471	Vask	4,9	7 183
					Sel.: Rootsi	2,1	3 100
					Saksa	2,7	3 963
				477—478	Inglüstina	3,1	11 916
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	220,3	65 462	XIII. Metallkaup			
239	Ristiknelnaseemned	194,8	45 815	489—490	Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	14,1	6 941
243	Päevalliliseemned	0,5	619	491	Raudaunukatlad ja ern. katel- sepatöö	2,3	1 245
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
275—279	Tisleri- ja trefalitiid	112,0	57 110	492	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	90,6	30 763
280—283	Aami- ja pusepatöö	8,9	20 908	493	reitud, poleeritud, hõhitud raud- ja teraskaup igasugune	78,0	84 070
		30,5	10 036	494	Raudplekk-kaup ern. lihtne	37,4	41 877
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
296	Paberimass kuiv	773,0	298 727	497	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	20,0	4 190
297	Paberimass märg	322,0	14 852	507	Raudtraatmaelad ja -needid	19,5	11 042
297	Paberimass märg	322,0	14 852	508	Raud- ja terastraatkaup ern.	3,2	3 256
299	Tselluloos kuiv	158,7	37 467	509—511	Noakaup igasugune	5,0	21 304

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu detsembris 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en décembre 1928 (suite).

Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
517	Vikadid	—	—	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
519	Ern käsitööriistad	10,7	20 522	1 926,9			486 594
521	Vasktorud	0,3	1 599	731	Kivisüetõrv	—	—
522	Vasktraat isoleer. Ø 0,5—12,5 mm	2,7	4 239	739	Nafta toores	384,1	35 174
526—527	Vaskkaup igasugune	7,3	42 107		Sel.: N.S.V.L.	268,9	21 742
536	Alumiiniumkaup ern.	3,5	15 724		Ühisriigid	100,0	9 000
XIV. Põllutöömashinad ja -riistad				740	Petrooleum	897,2	89 787
547—548	Viljapeksugarauritaurid jõumasi- naga ja ilma	5,6	6 045		Sel.: Ühisriigid N.S.V.L.	365,2	38 707
551	Traktorid	—	—	742	Beasiin	291,2	52 446
554	Põllutöömashinade osad	2,1	1 088		Sel.: Ühisriigid	206,6	48 517
XV. Muud töö- ja jõumashinad, transportabinõud				746	Määrdeõli ern.	182,0	41 874
555	Aurumashinad, lokomobillid	0,5	1 300		Sel.: N.S.V.L.	96,9	19 500
556	Plahvatusjõumashinad	8,0	14 576		Poola	24,0	8 000
562-a	Separatuurid ja m. piimandus- masinad	12,0	27 831	751	Parafiin	28,4	13 420
570	Õmblus- ja pilutusmasinad ja nende osad	57,8	175 742	755	Kampol	12,4	4 205
565, 561	Igasugused tööstusmasinad ja abinõud rauast, malmist tera- sest	140,3	199 968		Sel.: Ühisriigid	11,2	3 765
566, 566-a	Mashinate ja aparaatide osad	79,2	116 282	701	Kookosõli	1,4	1 222
573—577	Veesõiduriistad	3tk. 25,36rgt.	3 150		Sel.: Hollandi	0,9	8 75
578—580-a	Sõiduautod	11 tk.	35 701	770	Loomarasy tehniliseks tarbeks	30,8	32 031
585	Jatgrattad	83 tk.	6 144	787, 792—	Pehmest kummist asjad ühend. kiudainetega	7,3	33 039
595	El.-dünamod, -mootorid, trans- formatorid	6,6	17 511	790	Kummist kummist asjad ühend. Sel.: Läti	20,1	115 238
602	El.-lambid metallinõidiga	1,1	25 504		Soome	10,4	51 000
607—608	El.-juhed isoleeritud	3,8	7 795	794	Veoautode massiiv-kummishindid	1,8	15 000
609	El.-ja telef.-kaablid metallpantse- riga	16,2	15 778	XX. Väetisained			
610	Telegr.-, telet.-, raadioaparaadid, -tarbeasjad, -osad	3,2	37 187	798	Toomassiakk jahvatatud	930,1	44 669
XVI. Instrum., aparaad. ja lasker.				802	Supertostaat	929,1	44 469
617	Arstiriistad, -aparaadid ja -tarbe- asjad	0,3	3 310		Sel.: Rootsi	924,1	44 219
621—627	Kellad	0,6	9 432	803	Kaalisool	—	—
641—643-b	Laskerriistad	0,7	4 535	804	Tshillisaalpeeter	1,0	200
XVII. Kivid, mullad ja nende saad.				808	Väävelhapu ammoniaak	—	—
644	Vabrik ja ehit. tarvitata savid	2,0	57	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
661	Tulekindlad kivid ja tahvlid (shamottkivid)	354,1	24 712	811	Väävelhapu alumiinium	2 141,0	428 515
700—702	Fajanskaup	34,6	25 107	864	Kaustiksooda puhastamata	98,0	6 000
703—706	Tortsetaankaup	15,7	25 154	866	Peusooda	65,1	18 110
707—725	Pahvelklaas ja klaaskaup	67,6	76 720	873	Sõehape (vedel)	195,7	22 789
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi				890	Väävel toores, tükkides	3,0	1 545
726	Kivisüsi	10 895,4	205 910	897	Väävel valmistatud arstirohud	1422,4	141 750
		9 591,3	167 450	979—985	Lõhna- ja kosmeetikaained	1,0	15 488
				986—998	Mineraalvärvid	1,2	22 584
				1003	Anilinivärvid	25,7	4 264
				1031	Parkimisekstraktid	5,5	23 950
				1040	Saapamaäre	61,4	30 373
						3,4	7 408
I. Tera- ja jahvatatud vilid, kartul, loomatoit				XXII. Kunstkaup, muusikariistad ja muu eespool nimetatamata kaup			
22	Kartul toores	516,8	48 283	1048—1053	Muusikariistad	30,8	210 499
		465,6	40 702	1054	Kirjutusmaterjal ern.	26,4	159 897
						1,7	11 258
II. Toiduained—karjasaadused				Väljavedu			
30	Sealihha värsked ja soolatud	876,8	1 848 775	IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid			
30-a	Pekon	173,4	244 502	66	Teraleib, pain normal	17,1	717 737
	Sel.: Inglise	173,4	244 502		Sel.: Läti	6,9	3 109
31	Sealihha suitsut (singid küljed)	0,7	1 014	77	Õunad	6,7	3 022
32	Loomaliha	203,7	162 932	130	Kartulijahu	—	—
	Sel.: Soome	203,7	162 932	149	Shokolaad	5,8	20 447
34	Lambaliha	19,2	18 511	V. Elusloomad (arv)			
	Sel.: Soome	18,4	17 711	185	Hobused (arv)	44	10 500
38	Sea- ja loomarasv sulatatud	—	—	186	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	29	8 700
42-a	Kohupilm	—	—	189, 190	Sead, põrsad (arv)	15	1 800
43	Või	346,7	1 185 604	VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused			
	Sel.: Saksa	342,7	1 172 078	193	Loomanahad kuivalt soolatud	41,3	110 072
45	Munad	1 482 600 tk.	193 033		Sel.: Ühisriigid	4,0	19 371
				194	Loomanahad märjalt soolatud	2,7	14 883
III. Kalad ja kalakaup					Sel.: Ühisriigid	14,6	43 999
47—49	Värsked kalad	22,9	18 735		Sel.: Ühisriigid	14,6	43 999
52—59	Kalatservid	15,7	12 664				
		5,9	4 470				

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu detsembris 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en décembre 1928 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/218 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/218 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU							
201	Suured parknahad	1,5	6 329	XI. Tekstiiltootussaadused		522,7	1 634 023
	Sel: Inglise	1,0	4 450	350—352	Puuviltaanit ja -lõng	75,7	321 617
217—223	Karusnahad	0,3	10 534		Sel: Saksa	71,1	302 100
227	Jõhvid	—	—		Taani	3,9	13 517
235	Soolad	20,0	24 055	354—363	Puuvillariie	235,9	933 359
VII. Seemned ja elustaimed					Sel: Taani	51,9	212 786
238	Linaseemned	4,2	1 020		Danzig	55,8	203 725
VIII. Puit- ja puutööstussaadused					Saksa	44,4	188 918
247—251	Palgid, prussid, pakud, latid	—	—		Rootsi	41,0	157 896
252	Lüpsid	—	—	382	Pakkimis- ja kotirite	154,0	234 050
253—256	Lauad ja plangud	7 626,52 st.	1 588 200		Sel: Taani	109,3	166 098
	Sel: Inglise	5 919,68 st.	1 233 277		Inglise	29,9	45 469
	Hollandi	1 134,33 st.	235 941	387	Purjeriie	29,7	90 348
257	Propsid	27 962 kj.	15 383		Sel: Taani	20,3	62 030
	Sel: Belgia	27 933 kj.	15 363	397—399	Inglise	3,7	11 350
259	Krohvimispeerud	—	—		Viltane riie	0,5	3 744
270	Vineer	1 203,0	293 511		Sel: Läti	0,2	4 916
	Sel: Inglise	1 144,6	279 146		Lõunaslaavia	0,2	2 358
271	Vineerist tootipõhjad	331,5	172 471	XII. Metallid			
	Sel: Saksa	263,4	136 978	456	Vanaraud	955,3	35 211
	Inglise	27,1	14 007		Sel: Danzig	853,2	31 400
272	Tikutraat	—	—	468	Vanavask	23,0	11 440
275-a	Uksed	3,1	1 000		Sel: Saksa	15,0	7 500
	Sel: Inglise	3,1	1 000		Rootsi	6,1	3 060
275-b	Mööbid	31,9	13 822	XVII. Kivid, mullad ja nende saad.			
	Sel: Inglise	29,9	13 000	649	Tsement	463,3	17 977
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö					Sel: Soome	446,9	17 341
285	Kaltsud igasugus. (peale villaste)	64,6	18 412	650-a	Kips	792,0	24 000
315	Pakkimispaber	185,1	73 395	659	Telliskivid vaapamata	320,0	4 384
316	Rotatsioonipaber	1 562,2	355 493	XIX. Õlid, rusvad, vaigud ja nende saadused			
322	Ki jutus- ja trükipaber	808,0	236 186	764	Värnits	—	—
X. Puuvill, lina ja muud kiudained					XI. Keemiain., värv., apteegikaup		
337	Lina	1 106,5	1 709 875	924	Kaseiin	—	—
	Sel: Inglise	1 037,5	1 659 949	1 020	Tuletikud	68,0	31 800
	Belgia	240,4	384 602		Sel: Inglise	42,6	18 000
338	Takud	36,9	41 735		Ühisriigid	23,6	13 000

Tab. 4. Väliskaubandus detsembris 1928 a. (tollamette järgi). — *Commerce extérieur en décembre 1928 (par les bureaux de douane).*

	Tallinna	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haap- salu	Kures- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1000 kg { Sissevedu—Importation	38 107	1 837	1 900	401	462	0,1	314	5	—	43 116
{ Väljavedu—Exportation	16 072	4 216	15 920	5 656	7	320	—	465	25	42 681
Üldläbikäik—Total de l'importation et de l'export.	54 179	6 053	17 910	6 057	469	320	314	470	25	85 797
Kroonides { Sissevedu—Importation	9 333 048	304 832	206 987	52 178	9 000	317	7 586	3 162	—	9 917 110
{ Väljavedu—Exportation	6 672 219	993 100	773 827	530 011	621	4 384	—	19 098	2 125	8 995 385
Üldläbikäik—Total de l'importation et de l'export.	16 005 267	1 297 932	980 814	582 189	9 621	4 701	7 586	22 260	2 125	18 912 495

Tab. 5. Tollamette tulud detsembris 1928 a. (tuh. kr) — *Recettes douanières en décembre 1928 (1000 kr.)*

	Detsember — Décembre			1. IV. — 1. I.		
	1928 a.	1927 a.	1926 a.	1928 a.	1927 a.	1926 a.
Sisseveotoll—Droit d'importation	1 453	1 770	1 481	18 109	13 752	13 273
Väljaveotoll—Droit d'exportation	36	49	137	314	558	1 268
Lisatoll—Accidents	2	4	2	29	84	46
Kantsleimaks—Taxes de bureau	8	4	3	96	37	29
Trahvid—Amendes	2	3	2	19	22	22
Mitmesugused—Autres recettes	11	7	5	89	83	87
Kokku—Total	1 512	1 837	1 630	18 656	14 486	14 723
Ladumaks—Droit de magasinage	7	8	8	82	83	84
Sadamamaks—Droits de port	89	80	88	873	815	788
Kraana tarvit. m.—Droits pour l'emploi des grues	—	—	0,0	—	—	0,3
Kokku—Total	96	88	96	955	898	872

Tab. 6. Riigiraudteed novembris 1928 a. — Chemins de fer unis en novembre 1928.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Rongide arv Nombre de trains	Arukasutatu läbilaske võimuluse % % de l'expl. de la capacité	Reisijate km üldarv (tuh.) Voyageurs-km (milliers)	Sellest III kl. (tuh.) Dont III cl. (milliers)	Istelehtide arv kasutamise % % des places occupées	Tühjade kaubavagunite üldarvust % des wagons à marchandises au nombre total des wagons à marchandises	Laaditud kaubavagunite keskmine teljekoorem *) Charge moyen d'essieux pour un wagon à marchand. chargé	Kaubarongi keskmine kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de marchand.	Kaubarongi keskmine telgede arv Nombre moyen d'essieux pour un train de marchand.
a) Lalaroopalised teed — Voie large									
Auru- ja mootorronges	2 423	—	12 884	11 581	35,8	27,12	4,75	411	60,38
Sel.: Paidiski—Keila auru-moot.	305	70,3	103	102	15,3	27,80	2,09	218	49,00
Huapsalu—Keila	271	43,7	811	793	30,5	25,97	1,83	131	27,47
Keila—Tallinn	520	92,0	912	932	56,7	24,97	2,43	222	42,91
Tallinn—Tapa	579	60,7	2 901	2 569	35,6	26,11	4,87	516	74,97
Tapa—Narva	333	35,8	1 988	1 839	34,3	31,71	5,29	413	59,61
Sel.: Tapa—Kohtla	—	—	—	—	—	36,88	5,86	401	69,88
Tapa—Tartu auru-moot.	433	46,6	2 927	2 576	34,3	22,08	4,58	472	71,12
Tartu—Valga	651	48,2	2 186	2 060	40,6	13,95	4,30	360	49,30
Valga—Irboska	206	30,2	1 025	993	33,3	18,98	5,41	395	52,37
Elektrironges: Tallinn—Pääsküla	2 040	—	2 300	2 300	41,8	—	—	—	—
Kokku — Total	4 463	—	15 184	14 184	36,6	27,12	4,75	411	60,38
Oktoobris—Octobre 1928 a.	4 138	—	16 582	15 451	46,4	28,73	5,16	389	54,77
Novembris—Novembre 1927 a.	3 136	—	13 801	12 806	39,8	29,88	4,63	459	67,51
1/IV—30/XI 1928	32 508	—	154 591	144 893	44,7	27,75	5,16	438	63,42
1/I—30/XI 1928 a.	42 779	—	196 171	183 418	44,2	27,71	—	—	64,59
b) Kitsaropalised teed — Voie étroite									
Sellest: Tallinn—Türi	653	—	1 499	1 281	40,7	20,15	2,80	183	78,77
Türi—Mõisaküla	307	—	810	721	33,3	21,35	2,03	100	48,18
Mõisaküla—Pärnu	569	—	440	401	34,1	33,61	3,87	156	63,79
Sellest: Liiva—Vääna	126	—	59	59	27,8	20,12	2,02	—	—
Lelle—Papiñidu	329	—	316	254	31,3	35,92	3,66	172	78,29
Türi—Tamsalu	284	—	389	370	34,5	30,52	2,10	81	39,60
Riisela—Orajõe	117	—	67	67	51,9	41,41	3,69	106	48,87
Mõisaküla—Valga	124	—	210	188	28,0	34,87	4,00	130	58,00
Valga—Mõniste	164	—	124	124	29,8	27,80	8,08	26	8,00
Sonda—Mustvee	283	—	178	176	44,4	47,19	2,44	98	47,93
Kokku — Total	2 095	—	4 092	3 641	35,7	28,31	2,86	136	62,57
Oktoobris—Octobre 1928 a.	2 530	—	4 148	3 704	36,8	29,38	3,37	158	67,53
Novembris—Novembre 1927 a.	1 973	—	3 975	3 504	44,9	26,04	2,97	156	67,55
1/IV—30/XI 1928	19 932	—	40 476	36 358	46,5	28,79	3,39	153	64,80
1/I—31/XI 1928	25 862	—	52 359	46 748	45,4	29,04	—	—	64,94

	Lalaroopalised teed—Voie large				Kitsaropalised teed Voie étroite		
	Novembris		1/IV-30/XI	1/I—30/XI	Novembris		1/I—30/XI
	1928	1927	1928	1928	1928	1927	1928
2. Kaubavedu — Transport des marchandises							
Kaal—poids (tuh. tn.)	132	110	1 230	1 709	60	57	783
tn-km (tuh.)	12 790	12 462	128 548	179 446	4 172	4 170	57 440
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées	97	91	944	1 362	53	49	678
kaal — poids (tuh. tn.)	9 066	9 175	93 200	138 466	3 622	3 669	48 668
tn-km (tuh.)	—	—	—	—	—	—	—
Erakaupadest väikekiirus.—Marchand. privées à petite vitesse	95	89	922	1 335	52	48	664
kaal — poids (tuh. tn.)	8 850	8 948	92 642	135 330	3 546	3 584	47 175
tn-km (tuh.)	—	—	—	—	—	—	—
3. Pagasivedu — Transport des bagages							
Kaal — poids (tuh. tn.)	0,7	0,6	6,0	7,5	0,3	0,3	3,8
tn-km (tuh.)	65	60	523	674	20	26	269
4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs.							
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	366 405	315 427	3 580 149	4 490 987	104 323	95 835	1 259 525
Sellest { Välisühendus — Commun. avec l'étranger	3 451	4 382	31 054	41 248	567	1 298	8 188
Dont { Kohalik liikumine — Mouvement local	362 954	311 045	3 549 095	4 449 739	103 756	94 537	1 251 342
Sellest: I klassis	156	149	835	1 182	—	—	—
" II "	6 736	7 311	72 601	95 803	5 044	4 894	60 414
" III "	359 063	303 573	3 506 713	4 353 002	99 279	90 941	1 199 111
Reisija-km üldarv—Voyageurs-km.	15 184 260	13 801 399	154 590 879	196 171 240	4 092 535	3 975 184	52 350 005
Sellest { Elektrirongid — Trains électriques	2 299 701	1 870 498	17 454 556	22 993 363	—	—	—
Dont { Mootorvagunid — Wagons à moteur	—	148 048	9 581 075	10 265 398	—	—	—
Reisijaid ühe tee-km peale — Voyageurs par km exploité	22 562	20 507	229 704	291 487	7 303	7 887	93 482
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	41,4	43,8	43,2	43,7	39,2	41,5	41,6
Magamiskaartide üldarv — Cartes pour wagon-lits vendues	4 218	3 482	35 202	46 587	883	1 019	8 293
Jaamaessee-piletite üldarv — Tickets d'entrée vendus	7 841	8 622	124 294	158 647	582	1 622	17 194
5. Veerevkoossesu kasutamine — Exploitation du matériel roulant							
Rongide üldarv — Nombre total de trains	4 463	3 139	32 508	42 779	2 095	1 973	25 862
Rong-km üldarv — Trains-km.	244 441	182 166	1 907 409	2 484 198	145 911	128 073	1 633 404
Sellest reisirongides — Dont trains de voyageurs	184 799	141 680	1 387 196	1 781 772	95 162	73 508	952 328
Telg-km üldarv — Essieux-km.	7 013 897	6 728 682	87 878 899	90 933 280	6 700 258	6 555 582	81 520 249
Sellest { Reisivagunid — Voitures à voyageurs	3 153 125	3 032 180	28 189 272	37 696 332	2 082 904	1 687 336	21 425 637
Dont { Kaubavagunid — Wagons à marchandises	3 860 772	3 696 482	39 689 317	53 236 948	4 617 354	4 868 246	60 094 612
Keskmine telgede arv rongis—Moyenne des essieux par train	28,69	36,93	35,59	36,61	45,98	51,18	49,91
Sellest { Reisirongides — Trains de voyageurs	26,72	27,46	28,69	32,13	39,56	39,91	40,56
Dont { Elektrirongides — Trains électriques	9,17	8,07	8,69	8,55	—	—	—
Dont { Kaubarongides — Trains de marchandises	60,38	67,51	63,42	64,59	62,51	67,55	64,94
Keskml. kaubar. kaal — Poids moyen d'un train de marchand.	411	436	436	418	132	146	146

*) Keskmine telje koorem kitsaropalisel teel on arvestatud paari telje peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus jaanuaris 1929 a.
Mouvement du port de Tallinn en janvier 1929.

Rahvuslik tipp Parillons nationaux	Üldse Grand total		Sellest—Dont												Laevadega veetud Transport de				
			Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaal-le De-vers Finlande								
	Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Maht Ton. net	Neist laaditult		Reisijaid (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																			
Eesti	24	6 632	11	5 978	5	1 345	4	1 118	—	—	—	—	3	295	—	—	32	9 082	
Sell.aar.—Dont bal. à vap.	11	5 080	10	5 007	4	1 116	4	1 116	—	—	—	—	—	—	—	—	31	8 702	
Inglise	5	4 639	5	4 639	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	767	
Kreeka	1	261	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Läti	3	1 532	2	1 376	—	—	—	2	1 376	2	1 376	—	—	—	—	—	—	1 857	
Norra	1	670	1	670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rumeenia	2	115	—	—	—	—	—	1	84	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Rootsi	4	1 165	4	1 165	4	1 165	4	1 165	—	—	—	—	—	—	—	—	1	405	
Saksa	29	18 804	24	14 612	—	—	—	23	14 670	21	12 526	4	3 190	1	1 072	—	126	19 166	
Soomes	14	7 161	7	3 935	—	—	—	3	3 090	1	1 030	11	4 071	6	2 905	—	387	3 411	
Taanil	4	2 915	4	2 915	—	—	—	1	514	1	514	—	—	—	—	—	—	1 932	
Cehhoslovakkia	2	132	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Ungari	1	129	—	—	—	—	—	1	129	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Kokku—Total	90	44 215	58	35 230	9	2 510	8	2 281	31	19 863	25	15 446	18	7 554	7	3 977	508	33 530	
Jaanuar 1928	64	47 717	50	34 732	8	3 509	7	1 508	27	20 184	22	14 963	9	5 375	5	1 771	417	33 124	
Detsember 1928	167	59 360	86	37 876	18	3 102	15	3 024	37	20 661	31	15 984	64	10 026	18	4 102	823	41 291	
RANNASÖIT — CABOTAGE																			
Rannasöit—Petit cabot.	20	981	6	816	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	840
II. VALJA LAINUD — VALISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																			
Eesti	14	2 032	6	2 785	4	840	3	837	—	—	—	—	6	40	—	—	33	2 805	
Sell.aar.—Dont bal. à vap.	5	2 414	5	2 414	3	837	3	837	—	—	—	—	—	—	—	—	32	2 166	
Inglise	4	3 851	4	3 851	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1 928	
Läti	3	1 532	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norra	2	1 790	2	1 790	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 943	
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108	
Rootsi	4	1 165	4	1 165	4	1 165	4	1 165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	339	
Saksa	27	17 311	21	14 133	1	575	1	575	12	7 734	10	6 772	9	5 940	5	3 724	159	3 150	
Soomes	13	6 903	8	4 527	—	—	—	—	1	1 030	1	1 030	12	5 873	7	3 497	317	1 048	
Taanil	5	3 421	3	2 401	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	616	
Cehhoslovakkia	1	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	66	—	—	—	—	
Ungari	1	129	—	—	—	—	—	1	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku—Total	75	39 913	49	31 465	9	2 590	8	2 577	14	8 891	11	7 802	28	11 919	12	7 221	505	12 932	
Jaanuar 1928	60	41 074	44	28 973	8	4 580	7	2 126	13	10 983	13	9 787	18	14 284	7	2 519	413	11 169	
Detsember 1928	125	51 515	73	32 353	11	2 280	7	1 772	22	11 962	15	10 539	58	15 979	29	6 742	500	16 736	
RANNASÖIT — CABOTAGE																			
Rannasöit—Petit cabot.	22	2 350	3	1 340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 31 detsembril 1928 (1000 Ekr.).
Bilans de la Banque d'Estonie le 31 décembre 1928 (1000 Ekr.).

Aktiva—Actif	1000 Ekr.		%	Passiva—Passif	1000 Ekr.		%
Kattevara—Réserve:	31 447		43,1	Põhikapital—Capital	5 000		6,8
kuld rahas ja kangides—or monnayé et or non monnayé	6 380		8,7	Tagavarakapital—Fonds de réserve	1 963		2,7
välisraha—devises étrangères nettes	25 067		94,4	Jooksvad kohustused—Exigibilités courantes:	59 838		82,0
Vahetusraha—Pièces de monnaie d'appoint est.	515		0,7	A. Pangatähed liikvel—Billets en circulation	36 433		49,9
Sisereksid—Effets intérieurs escomptés	14 508		19,9	B. Jooksvad arved—Dépôts à vue et compt. cour.	23 405		32,1
a) kaubavekslid—commerciaux	12 308		16,9	a) valitsusele—État	16 740		25,0
b) põllumajandusl.—agricoles	2 189		3,0	b) pankade—banques	2 863		3,9
c) metsatööstusl.—relatifs au commerce d. bois	13		0,0	c) teised—divers	3 802		5,2
Laenud—Prêts et avances:	—		—	Muud passivad—Passifs divers	6 173		8,5
valitsusele—à l'État	—		—				
teistele—divers	17 345		23,7				
Kinnis- ja vallasvara—Propriété immobil. et matér.	1 350		1,9				
Muud aktivad—Autres actifs	7 800		10,7				
	72 974		100		72 974		100

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 52,55%.—Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes: 52,55%.

1) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene mitte üle Kr. 15 000 000.—.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äri seis 1 detsembril 1928 a.

Bilans des banques privées et des principales banques coopératives au 1 décembre 1928.

	20 era-panka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.		20 era-panka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.	
	1/XII	1/XI	1/XII	1/XI	1/XII	1/XI	1/XII	1/XI
	1000 kr.				% ⁰ / ₀			
Aktiva—Actif								
1. Kassa—Caisse	1 069	917	251	237	1,0	0,9	0,8	0,8
2. Jooksvad arved teisis rahaasutis Comptes courants	1 065	1 121	1 372	1 570	1,0	1,1	4,3	5,0
a) Sellest Eesti pangas—Dont à la Banque d'Estonie	658	361	...	...	0,6	0,3	...	...
3. Pl. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	2 134	2 038	1 623	1 807	2,0	2,0	5,1	5,8
4. Panga päralt olevad viitused— Effets en portefeuille	1 157	1 288	223	212	1,1	1,2	0,7	0,7
a) Väärtpaberid—Effets	953	1 043	200	191	0,9	1,0	0,6	0,6
Sellest börsil koteeritavad—Dont effets cotés à la Bourse	199	228	...	...	0,2	0,2	...	...
b, d) Väljamaa rahad, kallismetallid, õkid ja maksukäs, välisvaluutus— Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	204	245	23	21	0,2	0,2	0,1	0,1
5. Laenuid—Prêts	73 743	72 136	23 756	22 951	68,3	68,3	75,0	74,1
a) Diskonteerit. vekslid—Escomptes Sellest sisemaa vekslid—Dont du pays	31 137	29 614	13 011	12 211	28,8	28,1	41,2	39,4
b) Tähtajal laenuid—Prêts termin.	24 360	23 421	...	...	22,6	22,2	...	...
d) Kto-krt. laenuid—Autres prêts	40 854	40 701	6 106	6 296	1,6	1,7	19,3	20,3
6. Garantide deebitorid—Débit. de gar.	11 837	11 318	749	770	11,0	10,8	2,3	2,5
7. Korrespondendid—Correspondants	4 295	4 628	630	731	3,9	4,4	2,0	2,3
a) Sisemaa—en Estonie	1 965	1 630	518	511	1,8	1,5	1,6	1,7
{ Loro	9,27	1 447	106	175	0,0	1,4	0,4	0,6
{ Nostro	257	265	0	0	0,2	0,3	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	1 056	1 286	6	15	1,0	1,2	0,0	0,0
{ Nostro	...	...	...	...	...	...	...	...
{ Loro	...	...	...	...	...	...	...	...
8. Prostitutid vekslid—Effets protestés	165	162	166	115	0,2	0,2	0,5	0,4
9. Osakondade arved—Succursales	3 147	2 825	29	24	2,9	2,7	0,1	0,1
10. Kinnisvara—Immubles	5 980	5 379	671	679	5,0	5,1	2,1	2,2
11. Vallasvara—Mobilier	449	416	120	116	0,4	0,4	0,4	0,4
12, 13. Jooksvad kulud, makstud % ⁰ / ₀ ja komisj.—Frais courants, intérêts et commiss. payés	3 917	3 616	1 062	951	3,6	3,4	3,4	3,1
14. Üleminevad summad—Actifs transitoires	1 295	1 214	203	204	1,2	1,1	0,6	0,6
15. Muud aktiivid—Actifs divers	473	399	2 458	2 425	0,4	0,4	7,8	7,8
a) Liikmete vastutus 1)	...	...	2 071	1 989	...	...	6,5	6,4
Kokku—Total	107 902	105 539	31 681	30 979	100	100	100	100
Passiva—Passif								
1. Panga kapitalid—Capital et réserves	10 404	10 405	1 932	1 892	9,7	9,9	6,1	6,1
a) Sissemakstud aktsiakapital (osakap.)—Capital versé	7 745	7 745	1 513	1 479	7,2	7,4	4,8	4,8
b) Tagavarakapital—Réserves	2 002	2 002	269	270	1,9	1,9	0,8	0,9
c) Muu erikapital—Réserves spéciales	657	658	150	149	0,6	0,6	0,5	0,4
2. Hoiusummad—Dépôts	43 100	42 890	18 099	18 355	39,9	40,6	57,1	59,3
a) Tähtajal hoiusummad—Dépôts terminables	10 494	10 476	7 499	7 402	9,7	9,9	23,7	23,9
b) Jooksvad arved—Comptes courants	30 111	30 122	10 310	10 499	27,9	28,5	32,5	33,9
c) Kontokorrentarvete kreditsaldod Autres dépôts	2 495	2 292	290	454	2,3	2,2	0,9	1,5
3. Rediskont—Récompte	10 730	9 660	1 569	1 191	10,0	9,1	5,0	3,9
a) Sellest maksukohaga sisemaal— Dont payables à l'intérieur du pays	3 860	3 466	...	...	3,6	3,3	...	...
4. Võlaarved teisis asut. — Créditeurs	4 841	4 733	3 012	2 769	4,0	4,5	9,5	8,0
a) Sellest sisemaa kreditaasutis— Dont établissements du pays	4 660	4 420	...	...	4,3	4,2	...	...
5. Pl. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	15 591	14 393	4 581	3 960	14,4	13,6	14,5	12,8
6. Korrespondendid—Correspondants	13 701	13 973	796	821	12,7	13,3	2,5	2,7
a) Sisemaa—en Estonie	1 387	2 098	384	475	1,3	2,0	1,2	1,5
{ Loro	1 910	1 564	336	299	1,8	1,5	1,1	1,0
{ Nostro	657	715	3	3	0,6	0,7	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	9 747	9 596	73	44	9,0	9,1	0,2	0,2
7, 8. Maksukäud ja akseptid—Acceptations	194	222	16	8	0,1	0,2	0,1	0,0
9. Väljamaksmata % ⁰ / ₀ restant à payer	275	260	64	67	0,3	0,2	0,2	0,2
10. Väljamaksmata osakasu—Dividendes restant à payer	106	113	72	75	0,1	0,1	0,2	0,2
11. Garantide kreditorid—Créditeurs de garanties	11 837	11 348	740	770	11,0	10,8	0,3	0,2
12. Osakondade arved—Succursales	3 239	2 861	29	24	3,0	2,7	0,1	0,1
13. Saadud prots. ja muud tulud Intérêts et commissions reçus	6 972	6 559	2 413	2 246	6,5	6,2	7,6	7,2
16. 1927 a. jagamata puhaskasu—Bénéfice net.	...	...	...	...	...	...	...	...
17. Üleminevad summad—Transitoires	1 007	975	211	198	0,9	0,9	0,7	0,6
18. Muud passivid—Passifs divers	1 536	1 540	2 728	2 573	1,4	1,5	8,6	8,3
a) Amortisatsioonkapital 2)	1 172	1 194	218	219	1,1	1,1	0,7	0,7
b) Liikmete lisakohustus 3)	...	...	2 071	1 989	...	...	6,5	6,4
Kokku—Total	107 902	105 539	31 681	30 979	100	100	100	100

1) Responsabilité des membres. 2) Capital d'amortissement. 3) Responsabilité supplémentaire des membres

Tab. 11. Üksikute pankade äri seis 1 detsembril 1928 a.

Bilans des banques au 1 décembre 1928.

	1. XII	1. XI		1. XII	1. XI
	1000 kr.	1000 kr.		1000 kr.	1000 kr.
Erapangad—Banques privées					
G. Scheel ja Ko.	27 350	25 875			
Tallinna krediidipank a/s.	26 524	25 983			
Tartu pank	10 693	10 992			
Bestimaa tööstus- ja kaub.-pank	6 882	6 769			
Tallinna aktsiapank	4 628	4 805			
Kommertspank	7 070	6 745			
Tallinna linnapank	4 641	4 796			
Eesti laenupank a/s.	3 274	3 340			
Eesti-Vene pank	3 010	2 839			
Sakala pank	2 709	2 617			
Kaubapank a/s.	2 439	2 388			
Pärnu pank	1 847	1 852			
Pärnu krediidipank	1 395	1 308			
Viru pank	1 018	1 041			
Valga pank	1 068	1 023			
Tartu tööstuspank	1 261	1 140			
Rosen ja Ko	513	427			
Tartumaa pank	530	559			
Tartu linna pank	830	822			
Võru pank	211	223			
Kokku—Total	107 902	105 539			
Tähtsamad ühispangad—Principales banques coopératives					
Nesti rahvapank	4 838	4 845			
Eesti laenu- ja hoiuühisus Tartus	3 870	3 715			
Tartu majajoonikute pank	2 801	2 914			
Kolmas Tartu laenu- ja hoiuühisus	3 182	3 014			
Viljandi ühispank	2 165	2 003			
Tallinna majajoonikute pank	2 911	2 823			
Rakvere ühispank	1 191	1 150			
Tallinna laenu- ja hoiukassa	1 188	1 117			
Pärnu Eesti laenu- ja hoiuühisus	1 142	1 116			
Võru ühispank	1 044	1 042			
Jõgeva ühispank	826	833			
Palde ühispank	851	853			
Põltsamaa ühispank	774	738			
Tallinna juudi ühispank	1 116	1 113			
Narva ühispank	591	585			
Põllupidajate ühispank	741	713			
Põhja-Eesti ühispank	507	471			
Saarde laenu-hoiuühisus	540	541			
Võhma ühispank	519	495			
Saarte ühispank	472	491			
Petseri laenu-hoiuühisus	352	398			
Kokku—Total	31 681	30 979			
Arvestatud pankade üksikasjaline äri seis v. E. St. nr. 78 (5) lhk. 330—331, (äri seis 1 jaan. peale). Données sur la situation séparément pour chaque banque v. Rec. nr. 78 (5) page 330—331 (au 1 janvier 1927).					

Tab. 12. RIIGI SISSETELEKUD NOVEMBRIS (1000 Ekr.)

RECETTES DE L'ÉTAT en NOVEMBRE (1000 Ekr.)

Ekr = couronne d'Estonie, égale 1000248 gr. de l'or pur (100 mks. antér.)

	1928	1927
Korralised tulud—Recettes ordinaires:	7 227	6 980
I. OTSEKORHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:		
1. Tulumaks—Impôt sur le revenu	902	730
2. Ari- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	443	427
3. Maa- ja hoonetemaksud — Contributions foncières	304	135
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	31	09
5. Kinnistumaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	21	9
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	73	56
	30	34
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS.		
7. Tempelmaks ja muud lõivud — Timbres	507	392
8. Patentid ja proovid — Contributions des patentes, droits de vérification	425	351
9. Mitmesugused tasumaksud—Enregistrements	18	8
	64	33
III. KAUDSED MAKSUD—IMPÔTS INDIRECTS:	2 367	2 177
10. Tollid — Douanes	1 989	1 780
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	378	397
IV. RIIGIMONOPOLID—MONOPOLES DE L'ÉTAT.	1 219	1 207
12. Piiritusemonopol — Monopole d'alcool	1 219	1 207
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	2 208	2 409
13. Riigi kapitalid—Fonds de l'État	22	6
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'État	511	787
15. Raudteed — Chemins de fer	1 116	1 160
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	106	96
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	368	330
18. Mitmesugused riigi ettevõtted—Entreprises diverses de l'État	13	0
19. Mitmesugused riigi varandused—Propriétés diverses de l'État	42	30
VI. SEGATULUD—RECETTES DIVERSES:		
20. Segatulud—Recettes diverses	31	84
	31	84
Kokku—Total	7 234	6 999
Eelmistel kuudel p. 20 all saadud tuludest tagasi makstud—Reverses au compte des recettes désigné sous p. 20. Sellest tagasi makstud eelmiste aastate maksu—Reverses des années précédentes	7	19
Erakorralised tulud—Recettes extraordinaires		
Operatsiooni fondide ja laenude tagasimaks—Encaissement des fonds de roulement	15	9
Rannasõudulainde eksploateerimine—Exploitation de la ligne de cabotage	2	—
Üldse sissetulekuid—Total des recettes	7 244	6 989

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV JAANUARIS 1929 a. NOMBRE DES PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN JANVIER 1929.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
	Välispassidega Passeports pour l'étranger					
Riikondsuse järgi D'après la nationalité						
Esti — Estonie	348	191	539	393	227	620
Ameerika — États-Unis	12	—	12	11	—	11
Austria — Autriche	11	1	12	9	1	10
Belgia — Belgique	3	—	3	3	—	3
Helveetsia — Suisse	10	3	13	6	—	6
Hollandi — Pays-Bas	15	1	16	11	1	12
Inglise — Angleterre	22	3	25	32	5	37
Itaalia — Italie	3	4	7	3	—	3
Leedu — Lithuanie	28	16	44	25	14	39
Läti — Lettonie	257	75	332	255	81	336
N. S. V. L. (Vone) — U. R. S. S.	118	18	136	192	37	169
Poola — Pologne	38	17	55	43	16	59
Prantsuse — France	24	7	31	19	3	22
Rootsi — Suède	46	8	54	51	10	61
Saksa — Allemagne	170	25	195	158	37	195
Soome — Finlande	144	54	198	173	63	236
Taani — Danemark	32	4	36	21	2	23
Cehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	6	1	7	4	—	4
Ungari — Hongrie	3	1	4	2	2	4
Muud riigid—Autres états	6	3	9	6	4	10
Riikondsuseta—Néant aux sujét.	21	3	24	28	9	37
Sissepassidega—Passeports ordin.						
Esti — Estoniens	—	—	9 403	—	—	9 230
Läti — Lettons	—	—	6 305	—	—	6 309

	Välispassidega Passeports pour l'étranger		Piiripunktide järgi—D'après les cordons de la frontière.			
	485	127	562	402	131	533
Tallinn	633	216	849	714	272	986
Valga	157	59	216	164	65	229
Narva	22	10	32	25	16	41
Mõisaküla	—	—	—	1	—	1
Pärnu	—	—	—	—	1	1
Mõniste	—	—	—	—	—	—
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière.	70	23	93	78	27	105
Kokku — Total	1317	435	1 752	1 385	512	1 897
Sissepassidega—Passeports ordinair.						
Tallinn	—	—	2	—	—	1
Valga *)	—	—	955	—	—	921
Mõisaküla	—	—	333	—	—	287
Kolkküla	—	—	115	—	—	139
Mõniste	—	—	43	—	—	41
Piirivalvepunktid	—	—	14 320	—	—	14 150
Kokku — Total	—	—	15 768	—	—	15 539
Üldse — Gr. total	—	—	17 520	—	—	17 436
Detsember 1928	—	—	20 074	—	—	20 438
Jaauanur 1928	—	—	12 788	—	—	12 972

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRGI 1925—1929 a. — COUT DES DENRÉES ALIMENTAIRES À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925—1929.

	1000 kalori maksumus (sentides) — Coût par 1000 calories (en cents)				
	Keskmiselt Moyenne				
	1928		1929		
	XI	XII	I		
1-2. Sealiba—Viande de porc	54	54	44	51	51
3. Seapekk—Lard	22	21	16	19	21
4-5. Loomaliha—Viande de boeuf	59	66	53	55	44
6-7. Vasikalih — de veau	50	55	48	50	49
8-9. Lambaliha — de mouton	34	37	35	36	30
10. Searasv sulatam.—Graisse de porc	22	21	16	19	21
11. sulat.—Saindoux	22	19	18	20	22
12. Loomarasv sulatam.—Graisse de boeuf non fondue	14	14	12	12	11
14. Teevorst—Saucisson	77	83	80	80	80
15. Slink—Jambon	43	43	38	40	40
16. Rällmed, värsked—Petits harengs balliques, frais	57	59	53	58	53
17. Kilud, värsked—Esprouts frais	52	72	48	48	45
18. Haugid — Brochets	142	118	118	128	141
19. Ahvenad — Perches fraîches	102	104	96	107	115
20. Tursad — Morues	89	66	59	61	64
21. Rällmed, soolat.—Pet. har. ball. salés	48	50	52	56	56
22. Kilud — Esprouts salés	35	43	36	30	37
23. Heeringad — Harengs	36	37	37	37	37
29. Rukkijahu—Farine de seigle	7	6	6	7	6
Rukkijahu — " blutée	10	8	9	9	9
30. Sepikujahu — " de froment	12	11	11	11	11
Nsupüü — " blutée	16	17	16	16	16
32. Odrajahu — " d'orge	9	9	9	9	9
34. Odratangud—Gruau d'orge	11	11	10	11	11
35. Kruubid—Orge perlé	12	12	12	12	12
36. Rukkileib—Pain de seigle	9	8	9	9	9
37. Peenteib — " demi-bl. de seigle	15	14	14	14	14
38. Sepik — " de froment	16	16	15	15	15
39. Naelasai — blanc	18	17	18	18	18
40. Rõõskpiim—Lait frais	22	22	21	23	29
42. Hapukoore—Crème aigre	33	32	31	35	45
43. Kohupiim—Caillebotte	37	38	41	44	49
44. Või, meierel—Beurre de table	38	35	35	39	41
45. " kõõgl — " de cuisine	32	31	31	34	38
Talmevõi — " végétal	18	17	17	17	17
Juust šveitsi—Fromage suisse	54	54	54	54	54
6. Kanamunad—Oeufs de poule	112	107	99	112	144
47. Kartulid—Pommes de terre	10	8	8	12	11
48. Porgandid—Carottes	37	47	48	47	47
3. Peedid—Bettesaves	41	52	54	72	93
50. Kaalikad—Navets	43	62	69	65	54
51. Hernald—Pois séchés	13	13	15	15	15
62. Oad — Fèves	12	14	11	12	—
53. Kapsad, hapud—Choucroute	124	278	249	187	209
— " värsked—Choux frais	78	172	192	85	63
55. Sibulad—Oignons	215	168	145	197	92
56. Riis—Riz	14	14	14	14	14
57. Manna—Manna	18	18	17	17	17
58. Makaronid—Macaronis	25	24	21	20	20
4. Makaronid—Macaronis	15	13	12	15	15
60. Suhkur, peenike—Sucre en poudre	12	11	11	10	10
61. Mesl—Miel	65	76	65	64	64

*) Tähenatud arvud käivad ainult raudtee politsei piirkonnast läbikäivate kohta, kuna ülejäänud Valga piirivalve punktist läbikäijad „piirivalve punktide“ all on arvestatud.

Tab. 29. Tööbörside ja eravahetaltuskontorite tegevus detsembris 1928 a.
 Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en décembre 1928.

	Oma valitsuse töébörsid — Bourses du travail des administrations publiques										Eravahetaltuskontorid — Agences d'affaires privées															
	Töötsijade arv — Nombre de chômeurs					Käsi jooksul olevad töölised arv — Nombre de places vacantes					Tähtsaimad töölised arv — Nombre de places vacantes					Töötsijade arv — Nombre de chômeurs					Käsi jooksul olevad töölised arv — Nombre de places vacantes					
	M.	N.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.
1. Põllu- ja aiataõelised — Ouvriers agric. et horticult.	333	88	672	115	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2. Metsatöölised — Forestiers	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3. Ja 4. Kev. ja mard. ning nende saad. tööl. *)	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5. Metalltöölised — Ouvriers en métaux	97	—	113	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6. Tekstiilitöölised — Ouvriers dans l'industrie textile	3	17	3	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7. Riie- ja tekstiilitöölised — Ouvriers de la confect. de vêtem.	4	427	11	123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8. Ehitustöölised — Ouvriers dans la construction	403	—	749	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9. Puutöölised — Ouvriers dans l'industrie du bois	11	—	73	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10. Transport- ja sidetöölised *)	17	10	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11. Kaupvee töötajad (ka kelneridiv)	88	1	26	21	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12. Kaitse- ja kontoriametnikud — Empl. de bureau	2	190	1	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13. Majapidamis- ja teenistusametnikud — Empl. de bureau	1036	1442	1966	801	73	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14. Muud töölised — Autres ouvriers	87	21	69	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1. Põllumajandus ja aiandus — Agricult. et horticult.	1728	521	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2. Metsandus — Exploitation des forêts	29	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3. Ja 4. Mard. ja keevand. ja nende saaduste (s. s.)	41	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5. Metalltöölised — Industrie des métaux	76	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6. Tekstiilitöölised — Industrie textile	10	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7. Puutöölised — Industrie du bois	149	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8. Fabrikatöölised — Industrie du papier	22	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9. Kõhvatöölised — Confect. de vêtements	896	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10. Ehitustöölised — Constructions	46	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11. Kaubandusliku iseloomuga ettevõtt. — Commerces	146	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12. Transport- ja side- — Transport et communication	167	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13. Isikuteenistus — Service domestique	167	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14. Muud — Autres industries	387	310	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1. Tallinna linn	569	662	207	—	50	37	281	231	12	258	234	233	217	820	518	61	15	310	—	—	—	—	—	—		
2. Tartu linn	632	379	247	36	36	169	232	37	167	242	167	229	872	813	48	4	—	—	—	—	—	—	—	—		
3. Valga linn	72	46	36	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	118	187	4	—	—	—	—	—	—	—	—		
4. Pärnu linn	41	177	94	109	10	27	37	36	27	36	27	36	86	212	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5. Viljandi linn	9	65	36	40	2	9	10	4	4	5	5	106	106	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6. Narva linn	193	192	146	58	10	62	50	6	7	81	57	56	43	260	175	28	44	7	—	—	—	—	—	—		
7. Rakvere linn	8	35	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	7	11	—	—	—	—	—	—	—	—		
8. Harjumaa	6	9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9. Saaremaa	77	149	121	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	198	171	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10. Võru linn ja maa	466	76	2180	283	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2630	368	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11. Peeterimaa	11	40	70	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12. Antsla	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13. Nõmme	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14. Põltsamaa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
15. Haapsalu	2085	2284	3715	1132	107	83	571	645	84	90	566	661	512	617	169	9	15	310	—	—	—	—	—	—		
Kokku	4366	4847	190	—	127	127	1216	174	174	1227	1227	1227	1227	7770	178	325	39	23	—	—	—	—	—	—		
Kokku 1/1 — 31/XII. 1928 a. — Total	21971	2409	12569	9134	1590	1735	98716	4211	832	1008	6518	6753	909	5412	1238	105	879	691	733	9	560	83	329	—		
November 1928 a. — Novembre 1928	516	1038	1801	1042	376	162	443	458	120	38	309	413	279	370	2085	284	71	13	355	7	80	33	310			
Detsember 1927 a. — Décembre 1927	2016	2326	1490	798	235	135	1200	637	60	22	122	650	160	635	2197	240	5	10	404	4	89	1	21			

*) 1. jaanuariks 1928 a. *) Tähend. kaude 1. kaupaevaks jäänud töötute ja vabakohade keskmine arv. *) Vähem näidatid tööl. ohud. *) Saalist maha arvatud töötute ja vabakohade hulgas väijalangeute arv. *) Ouvriers des industries extractives, des produits d'extraction et ouvriers verriers. *) Ouvriers des transports et des communications. *) Employés de magasins (mussi garçons d'hôtel).

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja nende töäjõud 1-ks jaanuariks 1929 a.
 Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 janvier 1929.

Ettevõtte arv — Nombre des entreprises	Töötajate hlgarv — Nombre travailleurs		Neist töölisi — Dont ouvriers		Tööstus ja teenistuste ainealised (alla 15 a.) — Mineurs parmi les ouvriers et services
	1929 — Au 1 janvier	1928 — Au 1 janvier	1929 — Au 1 janvier	1928 — Au 1 janvier	
I. Murrud ja keevandused	18	2 248	201	2 039	79
II. Mineraalide ümbertöötamine	17	1 383	129	1 287	76
III. Keemiatööstus	35	3 814	37	3 287	186
IV. Keemiatööstus	12	1 067	10	728	7
V. Naabritööstus	10	475	10	414	7
VI. Tekstiltööstus	27	9 921	306	9 134	276
VII. Puitööstus	53	3 216	402	2 745	13
VIII. Paberitööstus	14	2 509	31	2 308	43
IX. Põll- ja metsatööstus	16	1 239	34	1 030	29
X. Toidu-, maitseainete- ja jookide tööstus	42	2 552	34	2 048	69
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	9	1 095	8	990	48
XII. Ehitistööstus	12	686	314	572	16
XIII. Elektrilised ja gaasitööstused	5	681	19	481	23
XIV. Puhastustööstus	3	158	—	—	2
Kokku suurtööstus — Total	270	30 833	1 146	27 064	820
ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entreprises prises, ayant plus de 50 travailleurs	119	26 175	889	23 083	658
Donor: ettevõtted 20–49 töötajaga — les entreprises, ayant 20–49 travailleurs	151	4 658	257	3 981	187
1928 a. detsembril arvad — Chiffres de décembre 1928	271	31 305	1 657	27 496	918
Kokku suurtööstus — Total	—	—	—	—	—
I. Industries extractives	20	1 092	9	1 077	4
II. Industrie minière	21	1 325	47	1 287	127
III. Industrie chimique	72	2 822	51	2 310	191
IV. Industrie chimique	22	1 067	13	728	7
V. Industrie des cuirs et peaux	17	1 180	4	1 031	9
VI. Industrie textile	47	5 171	43	4 682	15
VII. Industrie du bois	55	5 171	62	4 682	20
VIII. Industrie du papier	12	1 744	6	1 553	9
IX. Industrie de l'alimentation et des boissons etc.	42	2 584	17	2 048	49
X. Industrie de vêtements et fab. de mercerie	121	1 059	170	983	85
XI. Confection de vêtements et fab. de mercerie	42	1 059	141	983	19
XII. Industries électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	6	681	25	472	23
XIII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	7	64	7	58	1
XIV. Industrie du nettoyage	8	78	4	67	1
Kokku kesk- ja väiketööstus — Total	470	5 006	363	4 477	314
Kokku kesk- ja väiketööstus — Grand total	740	35 839	2 405	31 541	1 159
Üldse suurtööstus — Grand total	471	5 021	377	4 495	314
1928 a. detsembril arvad — Chiffres de décembre 1928	742	36 928	2 034	31 991	1 232
Kokku kesk- ja väiketööstus — Grand total (entreprises grandes et moyennes)	—	—	—	—	—

Arvestatud juba enim tegevust alustanud, andmete puudumisel eelmissel kokkuvõtetist väljajäätud ettevõtte.

Tab. 31. TÖÖONNETUSED TÖÖSTUSETTEVÕTTEIS DETSEMBRIS 1928 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en décembre 1928.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtted) Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)	Sellest—Dont		Kesk-tööstus (5–19 töötaja- ga ettevõtted) Entreprises moyennes (de 5–19 travail- leurs)	Kokku Total	Novembris Novembre 1928
		(11e 50 töötaja- ga ettevõtted Entr. ayant plus de 50 travail- leurs	20–49 töötaja- ga ettevõtted Entr. ayant 20–49 tra- vailleurs			
I. Murrud ja kaevandused	60	55	5	—	60	59
II. Mineraalide ümbertöötamine	13	11	2	1	14	24
III. Metallitööstus	55	47	8	2	57	65
IV. Keemiatööstus	10	8	2	—	10	20
V. Nahatööstus	1	1	—	—	1	6
VI. Tekstiilitööstus	89	88	1	—	89	113
VII. Puittööstus	36	25	11	2	38	61
VIII. Paberitööstus	23	23	—	—	23	30
IX. Poligraafiatööstus	1	1	—	—	1	2
X. Toidu-, maitseain. ja jookide tööst.	12	11	1	—	12	13
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	1	1	—	—	1	—
XII. Ehitistööstus	8	7	1	—	8	9
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevar.	4	2	2	—	4	2
XIV. Puhastustööstus	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	313	280	33	5	318	404
Kokku—Total 1. I. — 31. XII. 1928 .	5227	4688	539	216	5443	—

Tab. 32. TÖÖSTUSETÖÖLISTE ARVU LIIKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).

Nombres-indices du mouvement du nombre de main-d'œuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuvale baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)							B. Indeksid baasil 1. I. 1927 = 100. B. Base f. f. 1927 = 100				
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾				Töölised—Ouvriers					Töötajad ¹⁾	Töölised	
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	50 ja üle töötajaga	20–49 tööt.	Kesk-tööstus (5–19 tööt.)	Entreprises grandes et mo- yennes	Grandes entreprises	50 et plus de travail.	20–49 travaille.			Entreprises moyennes 15–19 ouv.
1928 Jaanuar	99,3	98,8	99,2	96,5	102,0	99,1	98,6	99,1	95,9	101,5	102,0	102,6
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	103,3	103,3	102,7	102,0	107,2	107,0	105,1	106,0
Märts	103,6	103,6	102,5	109,8	103,9	104,0	103,9	102,8	110,9	104,7	108,9	110,2
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,3	110,0	111,5
Mai	101,6	101,5	101,3	102,7	101,9	101,8	101,6	102,7	102,0	102,0	111,7	113,5
Juuni	106,6	107,2	105,2	117,8	103,1	107,2	107,9	105,6	119,9	103,1	119,1	121,7
Juuli	99,6	99,5	98,2	105,7	101,3	99,7	99,6	98,2	108,6	100,2	118,7	121,3
August	101,2	101,7	102,1	99,2	97,8	101,1	101,6	102,1	89,9	98,2	120,4	123,1
September	97,2	96,9	96,9	96,9	96,8	96,9	96,6	96,5	96,8	98,6	116,9	119,2
Oktoober	95,8	95,3	94,9	96,2	91,7	95,4	94,8	94,6	95,7	99,4	112,1	113,7
November	99,7	99,2	98,9	100,6	102,8	99,8	99,3	99,0	100,5	103,5	111,8	113,5
Detsember	93,7	98,5	99,2	94,6	99,7	98,0	98,4	99,3	93,9	99,6	110,3	111,9
1929 Jaanuar	97,5	97,2	97,8	93,5	99,7	97,1	96,8	97,5	93,0	98,8	107,5	108,7

Tab. 33. NAKKUSHAIGUSED DETSEMBRIS 1928 a. — Maladies contagieuses en décembre 1928.

	Typhus ab- dominalis	Paratyphus.	Typhus ex- anthematic.	Febris recurrens	Malaria	Variola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepra	Encephalit. lethargica	Meningitis cerebr. epid.	Trachoma	Tubercul- osis	Kokku Total
Linnad—Villes	24	51	—	—	—	—	27	115	7	—	1	—	1	4	54	284
Tallinn	10	46	—	—	—	—	2	63	5	—	—	—	—	1	30	157
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	8	18
Nõmme	3	4	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	1	15
Paide	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Paideki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	2	12
Põtsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Rakvere	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Tapa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Tartu	7	—	—	—	—	—	—	24	—	—	1	—	—	—	1	34
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Türi	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Valga	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7
Viljandi	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	4
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Maad—Arrond.	30	7	—	—	—	—	51	107	8	1	—	—	1	13	48	266
Viru	4	3	—	—	—	—	—	48	2	1	—	—	—	—	2	60
Järva	1	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	3	63
Harju	1	—	—	—	—	—	50	13	—	—	—	—	—	—	5	19
Lääne	1	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	4	24
Saare	1	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	1	4	18
Pärnu	14	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	1	—	2	9	26
Viljandi	5	4	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	1	4	7
Tartu	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	5	24
Valga	1	—	—	—	—	—	—	10	3	—	—	—	—	—	1	3
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9
Petseri	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	14
Kokku—Total	54	58	—	—	—	—	78	222	15	1	1	—	2	17	102	550

¹⁾ Töölised, tehniline personal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et services.

Rahandus (10 tuh. kr.) — Finances (en

Main table with columns for circulation of banknotes, bank receipts, bank assets, deposits, and loans. Rows include years from 1921 to 1929, with monthly and quarterly breakdowns.

Väliskaubandus (järg) —

Table of foreign trade (Väliskaubandus) showing exports and imports of various goods like cement, iron, wool, and sugar. Columns represent different commodities and rows represent years from 1921 to 1929.

1) 10 000 kroonides, 1921—24 milj. mk. — En 10 000 couronnes, 1921—24 en millions mk.

2) Lina Eesti panga kassades olev vahetusrahadeid.

Numeratsioon ja lahtrite järjekord muudetud <i>Numeration des colonnes est changée</i>		Laevandus — Navigation								Kapitali emissioonid — Emissions des capitaux							
		Välissõit — Grand cabotage				Rannasõit — Petit cabotage				Aktiaseltsi ja osahüüsi — Sociétés par actions et anonymes							
		Tallinna sadamasse <i>Port de Tallinn</i>		Teistesse sadamatesse <i>Autres ports</i>		Tallinna vana- ja uussadamasse <i>Deux ports de Tallinn</i>		Teistesse sadamatesse <i>Autres ports</i>		Asutatud <i>Sociétés fondées</i>		Kapitali suurenemine <i>Augmentation de capitaux</i>		Likvideeritud <i>Liquidations</i>		Kapitali vähenemine <i>Diminution de fonds</i>	
		arv <i>n-bre</i>	%	arv <i>n-bre</i>	%	arv <i>n-bre</i>	%	arv <i>n-bre</i>	%	Arv <i>Nom-bre</i>	Summa <i>Mont.</i> 10000 kr. <i>en 10000 cour.</i>	Arv <i>Nom-bre</i>	Summa <i>Mont.</i> 10000 kr. <i>en 10000 cour.</i>	Arv <i>Nom-bre</i>	Summa <i>Mont.</i> 10000 kr. <i>en 10000 cour.</i>	Arv <i>Nom-bre</i>	Summa <i>Mont.</i> 10000 kr. <i>en 10000 cour.</i>
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91		
Aastas kokku 1921	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
Total 1922	1766	749	806	75	3263	90	2366	148	...	...	...	...	...	...	...		
1923	1650	668	1091	90	2754	128	3689	230	...	...	...	...	...	...	...		
1924	1372	570	1076	115	1819	98	3483	215	...	...	...	...	...	...	...		
1925	1571	654	995	114	1755	92	4480	264	...	...	...	...	...	...	...		
1926	1324	580	1174	146	1522	86	4151	239	28	182,5	9	214,7	8	66,5	1		
1927	1504	702	1168	148	1468	78	4682	253	28	169,5	12	47,7	7	49,0	4,9		
1928	1604	753	1213	179	1291	82	4825	274	...	...	...	...	...	...	...		
Keskmine kuus 1921	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
Moyenne mens. 1922	147	62	67	6	272	8	197	12	...	...	...	...	...	...	...		
1923	138	56	91	8	230	11	306	19	...	...	...	...	...	...	...		
1924	114	47	90	10	152	8	290	18	...	...	...	...	...	...	...		
1925	131	55	83	9	146	8	373	22	...	...	...	...	...	...	...		
1926	110	48	98	12	137	7	316	20	2,3	15,2	0,7	17,9	0,7	5,5	0,1		
1927	128	59	97	12	122	7	390	21	2,3	14,1	1	4,0	0,6	4,1	0,3		
1928	133	63	101	15	108	7	402	23	...	...	...	...	...	...	...		
1927 September—Septembre	150	66	103	19	208	9	581	33	4	21,5	1	12,0	...	...	...		
Oktoober—Octobre	165	62	213	17	110	9	561	26	1	5,0	—	—	1	1,0	—		
November—Novembre	206	64	133	17	63	8	347	22	4	18,0	—	—	—	—	—		
Detsember—Décembre	116	58	22	4	39	3	98	6	6	51,5	2	6,0	—	—	—		
1928 Jaanuar—Janvier	64	45	—	—	5	—	—	3	3	17,0	2	10,0	1	3,0	—		
Veebruar—Février	52	37	—	—	—	—	—	3	3	16,5	—	—	—	—	—		
Märts—Mars	50	34	—	—	—	—	—	1	1	2,5	1	3,0	2	6,0	—		
Aprill—Avril	72	45	1	—	13	1	75	2	3	16,0	1	3,0	—	—	—		
Mai—Mai	165	77	221	21	140	9	675	33	2	405,5	1	15,0	—	—	—		
Juuni—Juin	199	72	229	24	234	11	758	40	2	6,5	—	8,0	—	—	—		
Juuli—Juillet	186	102	163	27	198	12	696	43	1	10,0	2	47,0	—	—	—		
August—Août	183	84	122	24	217	14	618	41	2	15,0	—	—	—	—	—		
September—Septembre	144	72	122	27	203	13	563	39	1	2,0	1	5,0	—	—	—		
Oktoober—Octobre	154	59	100	29	165	12	640	37	5	31,5	1	5,0	1	9,0	—		
November—Novembre	165	64	123	16	80	6	495	27	3	20,0	3	53,0	1	5,0	—		
Detsember—Décembre	167	59	72	11	36	5	305	16	2	15,0	2	10,5	5	80,3	3		

Numeratsioon ja lahtrite järjekord muudetud <i>Numeration des colonnes est changée</i>		Toodang (aktiivsialused ettevõtted) <i>Production des entreprises soumises à l'accise</i>										Demograafia — Démographie																			
		Rahvalikukimine linnades <i>Mouvement de la population dans les villes</i>																													
		Viirret (toh. hl.) <i>Mout (milliers de hl.)</i>		Pärm (ton.)		Paberrosse (milj. tk.) <i>Cigarettes (millions)</i>		Tobakat (ton.) <i>Tobac (ton.)</i>		Tulekõrre (milj. toosi) <i>Allumettes (million de boîtes)</i>		Hõlase (milj. tk.) <i>Tubes à cigarettés (million)</i>		Likööri (hl.) <i>Liqueurs (hl.)</i>		Veine (hl.) <i>Vins (hl.)</i>		Põlevikivi toodang (toh. toh.) <i>Production de la schiste combustible (milliers de ton.)</i>		Sündimised <i>Naissésõitnud Arrivées</i>		Korteri sissekõllid <i>Changement du logement</i>		Surnud <i>Décés</i>		Väljasõitnud <i>Départs</i>		Teadmata kuhu <i>Inconnu</i>		Korteri väljakõllid <i>Changement du logement</i>	
		102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	
Aastas kokku 1921	29	72	114	272	39	330	1306	258	96	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
Total 1922	87	123	320	380	63	537	1583	777	139	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
1923	144	161	665	444	74	465	1622	746	202	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
1924	144	175	668	420	123	459	1315	1005	235	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
1925	147	183	974	300	207	463	1558	2752	239	2052	126 951	75 228	3 328	120786	11 691	67 391	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1926	109	165	829	292	167	460	1867	1410	395	2384	114 877	79 148	3 754	105283	11 850	71 411	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1927	108	178	1026	251	176	428	1954	1276	256	2320	124 944	96 646	3 916	108877	16 009	85 620	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1928	...	...	...	...	...	...	...	...	...	2345	129 389	91 665	3 744	112950	17 494	79 743	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Keskmine kuus 1921	2	6	9	17	3	28	109	22	8	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
Moyenne mens. 1922	7	10	27	32	5	45	132	65	12	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
1923	11	13	55	37	6	39	135	62	17	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
1924	12	15	56	35	10	38	110	84	20	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
1925	12	14	81	25	17	39	130	229	20	171	10 579	6 269	277	10 066	974	5 616	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1926	9	14	69	24	14	38	156	118	28	199	9 573	6 596	313	8 774	988	5 951	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1927	9	15	85	21	15	36	163	106	21	193	10 412	8 057	326	9 073	1 334	7 135	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1928	...	...	...	...	...	...	...	...	...	195	10 782	7 634	312	9 112	1 453	6 645	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1927 September—Septembre	10	14	96	22	14	39	189	83	20	190	19 647	9 942	292	9 474	1 248	8 587	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Oktoober—Octobre	7	15	84	19	12	35	191	161	17	284	11 868	9 981	275	7 415	1 345	8 587	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
November—Novembre	8	14	83	18	15	33	185	93	16	181	10 254	9 181	334	6 615	1 151	8 078	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Detsember—Décembre	8	23	76	18	12	27	282	197	16	229	7 916	7 555	433	6 753	1 283	8 902	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
1928 Jaanuar—Janvier	7	14	89	20	11	29	167	117	21	273	9 280	7 694	319	6 708	1 233	6 688	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Veebruar—Février	8	15	66	19	10	32	209	147	20	158	6 062	6 624	329	5 736	1 050	5 783	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Märts—Mars	13	19	103	18	12	42	286	141	26	194	6 876	6 960	370	5 819	1 237	6 477	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Aprill—Avril	9	16	81	15	9	32	155	78	19	177	6 970	6 164	335	7 152	1 239	5 435	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Mai—Mai	11	18	89	17	10	30	225	96	26	156	8 471	7 503	295	12 389	1 735	6 467	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Juuni—Juin	12	17	105	28	11	34	291	182	31	232	11 829	8 165	321	17 936	1 908	7 110	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
Juuli—Juillet	12	12	90	20	12	25	157	157	31	157	12 197	7 172	275	13 673	1 596	6 364	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...				
August—Août	10	15	106	23	12	29	221	64	32	171	18 296	7 414	259	12																	

Tööstus — Industrie

Töötajate arv suurtoöstuses Nombre des employés dans les grandes entreprises				Tööstuse tegevus Activité des usines de travail						
Hiliseks aastal liikmeid Membres des caisses de maladie	Üldarv Nombre total	Viimase kuu- päeva Au dernier du mois	Neist töölisi Dont ouvriers		Üldse registreeritud töötute arv Nombre total des chômeurs au ch. enregistreés	Töötute arv viimaseks kuupäevaks N. des chômeurs au dernier du mois	Üldine vabakoh- tade arv Nombre total des places vacantes	Vabakoh- tade arv N. des places vac. au dernier du mois	Tööd saanute arv N. des placements au cours du mois	
			Üldarv Nombre total	Viimase kuupäeva Au dernier du mois						
92										
93										
94										
95										
96										
97										
98										
99										
100										
101										
19 499	32 467	30 887 ³⁾	28 613	26 339	1 810	945	603	152	451	
24 634	33 983	30 439 ³⁾	30 071	27 788	1 587	746	612	170	442	
33 359	32 866	29 000	29 045	25 923	3 993	2 314	771	163	608	
33 675	31 496	29 815	27 717	25 689	5 089	2 406	1 870	301	1 521	
34 349	31 219	30 887 ³⁾	26 251	24 898	4 041	2 145	1 319	314	1 002	
37 064	32 407	30 094	28 613	26 339	5 105	2 957	1 272	138	1 116	
37 047	33 983	31 602	30 071	27 788	4 249	2 629	1 125	148	943	
38 351	32 866	29 631	29 045	25 923	1 934	1 201	677	267	410	
37 225	31 496	29 402	27 717	25 689	3 810	2 864	647	64	589	
37 378	31 219	29 958	27 417	25 242	6 714	4 526	1 846	53	1 630	
36 034	30 047	28 617	26 251	24 898	6 995	4 437	1 828	33	1 795	
34 205	31 071	29 312	27 224	25 578	7 985	4 421	2 755	236	2 519	
34 918	31 467	30 358	27 618	26 583	6 482	4 113	1 846	134	1 207	
36 339	32 587	30 716	28 726	26 028	6 114	3 134	1 320	87	1 233	
37 014	33 233	31 185	29 377	27 403	3 810	2 162	1 319	124	981	
36 716	36 167	33 434	32 228	29 556	3 970	1 470	1 221	105	1 026	
40 133	36 583	33 274	32 582	29 443	2 369	883	766	170	596	
40 653	37 029	34 173	33 028	30 259	1 616	486	665	107	558	
41 865	36 250	33 118	32 263	29 232	1 099	467	491	52	439	
41 324	34 893	31 557	30 944	27 702	1 358	706	598	134	464	
...	33 583	31 305	29 635	27 496	2 386	1 561	700	180	520	
...	32 962	30 833	29 082	27 064	5 306	4 369	914	265	649	
...	31 979	29 957	28 145	26 208	9 406	7 770	1 407	178	1 129	

graphie		Loomataudid — Epizooties						Suurmüügindeksid (geom. kesk.) — N. indices des prix de gros (moy. geom.)														
Pitripunkt. kaudu Par les cordons de la frontière ¹⁾								1913 = 100													1922 = 100	
Sisse sõitnud Arrivées	Välja sõitnud Départs	Põrnataud Anthrax	Tatfataud Mollus	Maru and Lyssa	Kärnataud Scabies	Sigade punataud Erysipelas suis	Sisseveetavad ained Articles d'importation						Väljaveetavad ained Articles d'exportation						Sellest Dont			
							T. üldisind	Teistes kolonial- kaud — Dont centres coloniales	Sõdaained Drogués fourragères.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Kõik Total	Tõidumein Drogués aliment.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Lina — Lin	Kõik Total	Üldindeks N. indice général	Tõidumein Drogués aliment.	Tööstussaadused Matières premières et produits industr.	Sisseveetavad ained Articles d'importation	Väljaveetavad ained Articles d'exportation	Üldindeks N. indice général	
118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	
46 554	30 288	111	44	82	1374	153	108 104	115	108 104	97	128 195	119	113	96	123	100	100	100	100	100	100	
35 879	30 336	123	48	69	921	255	108 104	115	108 104	115	128 184	127	114	102	117	96	107	101	101	101	101	
39 719	38 068	109	4	96	295	391	103 115	126	129 220	135	124	118	114	109	110	107	103	103	103	103	103	
35 830	35 734	80	12	49	299	514	84 180	103	108 117	126	129 220	135	124	118	114	106	114	109	109	109	109	
35 994	39 119	79	4	145	211	429	99 109	108	104	121	143	120	114	110	108	100	101	101	101	101	101	
127 405	130 262	65	7	144	145	581	94 108	108	108	127	184	122	114	109	107	99	103	101	101	101	101	
192 690	194 441	129	8	126	155	1108	87 106	128	139 228	141	121	117	111	98	119	107	108	102	102	102	102	
246 551	247 218	129	2	178	134	823	180 107	82	153	91 105	117	191 270	135	118	111	108	97	113	104	104	104	
3 879	2 524	9	4	7	115	13	109 107	81	164	90 105	119	182 236	134	118	112	108	97	113	104	104	104	
2 990	2 528	10	4	6	77	21	96	68	120	119 108	97	128 195	119	113	96	123	100	100	100	100	100	
3 810	3 172	9	8	25	33	92	70	133	108	108 104	115	128 184	127	114	102	117	96	107	101	101	101	
2 944	2 978	7	1	4	25	43	94	79	142	103 108	117	118 235	127	116	109	110	107	103	103	103	103	
2 999	3 268	7	12	18	36	112	84	180	103	108 115	126	129 220	135	124	118	114	106	114	109	109	109	
10 617	10 855	5.4	0.6	12.0	48.3	108	83	154	99 109	104	121	143	120	114	110	108	100	101	101	101	101	
16 058	16 203	10.8	0.7	10.5	12.9	92.1	110	84	156	94 108	108	127	184	122	114	109	107	99	103	101	101	
20 546	20 602	10.8	0.2	14.8	11.2	68.6	108	82	185	87 106	128	139 228	141	121	117	111	98	119	107	107	107	
18 458	16 793	11	2	180	107	82	153	91	105	116	129	180	128	115	111	108	97	108	102	102	102	
14 156	14 445	4	1	2	18	109	107	81	164	91 105	117	191 270	135	118	111	108	97	113	104	104	104	
12 663	12 649	5	4	8	4	53	107	81	170	90 105	119	182 236	134	118	112	108	97	113	104	104	104	
24 902	14 134	4	1	9	40	40	103	82	175	89 106	119	133 235	134	118	113	108	98	113	104	104	104	
13 738	12 972	4	1	9	20	17	110	82	182	89 107	119	136 254	136	119	114	109	99	115	106	106	106	
13 808	14 115	9	1	8	9	14	108	82	185	89 107	124	137 260	141	121	115	109	99	118	107	107	107	
15 890	15 929	8	1	14	12	30	110	82	186	88 107	128	137 266	142	121	117	109	99	119	108	108	108	
18 924	19 107	3	1	14	9	25	113	82	198	87 106	130	137 249	142	123	120	108	100	120	109	109	109	
27 932	24 505	9	1	18	25	58	113	82	194	88 109	127	142 243	143	123	119	110	100	121	109	109	109	
27 510	25 990	17	1	23	6	84	111	81	194	87 108	122	141	239	139	121	116	110	99	117	107	107	
27 299	27 136	17	1	23	5	154	109	81	200	87 107	128	141	141	142	122	117	109	99	120	108	108	
26 301	27 403	25	1	23	6	164	107	80	189	86 105	133	141	141	145	122	118	109	97	122	108	108	
20 752	20 572	9	1	16	10	104	107	82	174	86 103	134	141	141	145	121	118	109	96	122	107	107	
15 826	19 065	10	1	20	60	105	82	177	85	103	134	138	187	140	118	117	107	95	118	105	105	
30 460	19 981	10	1	17	47	104	82	170	89	103	132	138	194	140	118	116	108	95	118	105	105	
26 374	20 458	8	6	9	5	66	103	81	175	87	102	128	136	213	139	118	113	108	95	117	104	

1) 1927 a. peale kokkuvõtte andmed. 2) Esimese poolaasta andmed. 3) Ühes piirivalve punktidega — Y compris les cordons de la frontière. 4) 1922 aasta — année 1923. 5) Teise poolaasta andmed.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—1929 a. (järg).
 Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921—1929 (suite).

Elumaksutusiindeksite käik 1913—28 (geom. keskm.)
 Nombres-indexes du coût de la vie 1913—1928 (moy. géom.)

Numeratsioon ja lahtrite järjekord muudetud Numération des colonnes est changée	1913 = 100										1922 = 100											
	Tootlus		Korter	Küte ja valgustus	Riietus	Puhastus	Reisid, liikumine, post	Haridus	Lõbustus	Muud kulud	Elumaks	Alimentation		Logement	Chaux et éclairage	Habillement	Hyg du corps et nettoyage	Voyag, érentat, poste	Instruction	Divertissements	Autres dépenses	N-index général
	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159		
1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1921	104	10	83	124	79	41	57	120	63	85	108	44	93	88	84	50	85	111	84	95	112	
1922	98	23	90	131	93	56	66	108	76	91	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
1923	115	34	86	135	89	56	83	106	82	102	120	147	96	96	95	100	125	99	108	114	114	
1924	106	28	83	129	86	54	69	102	76	94	110	123	93	92	92	98	105	95	100	105	105	
1925	118	31	83	151	100	75	94	138	91	107	123	136	93	107	107	134	141	128	120	120	120	
1926	118	31	76	149	99	77	94	142	90	106	122	136	84	106	106	138	141	132	119	118	118	
1927	112	40	80	147	95	78	94	142	92	105	117	175	89	105	102	140	141	132	122	117	117	
1928	120	52	83	150	100	78	94	143	97	112	125	227	93	107	107	140	141	132	129	125	125	
1927 September—Septembre	107	52	80	149	94	78	94	142	95	104	111	227	89	106	101	140	141	132	126	116	116	
Oktoober—Octobre	108	52	79	149	94	78	94	142	94	104	112	227	88	106	101	140	141	132	125	117	117	
November—Novembre	108	52	77	149	94	78	94	142	94	105	113	227	86	106	101	140	141	132	125	117	117	
Detsember—Décembre	109	52	80	149	94	78	94	142	95	105	113	227	89	106	101	140	141	132	126	118	118	
1928 Jaanuar—Janvier	113	52	82	150	94	78	94	142	96	108	118	227	92	107	101	140	141	132	127	121	121	
Veebruar—Février	114	52	82	150	102	78	94	142	97	109	118	227	92	107	109	140	141	132	129	122	122	
Märts—Mars	117	52	83	150	102	78	94	143	97	111	122	227	92	107	109	140	141	132	129	124	124	
Aprill—Avril	121	52	81	150	100	78	94	143	97	113	126	227	90	107	107	140	141	132	129	126	126	
Mai—Mai	121	52	81	150	100	78	94	143	97	113	126	227	90	107	107	140	141	132	129	126	126	
Juuni—Juin	120	52	81	120	100	78	94	143	97	112	125	227	90	107	107	140	141	132	129	126	126	
Juuli—Juillet	127	52	81	150	100	78	94	143	98	116	132	227	90	107	107	140	141	132	130	130	130	
August—Août	124	52	84	150	100	78	94	143	98	115	129	227	94	107	107	140	141	132	130	128	128	
September—Septembre	119	52	84	150	100	78	94	143	98	112	124	227	94	107	107	140	141	132	130	125	125	
Oktoober—Octobre	120	52	85	150	100	78	94	143	98	112	125	227	95	107	107	140	141	132	130	126	126	
November—Novembre	121	52	84	150	100	78	94	143	98	113	126	227	93	107	107	140	141	132	130	126	126	
Detsember—Décembre	120	52	85	150	100	78	94	143	98	113	125	227	95	107	107	140	141	132	130	126	126	

Tab. 15. Elanikkude arv linnades jaanuaris 1929 a.
 Mouvement de la population dans les villes en janvier 1929.

	Registreeritud elanikkude arv 1/1 1929 a. Nombre de la population au 1/1 1929			Sisse registreeritud Enregistrés						Välja registreeritud Rayés des listes								Registreeritud elanikkude arv 1/1 1929 a. Nombre de la population au 1/1 1929			
	Kokku	M.	N.	Sündinuid Naissances		Sissejõitnuid Arrivés		Teise korteri sissekolijaid Changement du logement		Surnuid Décès	Väljasõitnuid Départs		Tendmata kuhu Income		Korteriist väljakolijaid Changement du logement		Kokku	M.	N.		
				M.	N.	M.	N.	M.	N.		M.	N.	M.	N.	M.	N.					
Tallinn	132 080	59 646	72 433	54	50	1 989	1 554	1365	1685	69	77	1718	1 453	395	451	943	1 270	132 410	59 929	72 481	
Haapsalu	4 872	1 820	2 552	1	3	97	91	7	14	4	7	74	59	—	—	7	14	4 420	1 840	2 580	
Kuressaare	3 467	1 510	1 957	—	1	59	55	28	26	2	3	56	44	—	—	28	26	3 477	1 511	1 966	
Narva	26 836	11 558	15 278	9	3	245	217	288	390	20	18	271	262	44	30	243	339	26 767	11 522	15 245	
Nõmme	13 606	6 120	7 486	1	3	187	229	114	129	5	4	154	193	30	30	90	97	13 666	6 143	7 523	
Paide	3 431	1 508	1 923	1	—	147	84	31	28	2	4	98	57	—	—	31	28	3 502	1 556	1 946	
Paldiski	1 166	571	595	—	—	11	12	3	7	—	—	9	14	—	—	3	7	1 166	573	593	
Petseri	3 737	1 808	1 929	5	1	46	51	—	—	2	—	43	32	—	—	—	—	3 763	1 814	1 949	
Pärnu	21 663	9 953	11 710	8	10	340	328	451	520	7	17	387	320	38	36	451	520	21 544	9 869	11 675	
Põltsamaa	2 965	1 334	1 631	—	1	121	102	18	35	3	—	68	41	5	3	18	35	3 069	1 379	1 690	
Rakvere	12 912	5 341	7 571	7	4	124	136	126	165	12	7	106	142	2	2	119	169	12 915	5 359	7 556	
Tapa	3 704	1 787	1 917	1	5	54	51	35	29	1	1	38	31	5	1	21	26	3 755	1 812	1 943	
Tartu	64 785	27 514	37 271	27	22	1 373	1257	683	797	28	39	434	427	195	243	625	763	66 190	28 515	37 675	
Tõrva	2 515	1 091	1 424	2	1	40	47	17	25	4	—	45	30	—	—	18	30	2 520	1 093	1 427	
Türi	3 202	1 492	1 710	6	4	33	56	28	25	2	1	34	42	—	—	28	28	3 222	1 406	1 727	
Valga	14 746	6 669	8 077	11	15	134	159	120	162	7	5	157	164	14	12	122	165	14 701	6 634	8 067	
Viljandi	14 307	6 602	7 705	—	—	181	223	191	240	12	12	256	337	—	—	191	240	14 074	6 495	7 579	
Võru	5 717	2 704	3 013	—	1	58	71	58	54	5	6	56	40	1	2	46	54	5 749	2 712	3 067	
Kokku — Total	335 220	149 028	186 192	133	124	5 219	4 723	3 563	4 340	185	201	4 004	3 688	729	810	2 984	3 811	336 910	150 041	186 869	
						257	9 942		7 908		386		7 692		1 539		6 795				
Detsember 1928 a.	335 115	149 310	185 805	115	103	4 232	4 029	3 029	3 698	147	148	4 117	3 287	739	679	2 705	3 349	335 220	149 028	186 192	
Jaanuar 1929 a.	325 752	144 212	181 540	157	116	5 010	4 270	3 424	4 270	212	207	3 556	3 152	606	637	2 991	3 895	327 943	145 498	182 506	

1) Keskmiselt aastas. — Moyenne annuelle.

PRINCIPAUX ARTICLES PARUS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

MÉTHODOLOGIE.

Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales . . . Nr. 76(3), page 161—170

Développement des statistiques en Estonie . . . 75(2), „ 65—72

Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie . . . 76(2), „ 73—81

Les résolutions adoptées par la I-re conférence esto-lettonne des statisticiens . . . 66(5), „ 233—238

-Do- par la II-de conférence esto-lettonne des statisticiens . . . 71(10), „ 547—554

-Do- par la III-me conférence des statisticiens des pays Baltes . . . 80(7), „ 397—401

Principes de la statist. du commerc. extér. . . 27(6), „ 1—24

Principes de la statistique agricole . . . 22(1), „ 1—20

Organisation de la statistique de l'activité des sociétés coopératives . . . 14(3), „ 75—100

DONNÉES INTERNATIONALES

Emi- et immigr. mondiale de 1920—1924. Nr. 57(12), page 5—10

Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920—26 . . . 72(11), „ 629—633

Nombres-indices des gains dans les pays étrangers de 1914—1925 . . . 55(10), „ 1—4

POPULATION.

Développement physique des enfants estons en 1926—27 . . . Nr. 84(11), page 621—629

Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926—27 . . . 82(9), „ 525—531

Naissances, décès, mariages et divorces en 1927 . . . 85(12), „ 690—713

-Do- en 1926 . . . 74(1), „ 1—18

-Do- en 1925 . . . 64(3), „ 97—101

-Do- en 1924 . . . 47(2), „ 1—69 A.

Principales caractéristiques démographiques de 1918—28 . . . 75(2), „ 135—137

Mariages en Estonie en 1922 . . . 21(10), „ 61—69

Décès en Estonie en 1922 . . . 20(9), „ 61—76

Naissances, décès et mariages en Estonie en 1921 et 1922 . . . 78(7), „ 51—80

Causes de décès en 1925 . . . 64(3), „ 702—704 et 795—797

Mort. des enfants de moins d'un an 1925. Accroissement de la population en Estonie de 1921—25 . . . 65(4), „ 209—219

Population des villes et des bourgs en 1927 . . . 55(10), „ 5—8

Nombre et mouv. de la populat. dans les villes de l'Estonie en II semestre 1921 . . . 76(5), „ 285—287

Mouvement de la population traversant la frontière en 1927 . . . 1—2, „ 42—55

Mouvement mécanique de la population en 1925—26 . . . 78(5), „ 288—291

Émigration en 1927 . . . 68(7), „ 394—399

Émigration en 1926 . . . 77(4), „ 233—235

Émigration d'Estonie en 1921—25 . . . 66(5), „ 290—291

Mouvement d'émigration et les optants arrivés en Estonie . . . 57(12), „ 1—5

Principaux résultats définitifs du recensement de 1922 . . . 5, „ 5—22

24(3), „ 1—44

Suicides en Estonie (p. criminalité et sinistres) Statist. des crimes pers. terminant leur service militaire en 1924 . . . 69(3), „ 431—445

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1922—27 . . . Nr. 78(5), page 298—302

Établissements scolaires pendant les années scolaires de 1922—27 . . . 76(3), „ 200—210

Écoles de navigation de 1922—27 . . . 74(1), „ 30—34

Écoles primaires et secondaires pendant l'année scolaire de 1926/27 . . . 79(6), „ 341—361

-Do- 1925/26 . . . 72(11), „ 611—638

-Do- 1924/25 . . . 60(15), „ 1—20

-Do- 1923/24 . . . 43(10), „ 1—54 A.

Jardins d'enfants de 1922—27 . . . 81(8), „ 471—478

Données générales sur les écoles normales pendant l'année scolaire 1921/22 . . . 13(2), „ 47—65

Écoles secondaires en Estonie en 1920/21 . . . 3—4, „ 17—38

Dépenses faites par le Gouvernement pour les institutions d'instruction publique de 1918—21 . . . 3—4, „ 39—42

Institutions ayant un but d'instruction . . . 1—2, „ 198—199

Personnel enseignant. Étudiants de l'Université de Tartu et sommes dépensées par l'Université 1922—26 . . . 66(5), „ 281—288

-Do- pour l'école technique supérieure à Tallinn 1923—26 . . . 64(5), „ 289—290

Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924—26 . . . 68(7), „ 393—401

TRAVAIL ET SALAIRES.

Durée du travail dans l'industrie en I semestre de 1928 . . . Nr. 86(4), page 36—41

-Do- en 1927 . . . 82(9), „ 541—545

Conditions du travail 1922—27 . . . 75(2), „ 138—140

Main d'oeuvre des entreprises moyennes et grandes au 1. VII. 1927 . . . 71(10), „ 608—610

Nombre des ouvriers dans l'industrie en Estonie en 1923—24 . . . 39(6), „ 1—14

Mouvement du nombre d'ouv. empl. et de services des entr. moyennes en 1923 . . . 24, „ 43—45

Marché du travail en Estonie . . . 49(4), „ 15—18

Activité des ouvriers du travail et le chômage 1924—26 . . . 70(9), „ 524—528

Chômage à Tallinn le 8. IV. 1926 . . . Nr. 62(1), page 9—20

-Do- à Tartu le 16. II. 1927 . . . 69(8), „ 464—466

Chômage en Estonie 1922—24 . . . 39(6), „ 15—30

Inspection du travail 1921—26 . . . 73(12), „ 695—704

Convention collective au 1. VII. 1927 . . . 71(10), „ 589—590

Grèves dans les entrepr. industr. en 1927 . . . 78(5), „ 294—295

-Do- en 1926 . . . 67(6), „ 354—356

-Do- en 1921—25 . . . 54(9), „ 7—13

-Do- en 1922 . . . 15(4), „ 51—53

Aperçu des conditions du travail des entrepr. princ. en Ier semestre de 1925 . . . 41(8), „ 42—46

Travaux publics 1924—26 . . . 69(8), „ 455—463

Nombre de caisses de secours et de leurs membres en 1921—27 . . . 50(7), „ 418—424

Accidents du travail en 1926 . . . 81(8), „ 485—489

-Do- 1924—25 . . . 70(9), „ 487—491

Gains des ouvriers industr. en 1926—27 . . . 80(7), „ 402—417

-Do- „ à Tallinn . . . 71(10), „ 578—589

-Do- „ . . . 67(6), „ 349—350

Salaires des ouvriers agricoles en 1927 . . . 71(10), „ 576—577

-Do- en 1926 . . . 81(16), „ 22—23

Gains des ouvriers industr. en Estonie 1914—26 . . . 59(14), „ 3—12

Budgets des familles ouvrières en 1925 . . . 45(3), „ 1—108

Salaires et gains dans les entrepr. princ. de 20 ouvriers pendant l'année 1924 . . . 37(4), „ 1—21 a.

Salaires dans l'agricult. et le marché du travail des ouv. agr. en 1923 et 1924 . . . 32(11), „ 1—24

Budget annuel d'un ouvrier agricole . . . 64(3), „ 151—152

HYGIÈNE PUBLIQUE.

État sanitaire de l'armée de 1925—27 . . . Nr. 89(9), page 513—524

État sanitaire de la popul. de 1919—27 . . . 75(2), „ 141—142

Causes de décès en 1926 . . . 77(4), „ 224—247

-Do- 1925 . . . 64(3), „ 102—104

Mortalité des enfants 1926 . . . 81(8), „ 470—470

-Do- 1925 . . . 65(4), „ 209—219

Maladies contagieuses en 1925—26 . . . 67(6), „ 351—353

Lèpre de 1919—28 . . . 84(11), „ 650—652

Cancer 1919—25 . . . 73(12), „ 684—690

Tuberculose en 1925—26 . . . 70(9), „ 513—523

État sanitaire en Estonie 1924—25 . . . 55(13), „ 3—5

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Incendies en 1927 . . . Nr. 76(3), page 194—190

Composition des condamnés dans les affaires criminelles 1924—26 . . . 74(1), „ 19—28

Prisonniers 1922—26 . . . 74(1), „ 29

Suicides en Estonie 1927 . . . 81(8), „ 488—490

-Do- 1925—26 . . . 65(4), „ 206—208

-Do- 1922 . . . 19(8), „ 57—80

Crimes, délits et infractions aux lois 1924—26 . . . 71(10), „ 555—573

Affaires crim. en Estonie 1919—1924 . . . 53(8), „ 1—7

Incendies en 1924—26 . . . 70(9), „ 512—517

Accidents du travail (voir travail et salaires)

INDUSTRIE.

Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises en 1926 . . . Nr. 75(2), page 110—125

-Do- dans l'industrie 1925 . . . 63(2), „ 37—56

Consommation des combustibles dans les industries en 1925 . . . 67(6), „ 347—349

Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les industries en 1925 . . . 69(8), „ 446—459

Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923—26 . . . 70(9), „ 498—502

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Commerce extérieur de 1919—27 . . . Nr. 75(2), page 101—109

-Do- pendant le Ier semestre de 1927 . . . 69(8), „ 453—454

Commerce extérieur et droits de douane d'après les §§ du tarif douanier en 1927 . . . 70(9), „ 503—511

-Do- en 1926 . . . 70(9), „ 503—511

Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923—26 . . . 70(9), „ 498—502

Commerce extér. pend. le Ier sem. de 1926 . . . 58(13), „ 5—7

-Do- en 1923 . . . 29(5), „ 1—7

Commerce extérieur des produits agricoles et industriels en 1927 . . . 81(8), „ 453—459

-Do- en 1926 . . . 67(6), „ 322—330

-Do- en 1925 . . . 49(4), „ 3—8

PRIX.

Prix forains du bétail en 1927 . . . Nr. 78(5), page 295—297

Nombres traités des prix de gros et du coût de la vie de 1913—28 . . . 77(4), „ 261—269

Mouv. des prix d'après 1922—1928 et les nomb. ind. des prix de gros pour l'Est. . . 65(2), „ 51—66

Coût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922—27 . . . 68(7), „ 389—392

Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles . . . 65(4), „ 219—220

Coût de la vie . . . 30(3), „ 1—98 a.

Prix de gros à Tallinn 1922—24 . . . 35(2), „ 30—33

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Traffic des marchandises principales par chemins de fer en 1927/28 . . . Nr. 86(1), page 1—27

Traffic des marchandises princ. par les chemins de fer à voie large en 1926 . . . 76(3), „ 174—186

Chemins de fer en 1927/28 . . . 86(12), „ 714—742

-Do- en 1926/27 . . . 73(12), „ 705—724

Do- 1925	Nr. 65(4), page 182-199
Do- 1921-23	" 17(6), " 67-96
Navigation et transports maritimes des marchandises et des voyageurs en 1927	" 80(7), " 421-437
Do- 1926	" 67(6), " 331-346
Marine marchande au I. I. 1928	" 82(9), " 532-537
Do- au I. I. 1927	" 68(7), " 404-408
Mouvement de la navigation et transport des marchandises et des voyageurs par voies navigables intérieures en 1927	" 82(9), " 538-540
Do- en 1926	" 68(7), " 409-411
Navigation et marine marchande en Estonie 1925	" 65(11), " 1-18
Posta, télégraph., téléph. et radio en 1927	" 84(11), " 650-672
Do- en 1926 et pendant les 3 premiers mois de 1927	" 72(11), " 637-656
Nombre des véhicules à moteur en Estonie 1922-26	" 68(7), " 402-403
Navig. aérien. privée en Estonie 1924-26	" 65(4), " 200-203

ASSURANCES.

Sociétés d'assurance en 1926	Nr. 74(1), page 35-48
Do- en 1924-25	" 64(3), " 131-148
Do- en 1923	" 42(9), " 1-161
Do- en 1920-22	" 29(3), " 1-15
Assurances contre maladies en 1926	" 83(10), " 578-586
Do- de 1919-25	" 68(7), " 375-383

CRÉDIT ET CAPITAL.

Recettes et dépenses des banques en 1927	Nr. 86(1), page 28-35
Do- de 1921-26	" 71(10), " 580-585
Activité de la Banq. agraire en 1926-27	" 71(10), " 586-587
Situat. financière de la Banque agraire	" 71(10), " 587-588
Lombards de 1922-26	" 73(12), " 690-695
Développement des établissements financiers de l'Estonie 1920-21	" 1-2, " 203-205

FINANCES.

Budget net de l'État et la charge générale des impôts	Nr. 86(1), page 42-50
Recettes et dépenses de l'État de 1918-27	" 79(6), " 362-366

Recettes et dépenses des administrations des arrondissements 1923-26	Nr. 79(6), page 367-373
Recettes et dépenses des villes et des bourgs en 1926	" 78(5), " 311-322
Do- en 1925	" 66(5), " 257-269
Do- en 1924	" 52(7), " 1-13
Do- en 1923	" 40(7), " 1-13
Dépenses des administrations des villes et des arrondissements pour l'hygiène publique et l'assistance en 1925	" 65(4), " 203-205
Balance des paiements en 1927	" 78(5), " 303-310
Balance des paiements de l'Estonie 1924-26	" 66(5), " 239-256
Impôts sur les bénéfices nets en 1927	" 81(8), " 479-484
Impôt sur le revenu en 1927	" 77(4), " 249-260
Recettes de l'État en 1922	" 15, " 56-59

COOPÉRATION.

Sociétés de consommation en 1926	Nr. 73(12), page 725-727
Sociét. de consom. en Estonie au I. I. 1924	" 33(12), " 1-31

VARIA.

Traitements du personnel des institutions d'État en 1927-28	Nr. 84(11), page 633-649
Production en consommation des boissons alcooliques de 1920-27	" 78(5), " 291-293
Personnel des institutions de l'État et le problème de sa diminution	" 76(3), " 211-218
Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924-26	" 68(7), " 393-401
Statue des jeunes gens terminant leur service militaire	" 69(3), " 431-445
Unions et sociétés en Estonie 1921-26	" 61(16), " 18-21
La première application du plébiscite en Estonie (17-19 février 1925)	" 14(5), " 58-74
Longueur de la ligne-front. de l'Estonie	" 3-4, " 9-16

RÉFORME AGRAIRE.

Réalisation de la réforme agr. 1919-26	Nr. 76(3), page 171-175
La réforme agraire en Estonie	" 6-8, " 49-68
Pour les articles sur la statistique agricole s'adresser à l'annuaire de la stat. agric.	

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.

Volume I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	Pages 288+186, 1924.	Kr. 6-
Dite (Édition abrégée)	" 300, 1924.	" 3.50
II. Naissances, décès, mariage, et mouvem. de la popul. 1921-1923	" 52+54, 1925.	" 3-
III. Statistique de l'hygiène publique	" 132+80, 1925.	" 5-

STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.

Volume I. Commerce extérieur en 1923	Pages 20+72, 1924.	Kr. 2-
II. Ports, marine marchande et navigation	" 102, 1925.	" 2.50
III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie	" 64, 1925.	" 2-
IV. Commerce extérieur en 1924	" 22+92, 1925.	" 3-
V. Industrie en Estonie	" 80, 1926.	" 2.50
VI. Chemins de fer de l'État en 1924	" 38, 1926.	" 2-
VII. Commerce extérieur en 1925	" 109, 1926.	" 3.25
VIII. Commerce extérieur en 1926	" IV+106, 1927.	" 3.25
IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopérat. au I. I. 1926	" 32+34, 1927.	" 2-
X. Commerce extérieur en 1927	" 106, 1928.	" 3.25

STATISTIQUE AGRICOLE.

Volume I. Annuaire de la statistique agricole I.	Pages 290, 1923.	Kr. 5-
II. Annuaire de la statistique agricole II (1923)	" 132, 1924.	" 2.25
III. Élevage du bétail en Estonie en 1924	" 17+105, 1925.	" 1.50
IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	" 3+201, 1926.	" 3-
V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	" VII+254, 1927.	" 3-
VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	" VIII+207, 1928.	" 2.75

Type B. 1. Résultats préliminaires du recensement de 1922	Pages 78, 1923.	Kr. 2-
2. Les enfants infirmes en Estonie	" 164, 1923.	" 3.75
3. Élections au Parlement en mai 1923	" 78, 1923.	" 3-
4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921-1922	" 60+38, 1923.	" 2.50
5. Résultats du recensement de 1922:		

Volume I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	Pages 38, 1925.	Kr. 2-
II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux) conditions	" 84-188, 1924.	" 4-
III. Répartition de la population par occupations	" 88-84, 1925.	" 3-
IV. Arrond. Võru	" 24+62, 1924.	" 2-
V. " Järva	" 52+60, 1923.	" 3-
VI. " Harju et la ville de Tallinn	" 40+66, 1924.	" 3-
VII. " a) Lääne	" 20+66, 1924.	" 2-
" b) Saare	" 20+66, 1924.	" 2-
VIII. " Pärnu	" 40+64, 1924.	" 3.50
IX. " Viljandi	" 30+64, 1924.	" 3.50
X. " Tartu et Vaiga	" 40+92, 1924.	" 3-
XI. " Võru et Põlva	" 30+46, 1927.	" 3-

6. Dépouillement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs	" 48, 1923.	" 1-
7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919-23	" 46+60, 1924.	" 3.50
8. Résultats du recensement agricole de 1925	" 4+219, 1926.	" 3.75
9. Album statistique, vol. I. Territoire et popul. (38 dia- et cartogram en coul.)	" 1925.	" 6-
Album statistique, vol. II. Économie (24 dia- et cartogram. en coul.)	" 1926.	" 6-
Album statistique, vol. III. Agriculture	" 112, 1928.	" 7.50
10. Plection au III. Parliemant	" 48, 1927.	" 1.75
11. Élevage du bétail et marchés des produits animaux en Estonie et à l'étranger	" 72, 1928.	" -

Type D. Indicateur officiel des établissem. et des adresses III 1926-1927	Pages LXX+44+960.	Kr. 8.50
Indicateur officiel des établissem. et des adresses IV 1929-1930	En préparation.	

Type G. Recueil mensuel	1925 Nr. 34-45 P. 44 (total Kr. 15-
1922 Nr. 1-11	Prix total Kr. 10-
1928 " 12-21	" 15-
1927 " 22-33	" 15-